קריאת מצוקה נוספת מנערה הרה בצפת

מאת רונית מורגנשטרן, כתבת „על המשמר"

קריאת מצוקה נוספת מנערה בת 18 מצפת, שהרתה לגבר נשוי ובעל משפחה כבן 45, הגיעה בסוף השבוע לאגודת „יד ביד".

לדברי יו"ר האגודה שלי חזון, פנתה הנערה אל האגודה לאחר שקראה בעיתון על גורלה המר של יעל שריקי ז"ל, בת ה־17, שביקשה לפתור את בעייתה בקליניקה פרטית. נסיון שהסתיים, כזכור, במותה הטראגי.

יו"ר האגודה סיפרה, ש־6 קריאות מצוקה לפחות מנערות הרות, גם בגיל 14, מגיעות לאגודה מדי חודש, ושהאגודה תעשה הכל כדי לפתור את מצוקת הנערה מצפת במוסד רפואי מסודר.

לבית הספר המקיף בצפת, בו למדה יעל שריקי ז"ל, הגיעו אתמול 30 מזוזות מטעם רשת „עמל" האחראית על בית ספר זה.

בבית הספר חסרות עוד מזוזות רבות, ורשת „עמל" הבטיחה להעבירן בהקדם. בבית הספר הסבירו, כי הזמינו את המזוזות עוד לפני כחודשיים ואין להן קשר למקרה המזעזע. „המקרה אולי זירז את הגעתן של המזוזות", הסבירו בביה"ס.

התייקרו מוצרי הדלק לתעשייה ולחברת החשמל

החל מאמש בחצות, עולים מחירי מוצרי הדלק לתעשיה ולחברת החשמל בשיעורים שבין 29 — 22.

העלאת מחירים זו היא במסגרת מדיניות משרד־האנרגיה, הדוגלת בהתאמת מחירי הדלקים לעלותם, תוך השוואת המחירים בישראל לאלה הנהוגים באירופה.

כך, למשל, הוזלו מוצרי הנפט במהלך שנת 1986, כאשר מחיר הנפט הגולמי ירד בשוק העולמי. (שע"ח)

התפוצץ המו"מ בין העובדים להנהלה ב„סולתם"

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר" בחיפה

המשא ומתן המתנהל מזה מספר שבועות בין הנהלת „סולתם" לבין ועד עובדי המפעל ומועצת פועלים חיפה על תוכנית לרה־ארגון של המפעל ופיטורי עובדים, התפוצץ אתמול לאחר שנציגי העובדים ומועצת פועלי חיפה הודיעו, כי אינם מקבלים את הוראתה של הנהלת המפעל, שהיא מתכוונת לפטר כ־50 מעובדי השמירה והמטבח במפעל ולהשתמש תחתם בשירותיהם של קבלני חוץ.

אברהם המאירי, המטפל בנושא סולתם מטעם מפ"ח, ומזכיר ועד העובדים יוסי צמח, הביעו התנגדות לגישה זו של הנהלת המפעל, המבקשת לשכור קבלני חוץ במקומם של עובדים קבועים.

המאירי ציין אתמול, כי צעדה זה של הנהלת המפעל לא מתקבל על הדעת, לאחר שכל הצדדים הנוגעים בדבר הביעו נכונות לתת יד לתהליך והתייעלות, לרבות ניוד עובדים והעברתם לעבודות אחרות במפעל.

כזכור מבקשת הנהלת „סולתם" לפטר כ־600 עובדים ולהעמיד את מצבת כוח האדם של המפעל על 1000 עובדים בלבד. כתבנו מציין, כי הודעתם האחרונה של ההנהלה באה לאחר, שהעובדים כבר הביעו נכונות להסיר את התנגדותם לניודים של עובדים לתחנות עבודה אחרות בהתאם לצרכי המפעל.

60 עובדי „יהלומים" בנתיבות קיבלו מכתבי פיטורים

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

60 עובדי מפעל היהלומים „יהלומי אליישיב" בנתיבות, קיבלו בסוף השבוע שעבר מכתבי פיטורין. על כך מסר מזכיר מועצת פועלי נתיבות, אשר עוריה.

מנכ"ל המפעל, דוד אליישיב, דרש עזרה ממשלתית באחזקת 60 עובדים נוספים על 60 הקיימים. לפי דרישתו, היו אמורים 60 עובדים להתקבל במפעל, כשהממשלה משתתפת בתשלום משכורותיהם. כך למעשה, היו 120 תושבי נתיבות מועסקים במפעל. בשבוע שעבר קיבל אלישיב תשובה שלילית לבקשת הסיוע שלו. המפעל, הפועל זה שנה וארבעה חודשים, עתיד היה להוסיף ולהגיע רווחים רק אם היה מקבל את הסיוע. לאחר קבלת התשובה השלילית, שיגרה ההנהלה מכתבי פיטורין אל 60 העובדים. המכתבים ייכנסו לתוקפם בשבוע הבא.

מזכיר מועצת פועלי נתיבות, אשר עוריה, אמר אתמול: „זו מכה קשה לנתיבות, שפירושה 60 משפחות מרכבלות שהתווספו לעיירה. אלו עובדים שלא יקלטו בשום מקום אחר. הממשלה מצהירה שהיא דואגת לעיירות הפיתוח, אבל בקצב הזה האבטלה פה הולכת ומחריפה." עם פיטורי העובדים „יהלומי אליישיב" יגיע מספר המובטלים ל־180.

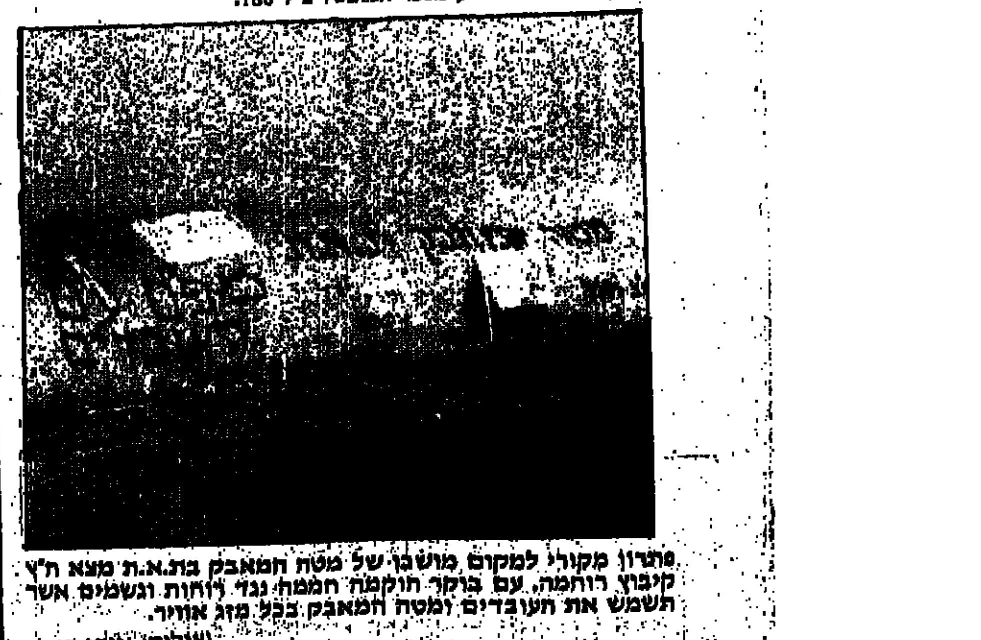

פתרון מקורי למקום מושבו של מטה המאבק בת.א.ת מצא ח"ך קיבוץ רוחמה. עם בוקר תוקמה חממה. נגד רוחות וגשמים אשר תשמש את העובדים כמטה המאבק בכל מזג אוויר.

(צילום: אודי רוט).

עובדי המינהל והמשק בבתי־ה"ח שוקלים חידוש השביתה מחר

לאחר שהשיחות עם ועדת פרדה אתמול הסתיימו בלא כלום ● גם האחיות מאיימות בעיצומים

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים שוקלים חידוש שביתתם מחר, לאחר שהשיחות עם ועדת פרדה אתמול הסתיימו בלא כלום.

דוברי ועדת השביתה של עובדי המינהל והמשק מסרו לכתבנו, כי השיחות נסבו על הנתונים שמסרה קופ"ח על משכורות עובדיה בוועדת פרדה ולדבריהם נתונים אלה חלקיים וגם אלה לא נמסרו להם. ועדת פרדה הסכימה רק להקים ועדת־משנה בימים הקרובים להמשך ההידברות.

כזכור, הפסיקו עובדי מינהל ומשק את שביתתם בתנאי שעד יום שני בערב (הערב) יושגו תוצאות של ממש במשא־ומתן.

הערב יתכנס הוועד הארצי או כדי לדון בהמשך הצעדים וייתכן שהשביתה תתחדש מחר בבוקר.

האחיות מאיימות בעיצומים

האחיות שלחו אתמול מברק לשרת־הבריאות ובו תבעו לבצע הלכה למעשה את ההסכם שנחתם עימן לפניש בועות מספר, המבטיח שבוע עבודה בן 36 שעות, הסעה לעבודה וכן סיוע לאמהות שילדיהם בגני ילדים. סעיפים אלה ואחרים אינם מבוצעים והאחיות דורשות ביצועם, אם לא כן הן ינקטו בעיצומים.

מכתב וכן בקשת סיוע נשלח גם לנשיא המדינה. האחיות מזכירות, כי הן נענו בזמנו לפנייתו של הנשיא להפסיק את השביתה והן מקוות כי הנשיא יסייע להן לקבל את המגיע לפי ההסכם, משום שראו בפנייתו התחייבות מוסרית לסיוע מעין זה.

הוראת התייצבות להברפלד

בית־הדין האזורי לעבודה הורה לראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, ולמזכיר הסתדרות עובדי המדינה, ראובן בן־עמי, להתייצב היום בבית־הדין ולהסביר מדוע לא מולאו מיד צווי המניעה שהוציא בית הדין לפני שבוע נגד עובדי המנהל והמשק בבית החולים.

השופט יעקב גוטמן הזהיר כי אם השניים לא יתייצבו, יוצא נגדם צו הבאה.

בתגובה להוראת ... אמר יו"ר האיגוד ... אינו יודע בדיוק מה ... המשפט, אולם להערכתו ... הבנה. „כיבדנו ומילאנו ... שציווה בית־המשפט ... מודעות והעובדים חזרו לעבודה", אמר הברפלד.

רשת סמים נחשפה במיבצע בינ"ל

מאת זהבה מיזם, כתבת „על המשמר"

במיבצע משותף למשטרות הולנד, אנגליה וישראל נחשפה ביום ו' רשת בינלאומית לסחר בסמים. כן נתפס יבואן סמים עם שני קילוגרם סמים המיועדים להפצה בארץ.

אליעזר קמל בן 29 מחולון, שעל־פי החשד עסק ביבוא סמים לארץ, נעצר ביום ו' בבוקר על־ידי משטרת אנגליה. על־פי החשד יצא קמל לאירופה לפני מספר שבועות על מנת לבצע עסקות סמים. בסוף השבוע שעבר עלה על מעבורת בהולנד בדרכו לארדוויג', עיר נמל באנגליה.

משטרת הולנד העבירה את המידע על אודותיו ליחידה האנגלית המיוחדת למלחמה בסמים וטרור. שוטרי היחידה עצרוהו בהגיעו לעיר הנמל וברשותו נתפסו סמים ואקדח.

יחד עימו נעצר אזרח הולנדי גלן בלרק בן 30, לאחר מעצרם נפתחה חקירה גלויה של חשודים נוספים המעורבים ברשת, עליהם תיוו ... למשטרת ישראל.

בעקבות החקירה נעצרו ביום ו' בערב עמנואל מור בן 27 מחולון, שאינו מוכר למשטרה, ויעקב חלובה בן 31 מבת־ים, המוכר למשטרה. אתמול בבוקר נעצרה תושבת חולון בת 31 החשודה אף היא במעורבות בפרשה וברשותה נתפסו 2 מנות הרואין.

הדיון בהארכת מעצרו של יעקב חלובה, שהיה אמור להתקיים אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב, נדחה לחיום בהסכמת המשטרה. מעצרו של עמנואל מור הוארך אתמול על־ידי השופטת חדשה אחיטוב ב־9 ימים. החשודה תושבת חולון תובא כנראה מחר לפני שופט להארכת מעצרה.

עמנואל מור (ראשו מכוסה) החשוד בהברחת הרואין מוצא מבית־המשפט בת"א צילום: יונתן סלינגר/„ישראל סאן"

גרנות לרבין: הורה להפסיק הזמנות התעשייה האווירית מתא"ת

מפ"ם שוקלת פנייה לאיגוד עובדי התובלה בארה"ב להפסיק פריקת מוצרי המפעל עד לסיום השביתה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" וסוכנות עתי"ם

יו"ר סיעת מפ"ם בכנסת, ח"כ אליעזר גרנות, שהוא גם חבר ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, פנה במיברק אל שר־הבטחון וביקש ממנו להורות לתעשייה האווירית להפסיק כל הזמנות ממפעל ת.א.ת. (תעשיית אבזרי תעופה) בגדרה, שם מתקיימת שביתה זה למעלה משבועיים.

סיעת מפ"ם בכנסת וראשי האיגוד המקצועי בועד הפועל של ההסתדרות שוקלים פנייה לאיגוד עובדי התובלה בארה"ב, להפסיק פריקת מוצרי מפעל זה שברובו מיועד ליצוא, עד לסיום השביתה.

דוברת מפ"ם מסרה, שנשקלת גם פניה לועד עובדי אל על למנוע טיפול במוצרי המפעל.

כזכור פרצה השביתה לפני למעלה משבועיים על דעת מועצת פועלי גדרה והאיגוד המקצועי בועד הפועל של ההסתדרות, לאחר שההנהלה הוציאה כ־120 הודעות פיטורין ובמקום המפוטרים החלה להעסיק עובדים לא מאורגנים על בסיס חוזה אישי, שלא לפי הסכם עבודה. השביתה נתמכת ע"י כל מוסדות ההסתדרות, מאחר והמגמה היא לפעול נגד עבודה בלתי מאורגנת. לעובדים גם חששות שפיטורי הותיקים שביניהם יימשכו והם ימצאו עצמם מחוץ למעגל העבודה.

לכתב עתי"ם נודע, שהשובתים עומדים לצאת להפגנה מול הכנסת בירושלים. הנהלת המפעל מסרבת במשך כל זמן השביתה להשיב לשאלות הכתבים ובימים האחרונים ...

שכרה שומרים בשכר המאבטחים את הפועלים המועסקים לפי חוזים, אשר השובתים רואים בהם מפירי שביתה.

מפעל „ת.א.ת." נמצא בקרבת המושב הקהילתי בני עיש דרומית לגדרה ורבים מתושבי המקום מתפרנסים במפעל זה.

סכנה בטיחותית

ח"כ יאיר צבן ביקש אתמול משרת־הבריאות, משר־התחבורה והממונה על העבודה במשרד־העבודה, כי יחקרו את דרך השמוש בבימיקל הידרזין במפעל תעשיות אביזרי תעופה (ת.א.ת.) שליד גדרה.

לדברי צבן, אחד הגורמים העיקריים להחרפת היחסים בין ההנהלה לועד העובדים בת.א.ת. קשור בדרישת העובדים להקפיד על תנאי הבטיחות במקום, לנוכח הסכנה. הבטיחותית ... תעשקפת להם מהשמוש בהידרזין. ההנהלה בתגובה תבעה ... הועד ולהקים ... תרבות. על רקע זה ... ההסתדרות לסכסוך עבודה ... וזה מושבת כבר כשבועיים.

להשתחרר או לא — ... של אסיר חולה סרטן

לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ג', כ"ו בטבת תשמ"ז, 27 בינואר 1987 / שנה מ"ד מס' 13254 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

סכנת טביעה למאות אזרחים סובייטים

כמה מאות אורחים סובייטים, שיצאו לדיג בים הצפוני, נותקו עם גוש הקרח עליו עמדו ונסחפו לים הפתוח – נמסר אמש באחת אחר חצות. בידיעה דווח כי השלטונות הסובייטים עושים עתה מאמצים להצילם בתנאי מזג אוויר קשים. (שע"ח)

לראשונה — רה"מ יבקר ביריחו

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

יצחק שמיר יהיה ככל הנראה ראש־הממשלה הישראלי הראשון שיערוך ביקור בעיר ערבית בשטחים. מנכ"ל משרד ראש־הממשלה יוסי בן־אהרון, מסר בתוכנית ראיונות בטלוויזיה, כי עוד לפני צאתו של שמיר לוושינגטון הוא ייוועד עם ראש עיריית יריחו, ג'מיל חלף.

הושג הסכם על סיוע האוצר לקופת־חולים

„עיסקת החבילה" תיחתם כנראה היום

האוצר יעביר 47 מיליון ש"ח לקופ"ח – לממן ההסכם עם האחיות ● קופ"ח תגייס 30 מיליון ש"ח ממקורותיה ● האוצר יסייע לה לפרוס חוב של 50 מיליון ש"ח

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

נפרצה הדרך לחתימה על הסכם עיסקת החבילה בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים הפרטיים.

אתמול הודיע משרד האוצר שהושג הסדר בין הממשלה להסתדרות על הסיוע לקופת־חולים הכללית, אשר היה התנאי של ההסתדרות לחתימה על עיסקת החבילה.

דובר האוצר מסר שמשרדו הסכים להעביר לקופת־חולים סכום של 47 מיליון שקל כדי לממן את ההוצאות החריגות של קופת־חולים בגין יישום הסכם השכר עם האחיות.

לדברי דובר האוצר ההסדר הושג הוא על פי עקרונות רה"ח גריש וההסכם בין הממשלה לבין קופת־חולים ממארס 1986.

פקידים במשרד האוצר אמרו ...

אתמול עקופת־חולים הסכימה לגייס כ־30 מליון שקל מתוך מקורותיה ובמקביל להגדיל את סכום הרכוש של הנכסים שהיא תמכור מ־75 ל־80 מליון שקל ולהצמיד את הסכום הזה לדולר.

דובר האוצר אמר שבעקבות ההסכם צפוייה חתימה על עיסקת החבילה.

המלצות ועדת הבדיקה יפורסמו היום ● מתיחות בבנק־לאומי ● היו"ר חת אימץ הדו"ח

ועדת הורביץ־צדוק: לבטל את ההסדרים עם יפת — לצמצם שכר הבכירים בבל"ל

נודע כי כמה בכירים עומדים לפרוש אם שכרם יקוצץ ● הורביץ: גיליתי דברים שלא ידעתי עליהם

מאת אודי נחשון

כתבנו הכלכלי בת"א

ועדת הורביץ־צדוק ממליצה לבטל את הסדרי הפנסיה עם ארנסט יפת ולצמצם את שכרם של העובדים הבכירים בבנק לאומי, המועסקים על פי חוזים אישיים — כך נודע עם השלמת הדו"ח שהבינה הוועדה.

הוועדה, שבדקה את הסדרי הפרישה של יפת והסכמי העסקתם ופרישתם של בכירי בל"ל, הגישה אתמול את הדו"ח שחיברה לנגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו, והוא ביקש לעכב את פרסומו עד היום בצהרים. (המשך בעמוד 16)

הליכוד: פרס מדבר כמו חוסיין	● עמוד 2
לוי: קשרו קשר נגדי	● עמוד 2
אופציות צבאיות נשקלות בוושינגטון	● עמוד 2
תאשוני הציע לקנות את טאבה	● עמוד 2
חוסיין וערפאת נפגשו בפיסגה	● עמוד 3
ראש־ממשלת אוסטרליה בירושלים	● עמוד 4
נקם יום רצח האלג'ירי	● עמוד 16
הסוכנות: להעניש הטלוויזיה	● עמוד 20

להדיח את דולצין, להעביר את בל"ל לממשלה — תובעת הכנסת

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הכנסת קיבלה אתמול שתי הצעות החלטה, של מפלגות הקואליציה, ושל ר"צ וח"כים כחדים, הקוראות להסתדרות הציונית להדיח את אריה דולצין, מכל מעורבות בבל"ל, ולשקול בחיוב את העברת הבנק לידי הממשלה. עוד החליטה הכנסת כי אין להשלים עם הפנסיה והפיצויים העצקים של ארנסט יפת.

נושא בנק לאומי, היה היחיד על סדר יומה של הכנסת אתמול. למרות שהמליאה ומספר ועדות כבר דנו בארנסט יפת, אריה דולצין, מרדכי איינהורן, אלי הורוביץ ועמיתיהם, מספר פעמים בשבועות האחרונים, שוב עסו ח"כים, מכל קצוי הקשת הפוליטית על „חרפת בל"ל". בתום שלוש שעות של דיונים, קיבלה הכנסת, ללא מתנגד אחד, החלטות חד־משמעיות חריפות במיוחד, הן בשאלת (המשך בעמוד 16)

בעקבות ייקור המזוט — חב' חשמל תובעת להעלות התעריפים לצרכנים ב־8%

התעשיינים ממורמרים: רימו אותנו ● שרי האוצר והאנרגיה הכחישו אתמול כאילו הובטח להם שלא לייקר הדלקים ● האוצר אומר: ההשפעה על המדד – 0.15%

מאת כתבינו לענייני כלכלה בירושלים ובת"א

שר־האוצר משה ניסים ושר־האנרגיה משה שחל דחו אתמול את טענתם של התעשיינים כאילו הובטח להם בזמנו שלא להעלות את מחירי הדלקים לתעשייה כחלק מעיסקת החבילה שהתלונתה לפיתחת של השקל. ניסים ושחל אמרו שההעלאות בי־22 ל־29 אחוזים במזוט לתעשייה ולחברת החשמל, עליהם הוכרז כיום ראשון, מתחייבות המציאות ובהתאם למדיניות הממשלה.

התעשיינים הרגישו אתמול שהם „רומו" על־ידי הממשלה ושחיתה הבטחה מצידה להימנע מהעלאת מחירים לתעשייה. הם ציינו שלאעייה של הממשלה תהיה (המשך בעמוד 16)

נגד הבוז לייצור

ההיסטוריון הכלכלי הבריטי סידני פולארד מכנה את התופעה בשם „הבוז לייצור". בוז האופייני, לדעתו, לפקידות בכירה של משרדי האוצר. אלה קידמו, הוא כותב בסיפרו החדש, עד כדי שיא־השיכלול את העיקרון של ריכוז כל תשומת הלב הכלכלית בסמלים מופשטים כמו מחירים, שערי חליפין ומאזני תשלומים, תוך התעלמות גמורה מן הכמויות הממשיות של המוצרים והשרותים שהכלכלה מייצרת ומשווקת.

על אף שפולארד מתכוון, ומבקר, את מחוללי המדיניות הכלכלית בבריטניה מאז עלות השמרנים לשלטון, נכונים איבחוניו בדיוק נמרץ ביחס למשרד האוצר הישראלי, וחלק ניכר מבכירי פקידיו. את תחוכתה לא צריך לחפש רחוק: די אם נציין את הניסיון להשיג כעין „איזון מוניטארי" במשק על־ידי העלאה של מחיר האשראי, עד כדי חתנקת המגזר היצרני לפני שנה, ואת הייקור האחרון – משלשום – של הדלק לשימושים תעשייתיים ויצרניים, וזאת על מנת „לא לסבסד" את השימושים הללו.

פקידי האוצר, הדוחפים את השרים לקבל החלטות שגויות, מתעלמים כמובן מתנאי הפתיחה הקשים שבהם פועלת התעשייה הישראלית, בבואה להתחרות במוצרי חו"ל, בארץ או מחוצה לה. הם מתעלמים מרווחיותה הנמוכה של התעשייה (המטענת, בין היתר, הצבר הון פנימי כמקור להשקעות ופיתוח), מנטל החוב והאשראי הכבדים הרובצים עליה, מחסרונות של שוק מצומצם. הם מטאטאים מתחת לשטיח את החישובים הסימליים ואת הסטאטיסטיקה המאקרו־כלכליות הלא־נוחות, כמו הירידה המובהקת במלאי ההון הריאליים של העובד במגזר היצרני, והנסיגה בפריון, והאלמנטים העיצוביים של המשק בחלונות האוצר, החשוב מכל הוא עוד ייקור יום שיביא, סדר טק טק, את האיזון הסיפרתי המיוחל לקרן הקציבית. כזאת או אחרת.

ועמנת המבקשים הנוכחית התבעת הן מן העליה בהכנסה הריאלית, והן ערעו לתירוצם מידי של העליה במחירי האנרגיה. לעלייה במחירי המוצרים אשר התחייב לאחר דחייה פוליטית מסויימת, תתרחש מיד האצה נוספת של האינפלציה, התלפין של השקל, כלומר עוד פיחות. זה האחרון יצריך, ללא ספק, אליבא על עצמו, במשענת תקף. בכל מעגל והאצה הזה, מן הראוי לציין, לא מצויים העקיפות המיוחצאות. הכל נעשה בהתחשבות־ניור סימליים, הרחק מלב היצור.

של משרד ממשלתי חדש: משרד היצור, שהוזה משקל־נגד לכל המקצצים בנושאים ממשרד האוצר. הסרוט של משרד כזה מורגש היטב אצלנו, ולא בזכות האהה ... אלא בעשור הצמיחה ... כולו. הוא יכול היה ... והכוח הפוליטי לכל המתייצבים נגד הבוז לייצור.

בעקבות פירסום סיפורו של הנער מרצועת עזה ב„על המשמר"

קצין צה"ל נשפט ו־5 חיילים נחקרים על התעללויות ב„אנצאר 2"

לאחר פירסום הידיעה בעתוננו נתמנה קצין בודק שהעביר לאחרונה המימצאים וחומר החקירה למצ"ח

מאת רפאל גאון, כתב „על המשמר"

בעקבות פירסום ידיעה ב„על המשמר" (כ־23 בדצמבר) ובה שיחה שערך כתבנו עם נער שהיה עצור „באנצאר 2" ומתוך המעצר שוחרר ... בינתיים בעזה ובה תואר כיצד התעללו בו החוקרים, נתמנה קצין בודק ברמת אלוף משנה, אשר חקר את הנושא ... והחליט להעביר ... חיילים לטיפול המשטרה הצבאית. קצין אחד כבר נשפט, נמצא חייב ... נוספים — לא ברור אם מדובר בקצינים או חיילים — ... בחקירה ... אם יימצאו אשמים — יועמדו לדין ... עונשם.

מיד לאחר פירסום הידיעה ב„על המשמר" פנו אלי ... וביקשו לשוחח עם הנער, אותו ראיינתי, על מנת לבדוק איתו את טענותיו על הסבות שקיבל ... ועל ההתעללויות שלדבריו היה קורבן להם. הורי הנער ... כי השיחה תערך בתנאים ... הנער ... מצידנו ... בבנבוחתי ... „על המשמר". הורי הנער הבעו כי בשיחה יהיה נוכח גם עורך־דין ... מקום מתבודד ... אם היו חריגים ... כפי שטוענים ...

אופציות צבאיות נגד החוטפים בלבנון הונחו על שולחן הנשיא

מאת זאב בליצר, כתב "על המשמר" בארצות הברית

וושינגטון. — ממשל רייגן הודיע אמש את אזהרותיו, כי תיתכן תגובה צבאית על גל החטיפות האחרון בלבנון.

הבית הלבן קורא לכל האמריקנים שנותרו בלבנון לעזוב אותה מיד, מאחר שארצות הברית אינה יכולה לערוב לבטחונם במדינה זו.

עם זאת אמר דובר הבית הלבן, כי ארצות הברית לא תסגור את שגרירותה בביירות ולא תכנע לסחטנות הטרור.

הדובר טשטש בכוונה את פירוט האופציות העומדות בפני ארצות הברית בכל המדובר בתגמול, והדף את שאלות העתונאים על אפשרות של פעולה צבאית. פקידי ממשל אמרו, כי תכניות לפעולות אפשריות כבר הונחו על שולחן הנשיא.

בוושינגטון שררה אתמול דאגה מאפשרות שהטרוריסטים בביירות ירצחו את אחד מבני הערובה האמריקנים, כדי להדגיש את נחישות החלטתם לזכות בשחרור המחבל עלי חמדי, אחד מחוטפי מטוס טי.וו.אי ביוני 85, מהכלא המערב־גרמני.

דובר הבית הלבן הכחיש טענה, כי מדיניותו המוטעית של הנשיא בקשר לעסקות הנפל עם אירן עודדה את הטרוריסטים לקחת בני ערובה נוספים בלבנון. בינתיים רואיין אתמול הנשיא למשך יותר משעה על־ידי ועדת החקירה המיוחדת, הבודקת את מעורבותה של המועצה לבטחון לאומי.

נחטפו שני "צעירים בלונדיים"

המצוד אחר זרים גובר במערב־ביירות המוסלמית, שם נחטפו אתמול לאור היום שני צעירים בלונדיים, כנראה אורחים מע־רביים.

אחר הצהריים נכנסו שני גברים מזוקנים לחנות בה מצאו מקלט שני צעירים בלונדיים, סובבו את זרועותיהם, וגררו אותם בשערותיהם עד למכונית שהסתלקה מיד.

טרי וייט שליחו המיוחד של הארכיבישוף מקנטרברי, המנהל עתה מו"מ סודי עם חוטפי בני הערובה בביירות, בריא ושלם וממשיך בשליחותו — אמרה אמש דוברת מטעם הארכיבישוף.

וירג'ינה סטיק, 30 (מימין) ופראל פולהיל, 45 (שמאל), רעיות שניים מהפרופסורים האמריקנים שנחטפו בשבת – עונות לשאלות עיתונאים בביירות. (צילום: אי.פי.)

חאשוגי הציע לקנות את טאבה ומסגד אל־אקצה

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. — המיליארדר הסעודי עדנן חאשוגי הבטיח לישראל 50 מיליון דולר, אם תסכים לפשרה עם מצרים על טאבה. הוא גם הגיש לישראל הצעה מהמלך פהד, לתרום 100 מיליון דולר לפיתוח אזורי, אם ישראל תאות להניף דגל סעודי על מסגד אל־אקצה.

עובדות אלה מגלה סוחר הנשק הישראלי יעקב נמרודי בראיון לעתון "הראלד טריביון" בפריס. חאשוגי מתואר בראיון, כמי שפעל רבות לקרוב השלום בין ישראל למדינות ערב, והסדיר פגישות רבות בין מנהיגים ישראלים וערבים, לרבות מנהיג פלשתיני בכיר. הוא השיג מנשיא סודן המודח נומרי את שחרור יהודי אתיופיה והבאתם לישראל.

דובר של חאשוגי אישר רק כי הוא ונמרודי נכחו בפגישה בין איראנים לפקידים אמריקנים. נמרודי מגן כמובן בראיון על פעולתו יחד עם חאשוגי לטיפוח עסקות בין וושינגטון לטהרן.

נמרודי מצטט את פרס שאמר לו, לשווימר ולקמחי שחבר המועצה לבטחון לאומי ביקש אותו לסייע לוושינגטון לרקום קשרים עם איראן: "טפלו בזה על פי האינטרסים הישראלים ואיספו כל רווח כספי שיופק".

נמרודי האשים קצינים ישראלים ב"ראש קטן" כאשר שלחו לאיראן טילי "הוק" מיושנים בתקוה להיפטר מהם ולשמור על החדשים לעצמם. "זו היתה מחשבה קטנונית, טפשית", אמר נמרודי. לדבריו, קטנוניות זו גרמה לפיצוץ הפרשה.

עוד סיפר, כי הנשיא ריגן סרב להודות לסוריה על סיועה בשחרור הכומר ג'נקו או ליחס לה תפקיד בשחרור. כגמול הדליפו הסורים את סיפור העסקות בין ושינגטון לאיראן לעתון ביירותי, "וזה היה טפשי".

נמרודי מתאר את שיתוף הפעולה שלו עם המיליארדר הסעודי כחזון לשלום במזרח התיכון, "המפיק תועלת מהמוח היהודי והכסף הערבי".

המירוץ לרמטכ"לות עשוי להסתיים בראשית החודש הבא

רבין זימן במפתיע את אור, שומרון ודרורי

מאת כתבנו הצבאי

שר הבטחון, יצחק רבין, יביא בקרוב לממשלה את הצעתו למועמד לתפקיד הרמטכ"ל הבא של צה"ל וייתן פומבי להחלטתו בעניין זה, לא מן הנמנע כבר בתחילת פברואר.

אתמול זימן אליו רבין במפתיע כל אחד משלושת המועמדים לתפקיד הרמטכ"ל הבא — האלופים אמיר דרורי, אורי אור ודן שומרון ולאחריהם את הרמטכ"ל רא"ל משה לוי. מכל אחד ביקש שר הבטחון לשמוע דברים בעניין הכהונה ולכל אחד הודיע כי יחליט בקרוב ויביא החלטתו לאישור הממשלה ולידיעתה. שר הבטחון לא נקב באוזני איש מבני שיחו בשם המועמד הצפוי להיות בעל התפקיד.

לא מן הנמנע כי זימון כל אחד מהמועמדים בלי לזמן גם את ברק מצביע על כך ששר הבטחון אינו רואה בברק מועמד בסיבוב זה.

למרות הרושם שנוצר בציבור. עם זאת, יתכן כי שר הבטחון החליט לא לדחות עוד מהלכים לכיוון הכרעה ולו רק כדי לשחרר לחצים במטה הכללי, ועל כן בחר בעיתוי זה.

מי שיבחר לחשוב, כי אי־זימונו של ברק מעיד כי הוא אינו מועמד, יוכל גם לחשוב ששומרון הוא, על כן, היחיד בעל הסיכויים. אלה וגם אחרים עוסקים בשלב זה רק בספקולציות.

לוי חושש כי "השלישיה הקדושה" קשרה קשר נגד מחנהו ב"חירות"

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

השר דוד לוי אמר אתמול בכנס סגור של ראשי המחנה שלו כי קשרו נגדו קשר. עוד אמר כי שנה שלמה לא כינס השר קצב את הנשיאות של הוועידה ורק לאחר שראה את "השלישיה הקדושה" הוא מחליט פתאום לכנס אותה.

במחנה לוי טוענים כי מנסים לכפות עליהם הר כגיגית. בקרב ראשי המחנה ישנה תחושה קשה מאחר שלדבריהם יש נסיון של שמיר, קצב שרון וארנס לפעול נגדם ולכפות עליהם סדר יום בוועידה כדי למנוע מחברים לבוא לידי ביטוי כרצונם.

כינוס הנשיאות

השר משה קצב מכנס ביום רביעי את נשיאות הועידה כדי לנסות ולקבוע סדר יום. השר קצב אף הודיע כי הוא מתכוון לכנס את המושב השני של הוועידה ב־30 לחודש מארס עם הסכמה של סדר יום או בלעדיה. כתבתנו מציינת כי בפורום מליאת הנשיאות אין למחנה דוד לוי רוב.

במחנה דוד לוי החליטו לנסות ולמצוא דרך כדי שהוועידה תוכל להחליט על מה להצביע, גם אם הנשיאות תקבע סדר יום. נודע כי הם מתכוונים להעלות הצעות משלהם במושב השני של הוועידה.

"המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חורים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבגור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

לקראת שידור

לגעת באשה בת אלפיים

1800 שנה לאחר שמצאו את מותם במערת האיגרות שבמדבר יהודה, זכו בבתא בת־שמעון ופליטי מרד בר־כוכבא שהסתתרו במערה, להיקבר בהלויה ממלכתית בהשתתפות של רה"מ דאז מנחם בגין, והרב הראשי, שלמה גורן. סיפורה של בבתא, אשה יהודיה, שחיה בצילו של המרד ושילמה את מחירו, יובא בסרטו של הכתב בני ליס, שיוקרן במסגרת "מבט שני" ב־30.1.

הסיפור תועד בזכות 35 האיגרות שכתבה בבתא, ואשר נתגלו עם סלי הנצרים, כלי הבישול, והיטי העץ וכלי האיפור, שהיו שייכים לה, על־ידי הפרופסור יגאל ידין ב־1962. רה"מ דוד בן־גוריון הורה אז לפרופסור ידין לחפש את עצמות הלוחמים ולהביאם לקבורה. ב.ג. מכיוון שראה בכך מפעל חינוכי. הציונות זקוקה לגיבורים — אך לא כך חשב פרופ' יהושפט הרכבי האומר בסרט, כי בר־כוכבא היה השואה הגדולה ביותר בתולדות העם היהודי: כמחצית מיליון היהודים שחיו אז בארץ, נקטלו 580 אלף על־ידי הרומאים ומי שנותרו בחיים נלקחו בשבי והפכו לעבדים או לזונות. "יציאת מצרים העלתה אותנו על בימת ההיסטוריה, ומרד בר־כוכבא הורידנו מעליה. מדוע, אם כן, צריך להמשיך ולהעריץ את גיבור המרד בר־כוכבא?" — שואל הפרופסור הרכבי. המחלוקת אינה חדשה. היא ניטשה כבר בתקופתו של בר־כוכבא שנקרא על־ידי מתנגדיו בר־כוזיבא: המכזב, זורע האשליות.

גילוי מעניין המובא בסרט הוא העובדה, שהריסת בתיהם של טרוריסטים (או לוחמי חופש...) אינה המצאת שלטונות הבטחון הישראלים. לפני 1800 שנה הרסו הרומאים את בתיהם של הלוחמים היהודים, כפי שנקראו אנשיו של בר־כוכבא.

בסרט יוקרנו קטעים מן ההצגה "בבתא", המועלית בימים אלה בתיאטרון "הבימה", מאת מרים הלקיני, שצולמו בחלקם במדבר יהודה, במבצע צילומים מסוכן ומסובך. במהלך המבצע נפצע במקצת הסרט, בני ליס וכמה מאנשי הצוות, כאשר ניסו לטפס אל מערת האיגרות, המצויה בראש צוק תלול. ואילו השחקנית, המגלמת את דמותה של בבתא במחזה, יונה אליאן, מספרת כי כשנגעה בחפציה של בבתא במערה, הרגישה שהיא נוגעת בבתא האשה ממרחק של אלפיים שנה.

אתי רונאל

הליכוד: פרס מדבר בחו"ל כמו חוסיין

המערך: נושא הוועידה הבי"ל אושר בכנסת

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

קיים דמיון רב יותר בין ההצהרות של חוסיין ופרס על ועידה בינ"ל, מאשר בין ההצהרות של שמיר ופרס באותו נושא, טען אתמול מיכאל איתן, בישיבת הנהלת סיעת הליכוד בכנסת.

בישיבת סיעת הליכוד תקפו שלושה ח"כים את שר החוץ שמעון פרס, בהקשר התבטאויותיו באירופה בזכות הוועידה הבינ"ל. יו"ר הסיעה חיים קופמן טען כי אין כל סיבה שהתהליך המדיני יקבל תנופה כתוצאה מיוזמות פרס. יש לראות בחומרה את מאמצי שר החוץ לבצע מפגשים בחסות בינ"ל. הדבר נובע לדעתו, מנסיון של שר החוץ להביא לעימות ממשלתי, מתוך רצון לגרום למשבר קואליציוני.

לא בנציג הממשלה

פנחס גולדשטיין ציין כי כאשר כיהן שמיר כשר חוץ, הוא הוריד פרופיל בעניינים מדיניים, ונתן לפרס גיבוי מלא. יש סכנות רבות בוועידה בינ"ל. שר החוץ מדבר בחו"ל לא כנציג הממשלה, אלא כמבטא עמדות המערך.

במקביל נחלצה אתמול הנהלת סיעת המערך בכנסת, להגנה על מנהיגה. יו"ר הסיעה רפי אדרי הגדיר כ"שיטה פסולה" את התקפות הליכוד על מסעו של פרס. אדרי הדגיש כי אם הליכוד מתנגד לקידום תהליך השלום, עליו לומר זאת בברור. "אני סבור שרק פורום בינ"ל יביא את ירדן והפלשתינים לשולחן הדיונים".

דראושה תמך בעמדת פרס בנושא הוועידה הבינ"ל, והפסקת ההתנחלויות. חיים רימון ניסה להזכיר לליכוד כי נושא הוועידה הבינ"ל לשלום אושר בכנסת, בעת כהונתו של פרס כרה"מ. "על הליכוד לערער על החלטות הממשלה והכנסת ולא על דבריו של פרס". מנחם הכהן הדגיש כי הליכוד יכול להתנגד רק לכינוס ועידת חרות. הוא אינו יכול להתנגד לוועידה בינ"ל לשלום.

ביום השלושים למותו של חברנו
יוסי גל
נעלה לקברו ביום חמישי 29.1.87 בשעה 15.30.
האזכרה בחדר האוכל בשעה 21.00.
קיבוץ נחשון

על מות
יצחק שמי
איש קיבוץ עין שמר
שהקים ובנה את המדור לבטיחות ולגהות בהתיישבות העובדת
משתתפים באבל ומביעים תנחומים
למשפחה ולקיבוץ
המרכז החקלאי

פגישה לבבית בין חוסיין לערפאת בפתיחתה של הפיסגה האיסלאמית

אוכל: 15 אלף סעודות ליום ● בטחון: 90 אלף עציצים נבדקו אחד אחד

כווית. — ועידת הפיסגה האיסלאמית הה־5 נפתחה אמש באיחור, בעקבות מגעים של הרגע האחרון עם איראן שנעשו במטרה לנסות לשכנעה לשנות את עמדתה.

איראן החליטה להחרים את הוועידה ולכן נערכו עד לרגע האחרון מגעים עמה באמצעות כוויית, סודן ואיחוד הנסיכויות הערביות. איראן מחרימה את הפיסגה האיסלאמית משום שכוויית תומכת בעיראק.

מבין 46 המדינות החברות בארגון הוועידה האיסלאמית, רק איראן ואפגניסטאן אינן מיוצגות.

זמן קצר לפני פתיחת הפיסגה, נפגשו מנהיג אש"ף יאסר ערפאת והמלך חוסיין פנים אל פנים לראשונה מאז הסתכסכו לפני שנה, בעניין שאלת הגישה המשותפת למהלכי השלום. מקורות מוסמכים אמרו, כי הפגישה ביניהם היתה לבבית.

נשיא סוריה בהגיעו לכווית (צילום. איפי)

ערפאת נפגש גם עם נשיא מצרים חוסני מובארק, שניסה לאחרונה להביא להתפייסות בין חוסיין וערפאת.

הוועידה השנ' של לשכת הליגה הערבית לחרם נגד ישראל נפתחה במקביל בדיוניה בדמשק, בהעדרותן של 8 מדינות ערביות.

הוועידה תימשך שבוע ימים, ותדון בצירופן לרשימה השחורה של אותן חברות שבונותו לאחרונה קשרים עם ישראל, ובאפשרות של מחיקת אחרות מרשימת החרם.

90,000 עציצים של חרציות שהוטסו מהולנד כדי להוסיף צבע לכווית המדברית, נבדקו אחד־אחד, מחשש להטמנת חומרי נפץ.

עיתונאים נוכחו, כי אמצעי הבטחון לרגל הפיסגה האיסלאמית הם ההדוקים ביותר שראו מעולם בוועידה בינלאומית.

נוכח כי כווית מוציאה 80 מיליון דולר על מנת, כדי לארח את הפיסגה.

ספקי מזון מביאים 15,000 סעודות ליום כדי לזון 3000 חברים של יותר מ־40 משלחות, וכן 8000 נציגי כלי התקשורת וצבא של אנשי בטחון ופועלים. (ע.צ. ע.ה)

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

החל מיום ה' 29.1.87, כ"ח בטבת תשמ"ז, בשעה 6.00 בבקר

אזור חיוג חדש - 06

האזור החדש הוא איחוד של אזורי החיוג
חדרה (063) טבריה (067)
עפולה (065) וצפת (069)

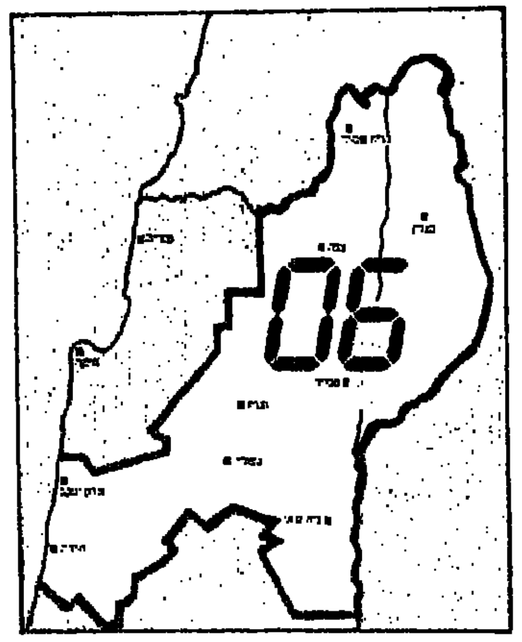

מספרים בני שש ספרות

הספרה השלישית של הקידומת הקודמת באזורים אלה תצורף כספרה ראשונה למספר הטלפון הפרטי, שיהיה מעתה בן שש ספרות. בשאר הספרות לא יחול שינוי.

דוגמא: המספר 063-38022
יהיה לאחר השינוי 06-338022

ההתקשרויות בתוך איזור החיוג החדש - ללא קידומת

כל התקשרות בתוך אזור החיוג החדש, תיעשה ללא כל קידומת, אלא בחיוג המספר החדש בן שש הספרות בלבד.

בהתקשרויות מכל אזורי החיוג האחרים בארץ אל אזור "06" לא יחול כל שינוי, והן ייעשו כמו לפני הנהגת השינוי.

הדרכה מוקלטת

בזק תפעיל הדרכה מוקלטת למחייגים בתוך אזור החיוג 06.
מסיבות טכניות לא ניתן להרכיב הדרכה מוקלטת למנויים באיזור חיוג 06 שמספריהם לפני השינוי, מתחילים בספרות 3, 5, 7, 9. אם תחייג למספרים אלה, כפי שהיית רגיל עד לשינוי - לא תקבל כל תגובה. אם תזכור שהמספרים הם, כאמור, בני שש ספרות ותחייג תחילה את הספרה החדשה לפני המספר - לא תיתקל בכל קושי.

אין שינוי בתעריפים

לא יחול כל שינוי בתעריפי השיחות, הן בתוך אזור החיוג 06 והן בין האזור החדש לשאר אזורי החיוג בארץ.

ל.פ.ד

המח' ליחסי ציבור

בכנסת
מוטי בסוק ויצחק שור

בדיון על מצב הרווחה: רעב במגדל העמק

במגדל העמק יש מקרים של רעב. יש עליה מדאיגה במספר נסיונות ההתאבדות בישוב, ובמספר הילדים המוכים. פרטים מזעזעים אלו סופרו אתמול לוועדת העבודה והרווחה העובדת הסוציאלית חוה זגורי.

הוועדה שמעה אתמול דיווחים קודרים ביותר על מצב הרווחה בארץ מפי מנהלי בתי־הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטאות. ד"ר דן שניט, מאוניברסיטת ת"א סיפר כי עובד סוציאלי אחד מטפל בכמאה ועשרים משפחות של נזקקים להגיע רווחה לטיפול. ישראל נסוגה שני עשורים בתפיסת המחויבות של המדינה לאזרח בנושאי הרווחה. יפים השיב כי מתחיל להיווצר נתק בין אנשי המקצוע ואנשי הציבור העוסקים בתחום הרווחה. קיים מחסור גדול בתקנים של עובדים סוציאליים. בצד תקנים לא מאויישים בשל נטישה.

גם חברי הכנסת שהשתתפו בדיון היו פסימיים. חייקה גרוסמן (מפ"ם) טענה כי העובדים הסוציאליים. היו בעבר הוד החנית של המאבק החברתי. השתתקו בשנים האחרונות. יצחק פרץ (מערך) סיפר כי חלה עליה מדהימה של 40 אחוז במספר הפונים לרווחה. רן כהן (ר"צ) הציע להזמין את שר העבודה והרווחה לוועדה, כדי שיציג בפניה תוכנית לפתרון מצוקת שירותי הרווחה.

גם האלוף זורע מועמד למבקר המדינה

האלוף באיר זורע קיבל את הצעת רב־אלוף במילואים רפאל איתן והסכים להציג את מועמדותו לתפקיד מבקר המדינה — כך נמסר אתמול בסיעת "התחיה".

שריד: דחיית גיוס לבני ישיבות מוקדשת גם לעסקים

"אתם נוכלים" — קרא אתמול ח"כ יוסי שריד (ר"צ) לעבר יו"ר "ועד הישיבות", הרב משה דוד טננבאום, בעת ישיבת ועדת משנה של ועדת החוץ והבטחון, הבודקת את דחיית גיוסם של בני־הישיבות. "ועד הישיבות" הוא הגוף המוסמך לספק למשרד הבטחון רשימה של בחורים שתורתם אמנותם, כדי שמשרד הבטחון "יורה" את "שירותם" עד שיהיו פטורים לחלוטין מחמת הגיל. טענתו של שריד היתה שאותם בחורי ישיבות שתורתם אמנותם אינם עוסקים רק בלימוד תורה, אלא גם בעסקים. דברי שריד הרגיזו את נציגי הדתיים. הרב דרוקמן תבע הוכחות. הרב פרץ פנה ליו"ר ועדת המשנה הרב מנחם הכהן ותבע כי יפסיק את הישיבה.

תידון הצעה לבטל ההטבות הרפואיות לח"כים

הח"כ שבח וייס (מערך) ויוסי שריד (ר"צ) הגישו אתמול לוועדת הכנסת הצעת החלטה בדבר ביטול כל ההטבות הרפואיות לח"כים. הוועדה תדון בהצעה היום. השניים מציעים, כי הח"כים לא יקבלו שירותים מעבר לזכאותם כחברי קופות־החולים.

ראש ממשלת אוסטרליה ידון בשיתוף ארצו בתהליך השלום

שמיר עשוי לבקש מרוברט הוק לעודד את סין להכיר בישראל

ר"מ אוסטרליה לאחר שהתקבל על-ידי רה"מ שמיר (צילום: אנדרה ברוטמן/„מדיה")

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראש ממשלת אוסטרליה רוברט הוק אמר אתמול, בטקס הממלכתי שנערך עם בואו לירושלים, כי בשיחותיו בישראל ירצה לברר את האפשרויות להתקדם בתהליך השלום. הוא הדגיש, כי אוסטרליה תרמה ומוכנה לתרום לקידום התהליך אם יידרש, כפי שתרמה בעבר. (אוסטרליה השתתפה בעבר בכוח הרב-לאומי בסיני).

ראש ממשלת אוסטרליה, שהגיע לישראל לביקור רשמי בן שלושה ימים עם רעייתו, נתקבל על-ידי ראש הממשלה יצחק שמיר. הטקס, שהיה אמור להתקיים בגן הוורדים ליד משכן הכנסת, התקיים על רחבת משרד ראש הממשלה, בגלל מזג-האוויר הסוער.

אל ראש ממשלת אוסטרליה נלווים רעייתו, יועציו הקרובים, 25 מוזמנים וכ־20 עיתונאים. לאחר טקס קבלת הפנים נערכה הפגישה הראשונה בין שמיר והוק, שנשאה אופי של פגישת נימוסין, בהשתתפות שתי הרעיות. בשיחה

(המשך בעמוד 16)

מתרחבת סכנת הטרור הימי

בסמינר על הטרור הימי: חיל הים סיכל לפני שנתיים מזימת הפת"ח להסתנן לבסיס המטה הכללי של צה"ל בת"א ■ נתיבי הים של מדינות העולם חשופים כיום מאי־פעם.

קצין בכיר בחיל-הים גילה אתמול כי ארגון פת"ח זמם לפני שנתיים לחדור לבסיס המטה הכללי של צה"ל בתל-אביב. אך חיל-הים הצליח ללכוד ולהטביע את ספינתם של המחבלים וזוממי החדירה.

הקצין בדרגת אל"מ, שדיבר בסמינר בינלאומי בנושא הטרור הימי וההונאות הבינלאומיות, אמר כי דרכי הים של כל מדינות העולם חשופות היום יותר מאי־פעם לסכנת טירור בינלאומית, וקיים חשש כי סיכון זה יגדל וילך בצורה חריפה ביותר בעתיד.

במסגרת הסמינר, שנערך מטעם איגוד לשכות המסחר ולשכת המסחר הבינלאומית, אמר עוד הדובר, כי לארגון פת"ח יש הכוח הימי הגדול ביותר בעולם מבין ארגוני הטירור. לדבריו, מלחמת לבנון פגעה קשות בזרוע הימית של ארגוני טרור. אם המצב בלבנון חזר למעשה לקדמותו, ואלמלא חיל-הים, היתה הזרוע הימית של ארגוני הטרור משתקמת תוך שלושה-ארבעה חודשים מתום מלחמת לבנון. כיום פועלים בלבנון יותר מ־30 ארגוני מחבלים, אשר לחלק ניכר מהם זרועות ימיות.

הקצין שסקר את הפיגועים הימיים נגד ישראל גילה, כי לקראת יום העצמאות ב־1985, הטביע חיל-הים מול חופי ישראל ספינת מחבלים בשם „אטווירוס". בספינה היו 30 איש שאומנו באלג'יר תחת פיקוחו של אבו־ג'יהד. הם התכוונו להגיע לקריה בת"א והטבעת הספינה סיכלה פעולה זו.

תופעות מעין אלה — ציין — אינן אופייניות לאזורנו בלבד, והן כיום תופעה כלל-עולמית. המגמה היא גידול במספר פעולות הטרור ובתפוצתו, כאשר מאז סוף שנות ה־60 תפוצת הטרור גדלה פי־3. בעוד שאז כ־20 מדינות היו מעורבות במעשי טרור, סובלות היום 65 מדינות מפעולות אלה. התחזית היא, שפעולות אלה יתרחבו וילכו בשנים הקרובות.

כמוקדי פעולות ימיות פיראטיות נמנו מערב־אפריקה, מיצרי מלקה וסינגפור, ים סין הדרומית, דרום הפיליפינים, נמל סנטוס בברזיל והאיים הקריביים. (עתים)

מו"מ עם „מקדונאל דאגלס" על החלופות — מתחיל מחר

מאת כתבנו הצבאי

משלחת של מפעל המטוסים האמריקני „מקדונאל דאגלס" תחל מחר בשיחות בישראל, עם הצוות הבוחן את החלופות ל„לביא", על אף שהנטיה הרווחת במערכת הבטחון היא עדיין מוקדם הם בחלופות ה־F-16 של חברת „ג'נרל דיינמיקס". הדיונים עם אנשי „מקדונאל דאגלס" יסובו סביב שלוש החלופות הרלוונטיות במפעל זה: F-18, „האריר" — מטוס תקיפה המריא ונחיתה אנכית, ואפשרות של שילוב „האריר" עם ה־F-16. במערכת הבטחון, הגם שקיימת נטיה להמשיך במגעים עם „ג'נרל דיינמיקס", הובעו חששות מניהול בלתי־מושכל של המו"מ, שיעלה את מחירי המפעל האמריקני מעל ההצעה הראשונית שנסים הנתונים לעבודתו של רב וקהיים.

שר אירי לשעבר בכינוס בינלאומי באוניברסיטת חיפה:

נטיה אנטי־ישראלית מורגשת בכל יחידות כוח האו"ם בלבנון

קונור קרוז אובריין: „הריגת החייל האירי הקשתה על תומכי ישראל באירלנד ● חיילי יוניפי"ל אינם יותר ממטרות נייחות ● ישראל צריכה לוותר על דרום-לבנון, לא צריכה לוותר על הגדה"

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר" בחיפה

„הנטיה הכללית בקרב אנשי היחידה האירית ביוניפי"ל המוצבים בדרום-לבנון היא אנטי־ישראלית ואנטי־צה"לית, ובהחלט מורגשת הנטיה להטיל על ישראל את האשם לכל אירוע חריג המתרחש באיזור זה. עם זאת, להערכתי זו נטיה המורגשת בכל יחידות יוניפי"ל, ואיני סבור שבקרב היחידה האירית מגמה זו חזקה יותר מאשר בכל יחידה אחרת". דברים אלה אמר אתמול השר לשעבר בממשלת אירלנד, העיתונאי והסופר ד"ר קונור קרוז אובריין.

בשיחה עם כתבים בכינוס בינלאומי באוניברסיטת חיפה, שעסק בלאומיות אירית ולאומיות יהודית במאה ה־20, אמר אובריין כי אין ספק שהתקרית האחרונה בה נהרג חייל היחידה האירית ביוניפי"ל בידי צה"ל פגעה באופן משמעותי ביחסי שתי המדינות. לדבריו, התקרית הקשתה על תומכי ישראל באירלנד וחיזקה את ידיהם של מתנגדי ישראל שם. הוא הביע חשש מהישנותם של מקרים מסוג זה ומהשפעתם על יחסי ישראל-אירלנד.

אשר ליחידה האירית בדרום-לבנון אמר אובריין, כי להערכתו, יש לפנות אותה מלבנון כשם שיש לפנות את כוח יוניפי"ל בכללו ממדינה זו. לדבריו יוניפי"ל אינו משרת כל מטרה בינלאומית ביושבו בלבנון, מה עוד שהממשלה המרכזית שהזמינה את יוניפי"ל אינה קיימת עוד, למעשה.

אובריין, שהיה נציג האו"ם בקונגו בשנות השישים, ציין כי יש מקרים בהם יש תועלת באחזקת כוח יוניפי"ל באזורי מחלוקת, אולם במקרה זה של לבנון, אין הדבר כך. „חיילי יוניפי"ל שם הם לא יותר מאשר מטרות נייחות", טען אובריין. להערכתו, חייבת גם ישראל לסגת מכל תחומי לבנון, בניגוד לגדה המערבית, עליה ישראל אינה יכולה לוותר".

בכך חלק אובריין על עמדתו של פרופ' יהושפט הרכבי, שטען כי סיפוח הגדה המערבית יהיה בעל השלכות חמורות ביותר לישראל, מאחר שהוא יביא לשינוי המבנה הדמוגרפי של ישראל ובכך הוא עלול לשנות את ייעודה של מדינת ישראל. הוא הוסיף, כי הבחירה העומדת בפני ישראל אינה בין טוב לרע כי אם בין רע לגרוע, ואם ייערך מישאל בקרב תושבי הגדה, הם יבחרו ללא כל ספק באש"ף כנציגם. לדעתו, ישראל אינה יכולה להכתיב לפלשתינים מי יהיה נציגם.

אנשים ואירועים

הפוליטבירו ממתין להדחות

מוסקבה. — המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבאצ'וב עשוי לחזק את מעמדו בצמרת הסובייטית על־ידי החלפת שני חברי הפוליטבירו, שהיו בעבר תומכיו של לאוניד ברז'נייב המנוח.

דיפלומטים אמרו אתמול, כי הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית המונה 307 חברים, המתכנס היום, ידיח ללא ספק מן הפוליטבירו את דינמוחמד קונאייב. כזכור, סילוקו של ראש המפלגה בקאזאחסטאן בחודש שעבר גרם מהומות בבירה אלמה-אטה.

יש להניח שגם מנהיג המפלגה האוקראינית ולאדימיר שצ'רביצקי יסולק מהפוליטבירו, לאחר שלאחרונה נמתחה עליו ביקורת חריפה. (עי')

מלחמת הכוכבים

מזכיר אולי את מלחמת הכוכבים – אבל מנחם סביזון (מימון) השגריר הגרמני, דב בן־מאיר ויצחק ברמן נראים כאן צופים אל גורלם של כוכבים פוליטיים, כפי ששקפו מסכי הטלוויזיה בנשף ליל הבחירות שערכה השגרירות הגרמנית בישראל ל־300 אורחים (צילום: ישראל סאן)

קרקס הונגרי זה לא פוליטיקה

הקרקס ההונגרי „פאנוניה", יגיע לישראל באמצע מארס, ויופיע גם בירושלים — מסרו אתמול נציגיו במסיבת עיתונאים במלון גרנד ביץ' בתל-אביב.

האורחים הסבירו, כי ההונגרים רוצים ביחסים נרחבים יותר עם ישראל. „אנו יכולים להופיע בכל מקום, בלי פוליטיקה, כי פוליטיקה אינה מעיסוקנו. אנו מעוניינים בקשרים תרבותיים ועל פוליטיקה ידברו המנהיגים", אמרו האורחים.

הנציגים ההונגרים הדגישו, כי בחרו בצוות מעולה מכל הקרקסים ההונגריים המופיעים כעת בארה"ב, ביפאן, בבריטניה ובגרמניה המערבית, ויציגו בישראל ממיטב ההופעות בקרקסים. הקרקס יבוא עם חיות שונות ואוהל שבו כ־3,000 מקומות ישיבה. (עתים)

פרס למצטיינים

פרס העובד המצטיין במועצות הפועלים הוענק אתמול ל־27 עובדים מצטיינים על־ידי אגף הארגון ומועצות פועלים בהסתדרות (צילום: ו.פ.פ.א)

טקס סיום קורס קצינים — לראשונה במצפה־רמון

מאת כתבנו הצבאי

בעיר מצפה־רמון יתקיים בשבוע הבא טקס סיום קורס קצינים של צה"ל.

בראשונה יתקיים הטקס בעיר הסמוכה לבסיס בו מתנהלים קורסי הקצונה של צה"ל והוא צפוי להיות מרשים מהרגיל, בעיקר בשל גודלו היוצא-דופן. אלף צוערים מכל קורסי הקצונה במסלולים השונים יסיימו באותו יום את הכשרתם ויקבלו דרגות קצונה.

זה הקורס הגדול ביותר בתולדות צה"ל.

על היום

ציונות, דור שלישי בניו־יורק

מאת ישראל זמיר

רעידת אדמה פוקדת את ההסתדרות הציונית והסוכנות-היהודית. כל הזעם, המרי, התיסכולים של אלפי שליחים שחזרו במרוצת השנים, עלו ביורה ותתחת ופרצו החוצה. תמונה מבוערת נתגלתה שלשום בטלוויזיה בדיון ב„כניסה חופשית".

כל אחד והסוכנות-היהודית שלו. פעמיים הייתי שליח בארה"ב והמנגינה הזאת מלווה אותי לאורך כל השנים. יכולתי לספר על הבית המפואר בניו־יורק בשדרת פארק־אווניו מס' 515, בית הסוכנות-היהודית, העמוס בכל קומותיו פקידים, פקידות ועסקנים לרוב, הרואים בעבודתם פרנסה ותו לא. „אני ציונית דור שלישי" — הסבירה לי פעם בגאווה אחת הפקידות. „אבי וסבי עבדו בסוכנות-היהודית". ראוי לציין כי משכורתם של שני שליחי סוכנות פירנסו בשעתו שלוש וחצי משפחות של שליחי השומר הצעיר.

אחד מידידי סיפר, כי בבית הסוכנות היהודית מצוייה רשימת חברי ההנהלה ולידם מפת העולם. כך אתה יכול לדעת, בכל יום, באיזו ארץ נמצא האיש.

„זיקה מכבידה"

התכנית שלשום חשפה בעיות נוקבות. מדינת ישראל, כידוע, יצאה מן המחתרת ולה מוסדות נבחרים, אך לידה פועלות עדיין מערכות מקבילות, מעין מדינה-בתוך-מדינה העושה כטוב בעיניה. האם אורי גורדון לא יכול היה, דרך משל, לנהל את „עליית הנוער" מטעם משרד-החינוך? מדוע דולצ'ין חייב להיות „הבוס" ולא יצחק נבון?

בשיחות אל תוך הלילה, עוד בהיותי בניו־יורק, ניסיתי להבין מדוע יש צורך במסגרות מקבילות. לטענת הפקידים שם, גיוס כספים הוא מקצוע מכובד בארה"ב. איש משלנו לעולם לא יצליח בו כפי שעושים זאת המקצוענים המקומיים, שאינם מוכנים לעבוד למען ישראל. הזיקה הישירה בין ישראל לפעילי הסוכנות בארה"ב, לטענתם, מכבידה כאילו כוונתם לעלות לישראל ולכן אין הם יכולים לדבר בשמה. חלק הארי של הכסף הנתרם נשאר בארה"ב, כמשכורת לעסקנים, ומיעוטו קודש ל„הרחבת החינוך היהודי בארה"ב". מעט מעט מכל כספי המגבית לישראל.

קם לנו איפוא גולם, שמפרנס את יוצרו בכבוד, בהדר, כשהכל מתחככים בגאווה ובתאווה סביב ישראל. זאת ועוד, הסוכנות-היהודית, בהיותה מסגרת אמריקנית מוכרת, יש לה אפשרויות רבות שאין למדינת-ישראל בכל הנוגע לגיוס כספים, לרכש, לשחרור כספים וכו'. הנימוקים האלה בעיניי כמוהם כבניין קלפים שכל רוח מעיפה אותו לכל עבר.

יהדות העולם אינה זקוקה, כנראה, למתווכים מקומיים כדי לעלות או לסייע לישראל, אולי להיפך

מסגרות מתחרות

נכון, תנועות הנוער הציוניות זוכות לסיוע כלשהו, אך זה, כידוע, טיפה בים. הסוכנות-היהודית וההסתדרות-הציונית עשו עבודה מצויינת בטרם קום המדינה ובשנותיה הראשונות, כאשר ישראל כל־כך נזקקה לתמיכה ציבורית רחבה, לסיוע פוליטי, אולם כיום, חרף הפעילות הענפה, שתי המסגרות מתחרות זו בזו. סיפר לי חבר ממדינה דרומית בארה"ב, שהתדמית הקשה ביותר בקהילה היהודית היא זו של שליחי הסוכנות, הסוכסכים קשות עם אנשי הקונסוליה, כאשר שני הגופים אמורים לעסוק בעלייה ומיסתם של אותו עולה פוטנציאלי: למרות הסוכנות והקונסוליה — אנו עולים!

התוכנית בטלוויזיה חשפה את השקר המכונה „בחירות" לפי מס השקל הציוני, כאשר מפלגות הוציאו מן הקברים חברים שנפטרו, כדי להאריך את כוחם האלקטורלי. מי שהיה בקונגרס-הציוני האחרון וחזה בוויכוחים ובסכסוכים — קשה היה לו להשתחרר ממשמע אוזניו וממראה עיניו. נכון, העם היהודי אינו עם נורמאלי בכל מובן שהוא, אולם אם הצלחנו „לבלוע" את האצ"ל והלח"י ולשלבם בתוך צה"ל — דבר שהיה בשעתו קשה ומסובך — אין סיבה שלאחר 39 שנה לא נגיע לכך שפקידי הסוכנות היהודית וההסתדרות-הציונית לא יהיו פקידיה המוסמכים של ממשלת ישראל עם כל המשתמע מכך.

אין מה לעשות, צריך לעשות סדר בא־נורמליה הזאת. הסוכנות-היהודית וההסתדרות-הציונית אשמות לא מעט במרכאות שרבקו למילה „ציונות". כשאתה רואה את הפעילות הרוחשת הזאת, את העסקנות הבהולה, את הפוליטיקה-בגרוש שהללו מנהלים — אינך יודע אם לצחוק או לבכות.

אורי גורדון – מדוע לא דרך משרד החינוך?

צילום: סטארפוט

„מסגרות נצח"

קשה למסגרות יהודיות לצאת מעורן ולהתפרק. דולצ'ין ושורה גדולה מאוד של עסקנים עדיין חיים את התנועה הציונית, בתחושה שהם נושאים את עמם עלי שכם. אולם את העם הזה נושאים למעשה נציגיה הנבחרים של מדינת ישראל ולא עסקני העבר, שאין בחירות בארצותיהם זה שנים, והם ממשיכים מתוך ה„שוונג" לנהל עסקנות לשמה ולהוציא כספים. המלים „לא יכולתי לדעת" בפרשת ארנסט יפת הן סמל לאותה קהות־חושים הפוקדת מסגרות „נצח".

נכון, התוכנית בטלוויזיה היתה מגמתית, אולי אפילו מבויימת. המנחה הזמין מראש את רוב התגובות, כפי שחשב שצריך להציג את הדברים ובלי לאפשר לנתקפים להציג את הצד היפה של המטבע. מבחינה זו התכנית עלתה כבולדוזר „כמאח" על המוסדות הציוניים ובכך חסרונה וכשלונה.

לא הייתי נדרש לכל ההצגה הזאת לולא חוויתי את הנושא על בשרי כשליח מטעם „הסוכנות-היהודית" וכפקיד שעבר שם לפרנסתו וראה את הדברים מקרוב. מוסד „הסוכנות-היהודית" דומה שמיצה את עצמו עד תום. טוב תעשה המדינה אם „תלאים" את מוסדותיו, תקלוט אל שורותיה את המוכשרים שבין עובדי הסוכנות ואילו את המיותרים תוציא לפנסיה ותנקה את המערכת מתחושות רעות המלוות את המוסד הזה יותר מדור.

נכון אמר דולצ'ין, רוב העם היהודי עדיין אינו בישראל ונחוצה פעולה ציונית עצומה כדי להשפיע עליהם לעלות. זו משימה לדורות, אולם לא יתכן ששני מנגנונים מקבילים יעסקו באותה משימה, כאשר העלייה כידוע אינה גואה ואילו הירידה הפכה למכת המדינה וכאן כוחה של הסוכנות-היהודית מוגבל. וכי מסוגלים פקידים שלא עלו או חלילה ירדו לנהל מסע תעמולה נגד הירידה?

אילו הסוכנות-היהודית היתה מצליחה במקומות שבהם המדינה נכשלת — הייתי מצדיק את קיומה. אולם הרושם שמתקבל הוא ששתי המסגרות נכשלות ומה יותר טבעי ומובן מלהתלכד, להתייעל ויחד לפעול.

הנושא עלה סוף סוף על סדר-היום, המרירות רבת השנים באה לידי ביטוי גם באמצעי התקשורת. יהדות העולם אינה זקוקה למתווכים מקומיים כדי לעלות או לסייע לישראל. המשימות הן כה כבדות שכל מסגרת לחוד — לא תוכל לה, ומכאן הצורך ללכד שורות, מי שהעם היהודי יקר לו — יפסיק לפרנס שתי נשים עוינות זו לזו וידבק באחת, בנכונות.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

יש עלייה אחרי הסוכנות

ה„פילטר" הפך לפקק

מאת שלמה גלזר

„ההסתדרות הציונית העולמית" — „לא הסתדרות, לא עולמית ובוודאי לא ציונית" — אמר ד"ר אהרון כפיר, ראש השליחים בארה"ב לשעבר, בתוכנית הטלוויזיה „כניסה חופשית". ודומה שהוא ידע היטב מה הוא אומר. כל מי שעסק בפעילות ציונית בישראל או היה שליח בחו"ל, יודע כי אחת האימרות הרווחות בקרב העוסקים בנושא היא, כי מי שבכבר עולים לארץ — והם מעטים — עושים זאת חרף הסוכנות.

דומה כי השאלה הבסיסית היא, האם 40 שנה לאחר פרוץ מדינת ישראל, עדיין דרוש גוף שיתווך בין מדינת ישראל לעם היהודי היושב בתפוצות? מדוע צריך להשקיע מאות מיליוני דולר בקיום כפילויות לא נחוצות? מדוע לא יישב פקיד המטפל בהגירה (סליחה עלייה) בכל קונסוליה ישראלית בחו"ל ואם יכרע הפקיד תחת העומס, יוכלו למנות לו עוזר.

מדוע, למשל, שהחינוך היהודי בגולה לא יהיה דאגתו של משרד החינוך? ומדוע שמשרד החקלאות לא יעסוק בהתיישבות? התשובה פשוטה. פוליטיקה. זה, אגב, מסלול מעולה „לסידור עבודה" למקורבים שלא מצאו ג'וב במערכת בארץ. וזה גם מסלול נסיעות נפלא לחו"ל (כפי שמעיד ראש הסוכנות לשעבר, יוסף אלמוגי, בספרו). לכן אל חשש: שום אדם „רציני באמת" במערכת הפוליטית בישראל לא ירצה לשנות משהו שיסכן את המערכת. ויהיו גם תנועות-נוער, שכבר אינן קיימות, שימשיכו להחזיק שליחים בחו"ל, כי כאשר נקבעו המכסות בקונגרס ציוני כלשהו לפני עשרות שנים, הן היו שם.

אש וגופרית

אחת לשנה מתקיימת פגישה של כל שליחי מחלקת הנוער והחלוץ ברחבי ארה"ב. בפגישה זאת מכונסים כל שליחי המחלקה — כמה עשרות במספרם — ובמשך שלושה ימים הם שומעים הרצאות, מקיימים דיונים ומחליפים רשמים. לפגישה זאת מגיעים לרוב ראשי המחלקה מהארץ ואורחים נוספים. עדיין שמורה בזכרוני פגישה עם ראש מחלקת הנוער והחלוץ דאז, אברהם כץ המנוח, מי שהיה גם יו"ר ועדת החינוך של הכנסת מטעם הליברלים בליכוד. באותה עת, נובמבר 1980, היה הדגש העיקרי בעבודת המחלקה — גיוס בני-נוער יהודים מחו"ל לתוכניות קצרות וארוכות בישראל. בנימוק הגיוני שנער יהודי שנחשף למדינת ישראל, נחרט בו משהו בלתי־נמחק. שעה ארוכה נאם לפני השליחים דן אידלמן, היו"ר האמריקני של A.Z.Y.F. (שהוא הנוער והחלוץ האמריקני). עיקר נאומו הציוני היה, שאפשר להכפיל ולשלש את מספר בני הנוער האמריקנים שיישלחו לארץ (שעמד אז על 7000) אם השליחים יתאמצו יותר ויאמינו בכך.

משסיים, נטל מר כץ את רשות הדיבור ואמר לשליחים הנדהמים, כי מחלקתו אינה ערוכה לקלוט בישראל יותר מ־7000 בני-נוער יהודים. בתשובה על שאלת אחד השליחים הנדהמים — מה להבין מכך? כן לשלוח יותר או לא — השיב: אתם תמשיכו להתאמץ. אבל אני איני מודאג, ממילא לא תצליחו להביא יותר. מדי פעם שב לישראל שליח זה או אחר, שסיים את שליחותו, ושופך אש וגופרית על הסוכנות, ועל מוסד השליחות, ומציע הצעות שונות ומשונות לשיפור המצב.

באחרונה חזר ארצה חיים שיין, עורך-דין במקצועו, ששימש ראש מחלקת העליה בארה"ב. הוא מתח ביקורת קטלנית על מוסד השליחות והציע להחזיר את כולם הביתה ולנצל את הכסף הרב שייחסך למאבק למניעת ירידה והפנייתו לבניית „שיכונים בהשכרה", מחקר ופיתוח באוניברסיטאות ועוד הצעות מעניינות. אבל מתברר, כי גם ביקורתו של שליח בכיר ביותר אינה מספקת כדי להזיז משהו במבצר האטום ששמו הסוכנות היהודית. כפי שנאמר, הכלבים נובחים והשיירה עוברת.

דוגמה טובה למערכת השיקולים „המעניינת" — „והעניינית" של מחלקת העלייה היא פריסת השליחים. בצרפת ישבו בזמנו חמישה שליחי־עליה, כי הלא לכל מפלגה יש זכות לשליח „בעיר האורות". נו, ובכמה עולים הם טיפלו? לשם השוואה, בשולחן העלייה הקיבוצי בניו־יורק עוברים 7000 איש בדרכם לישראל. חלקם הקטן עולים, חלקם לאולפן, חלקם מתנדבים. בכל אלו מטפלים שליח וחצי. מדוע? כי זה מה שמגיע לפי החלוקה לתנועות הקיבוציות בניו־יורק. בתוכנית „כניסה חופשית" הראו כיצד מגייסים מכונות כביסה עבור קריית־שמונה בסאן־פרנסיסקו. סוד ידוע הוא, שכדי לגייס כסף לישראל מיהודי ארה"ב — וזה תפקידה העיקרי של הסוכנות — מוצגת ישראל כמסכנה ועניה ומפגרת. מן הטעם הפשוט שכך קל יותר להורים.

אין ספק, שזו דרך מבייישת, משפילה ומעליבה — אבל, כנראה, עובדת. קשה מאוד להסכים עם העובדה, שהמערכת הסוכנותית נותנת לגיטימציה וכבוד למה שניתן לכנות „ציונות אקוסטית". רוצה לומר, שאפשר להיות ציוני מכובד, מוכר ובעל תפקיד, בלי לקיים את מצוות העלייה לארץ, אלא מספיק לתרום ולדבר בחשיבות הנושא. בלשון הכלכלה נשאלת השאלה, כמה זמן אפשר לנסות למכור מוצר שאין לו ביקוש בשוק בלי לפשוט את הרגל?

הגיע הזמן לבדוק מחדש את מערכת הגומלין בין מדינת ישראל והעם היהודי היושב בתפוצות וליצור קשר על בסיס שונה לחלוטין. לא באמצעות הפילטר שנקרא „הסוכנות" או „ההסתדרות הציונית" ולנצל את ההון העתק שייחסך עקב כך, למטרות חשובות אחרות.

טלאים של הישרדות

הסוכנות קיימת לא משום שהיא נחוצה למישהו, אלא משום שביטול משהו קיים לא היה אף פעם הצד החזק של המערכת הציונית — אומר יגאל עילם, חוקר תולדות הציונות

מאת ורד לוי

ב־1923 כתב פקיד בריטי, בנוסח של המנדאט שקיבלה בריטניה על ארץ־ישראל, כי „סוכנות יהודית (Jewish Agency) נאותה תוכר כמוסד ציבורי שתעודתו לייעץ את ממשלת פלשתינה (א"י) ולעזור בידה באותם העניינים הכלכליים, החברתיים והאחרים שיכולים להיות להם נגיעה לייסוד הבית הלאומי היהודי..."

במאי 1948, בשעה טובה ומוצלחת, הגיע כידוע תהליך ייסודו של הבית הזה לסיומו. באותו יום צריכים היו אותם „עניינים שיכולה להיות להם נגיעה לייסוד" לרדת מהפרק. באופן דומה היו אמורים גם היסודות שעליהם הוגדר והוקם אותו גוף (ע"ע סוכנות יהודית) להתמוטט. ובהעדר רציונאל הקיום שלו היה, מן הסתם, הגוף עצמו אמור אף הוא להיעלם.

הבית הלאומי היהודי כבר בקשיש ווקר את אותן שנים שבהן נארג ייסודו, והוא מתקרב בצעדים מהירים אל שנתו הארבעים. הסוכנות היהודית לא מתרגשת — הימים חולפים, באה עוברת, אבל הסוכנות לעולם נשארת — והיא מצירה מתקרבת לאט אך בביטחה אל שנתה השמונים־ושמונה. למה זה כנראה מקום שביטול לא היה אף פעם הצד החזק של המערכת הציונית, אומר יגאל עילם, חוקר תולדות הציונות. כל הגופים, והמוסדות הקרינות מתקופה זו היא מהיותה נשיקה, או שהמשיכו ועדיין ממשיכים להתקיים. אף פעם לא התקבלו בתנועה הציונית החלטות לבטל, לפרק, למחוק משהו קיים. ההישרדות של כל אלמנט במערכת היתה תלויה קודם־כל בכוח ההשרדות שלו עצמו. זאת מין קונצפציה יהודית ציונית, אומר עילם, זה אופי. וזו גם התשתית לכל שיטת הבנייה הציונית: דונם פה, דונם שם, טלאי פה, טלאי שם. כך נבנתה המערכת הישובית ואף פעם לא העסיקה את המנהיגים השאלה — מה לעשות בישן. החדש הורכב עליו. אם גרם למותו של הישן — בסדר. אם הצליח הישן לשרוד ולהתקיים — גם כן בסדר.

יגאל עילם טוען שיש משהו לא הוגן בכל התקפה הפתאומית הזו על הסוכנות היהודית. „היא לא אשמה. אנחנו כולנו אשמים במידה בזה שהיא קיימת. לא חוכמה לתת לגוף לא נורמלי להתקיים כל כך הרבה שנים, ופתאום להתנפל עליו בצעקות — מי צריך אותך בכלל?", מסביר עילם. הסוכנות היהודית מייצגת בבהירות רבה את האנומליה, שאנחנו בחרנו מרצוננו החופשי לחיות איתה. אנומליה האנומליה שבקיום מדינה ריבונית עם פרוצדורות מערביות מתוקנות, לצד גוף משונה שתפקידו משהכת המדינה עם הפס היהודי את המעשים האסורים. את כל אותם דברים שלא נוח לה כמדינה ריבונית לעשות, היא עושה באמצעות הגוף הזה. או אין ברירה — המצב המסוך הזה יוצר קשיים.

ועילם מרגיש: יש קושי גדול בתפיסה שרוב העם שלך בעצם לא נמצא בארץ. אבל כל אחד מהם הוא אזרח ישראלי בפוטנציה ויש לעשות הכל על מנת להחדיר את הרעיון הזה למוחו ולהביא אותו לכאן. או אתה שולח שליחים, ומפרסם כתבות, ומגייס כספים, ועושה תעמולה, ושוכח שזה מסכן אותו בכל רגיש ועדין שביחסים שבין מדינות. הרי זה עובר את גבול הטעם. תגובה, הרי אם גוף כזה היה פועל, חס וחלילה, אצלנו בארץ ועושה, נאמר, לצורך דתיה, היתה קמה שאגת אימים. אולי העובדה לאנומליה מתגלגלת.

— מי צריך היום את הסוכנות היהודית?

— אני אחד, הרבה מהסתכלים, אולי. אבל במחשבה שנייה — אפילו לא הם. זו רק גורמת להם. שסוף העולם יגיע עם סגירת הסוכנות. אבל אם זה יקרה פעם, אני משוכנע שלמחרת אותו יום יתברר גם להם — שיש חיים אחרי הסוכנות היהודית...

— מהי אם כן ההצדקה לקיומה?

אין שום הצדקה. זהו גוף גדול, מסורבל, ומיותר. יש לו כל התחלואים האופייניים לגוף כזה. הוא כבר מזמן הפסיק לעשות דברים חשובים באמת. היישובים שהסוכנות מקימה הם כולם יישובי פוטיומקין. על השליחים והשליחויות לא נדבר. הכל רקוב. זו מערכת ענקית, שמגלגלת 700 מיליון דולר בשנה, שחיה על כספם של אחרים. לדעתי, 700 המיליון האלה הם אחד המקורות השחיתות הרציניים והמאסיביים ביותר של מדינת ישראל. משום כך אין הצדקה לקיום הסוכנות היהודית היום.

— אז למה לא לפרק?

באמת, למה לא. אני כמו הרואה שישנה.

— ומה יקרה אם יפרקו?

לא יקרה שום דבר. כלומר, שום דבר שלילי. זה יהיה רק יותר טוב לסוכנות. זה יהיה צעד חיובי.

— ומה על התורמים הפילנטרופים?

כבר היום הבית מעדיפים לתרום ישירות לפרוייקט זה או אחר שהם בוחרים. הם בעצמם כבר נמנעים מלהעביר את המיליונים שלהם בצינורות המפוקפקים של הסוכנות היהודית. כך שמי שטוען שצריך את הסוכנות בשביל התורמים — טועה. אבל אני טוען נגד כל השיטה. הרי פה בעיות מתחילות. תופעות יפות. זה מפריע. זה אירוע זה ... על העלות הזמנים המרצונות והצלבים את הזמנים כמו שהם והציגם אל המציאות האמיתית שלהם. כך היה כאן ומעולם. כך גם היום.

— אם יפרקו את הסוכנות היהודית, את מי ירית מגיע במקומה?

יש קשרים מקבילים שמסוגלים יכולים לטפל בדברים מקומיים בכל מקום, שיילכו ביושר, בלי משולמים, אם מרובד בגוף ולתמוך, או שיהיה ולהתמוך עד חסות, בחוקם עמותה חופשית. ולא משרד מצוות חצי ממשלתי.

אבל אני ריאליסט. לא יפרקו את הסוכנות היהודית. אני בטוח לא אזכה לראות את הדבר הזה. עוד נחיה איתה הרבה שנים טובות.

יש עלייה אחרי הסוכנות

מיקרופון חופשי

מאת אתי רונאל

"המנחה, מנשה רז, היה יותר מדי מגמתי, אנטי־ציוני ואנטי־סוכנותי. ואני מקווה שהטלוויזיה תתן לי הזדמנות להופיע בה שוב" — אמר אתמול יו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצין, בעקבות המהומה שפרצה באולם החאן הירושלמי במהלך שידור תוכנית הטלוויזיה "כניסה חופשית", שדנה במחדלי הסוכנות היהודית.

— "זוהי תוכנית עם תסריט שהוכן מראש. לדולצין הוקצו בתסריט הזה רגעים לתגובה, אבל הוא התפרץ, לא התייחס לשאלות שנשאל והשתלט על השידור בגלל שהיה לו מיקרופון פתוח" — הגיבה אתמול עורכת ומפיקת המשדר, אביבה מילגלטר, על ההאשמות שהטיחו חברי הנהלת הסוכנות באחראים לתוכנית. מילגלטר הוסיפה וסיפרה, כי התחקיר על התוכנית, שהוכן במשך חודש ימים, הכיל גילויים מרהיבים על תקציבה הבלתי מבוקר של הסוכנות (חצי מיליארד דולר בשנה), ועל הכפילויות הרבות הקיימות בה.

כך, למשל, התכוון רז לשאול את דולצין על מאות הימים בהם שוהים היו"ר וחברי הנהלת הסוכנות בחו"ל (הטלוויזיה הצליחה להשיג את מספרן המדוייק של הנסיעות הללו), כמו גם על העובדה, שמדי שנה נוספת לקונגלומרט הסוכנותי מחלקה נוספת, ביניהן מחלקות כמו המחלקה לשירותים דתיים, המייצאת לקהילות היהודיות בחו"ל שוחטים כשרים על חשבון כספי הציבור, אלא שאנשי הסוכנות, שגדשו את אולם החאן הירושלמי, שיבשו את מהלך המשדר.

בטלוויזיה יחשבו להבא פעמיים לפני שיתנו למרואיינים מיקרופון פתוח — גם כשמדובר בנציגי המימסד

ורבים מהנושאים שהתכוונו רז ומילגלטר להעלות במהלך התוכנית לא הגיעו לידי מיצוי.

— "ניסינו לפרוץ את קשר השתיקה המוזר של הממשלה והכנסת בעניין הסוכנות ולהעמידה בפני הביקורת הציבורית, אלא שאנשי הסוכנות אינם רגילים לכך שבודקים אותם, והגיבו בהשתלטות על המסך, עד ששקלנו, בשלב מסויים, לסגור את המיקרופונים", אמרה מילגלטר.

בטלוויזיה יחשבו להבא פעמיים לפני שיתנו למרואיינים מיקרופון פתוח, גם כשמדובר בנציגי המימסד, המתורגלים בהופעות בפני הטלוויזיה. התוכנית, שהוארכה שלושת רבעי שעה, נקטעה פתאום, בגלל הצעקות ויציאתם ההפגנתית של אנשי הסוכנות מן האולם. לא הצליח ח"כ שריד לסכם את הדיון, ואילו מנשה רז לא הבחין באיתותיו של האחראי על השידור, כי הגיע הזמן לסיים את התוכנית.

גם בסוכנות, שהנהלתה דנה אתמול באירועים של שלשום, הוטחו אתמול האשמות קשות כלפי המנחה ומפיקת התוכנית: "זאת היתה פשוט בושה וכלימה. ככה לא מארגנים אירוע. מנשה רז לא רצה לשמוע אותנו, רק את משמיצי התוכנית" — טען יו"ר ארגון עובדי הסוכנות, יונה בצלאל. "זה היה פשוט 'שואו' אחד גדול" — אמר ראש המחלקה לחינוך תורני, יצחק מאיר. הלה התמנה כראשה של ועדה סוכנותית, שתדרוש לדון ולברר עם הוועד המנהל של רשות השידור ומליאתה את הסיבות ל"מגמתיותו וחד־צדדיותו" של השידור".

מפיקי התוכנית מגיבים על הטענה באומרם, כי הזמינו למשדר, על־פי המלצת דובר הסוכנות, את ראש מועצת מגדל העמק וראש עיריית קריית־שמונה, מתוך הנחה שידברו בזכות הסוכנות, וכי לדולצין ולאורי גורדון ניתנה האפשרות להתבטא ולהציג את עמדותיהם. "אילו רצינו להיות חד־צדדיים, היינו גודשים את אולם החאן בעולים מחולי הסוכנות ולא בעובדי הסוכנות", אמרה מפיקת התוכנית.

גובים ולועגים

מאת דב בר־ניר

אינני רגיל להשתמש בביטויים אלה, אך תוכנית הטלוויזיה הקרוייה "כניסה חופשית", שהוקדשה הפעם לסוכנות היהודית ופעולותיה, היתה לחיזיון בזוי ומבזה. מנשה רז, המנחה, הכין שיעורי־בית למופת: הוא אסף, כביצים עזובות, את כל דברי הרכיל, כל טענות — הסרק וכל הקובלנות המוצדקות יותר לבליל אחד גדול, הושיב על הבמות, כמיעוט מבוטל, את יושב־ראש ההנהלה הציונית והסוכנות היהודית, אריה דולצין, הקיף אותו במקטרים ובקרנים למיניהם, שיסע את דבריו, התערב בהתמקמותיו, הבטיח והבטיח והבטיח לו כי יוכל להשיב לכל מקטרג — וכאשר כמעט הגענו לרגע המובטח הזה קטע מישהו את התוכנית כולה, ועברנו בששון־ובשמחה ל"פסוקו של יום". לא עלה כנראה בדעתו של מנחה־הבוסר, שהוא מנצח על מלאכה אנטי־חינוכית, הבאה להעמיק את הניכור הקיים, והמסוכן, בין מדינת ישראל לבין יהדות הגולה, המתפוררת היא־עצמה על עצם קיומה, ואף־על־פי־כן מושיטה עזרה שלא תסולא בפז למדינת היהודים הצעירה.

אמת נכון: התנועה הציונית העולמית שרויה בשפל עמוק — אך גם החברה הישראלית מדשדשת בבצה די עמוקה. ואין לנו במה להתפאר: לא בביורוקראטיה תופחת־והולכת, לא בנסיעות שרים כל שני וחמישי לכל ארצות תבל לא בירידת בנים ובנות, לא בשערוריות כספיות, וכו־וכו. מה שעשה מנשה רז לתנועה הציונית אפשר היה לעשות, באותה חומרה, או באותה פריבוליות, בעזרת אותן ה"עדויות" המשוחדות, והיינו משחירים את פני עצמנו עד לבלי־הכר.

יתירה מזו: שלושה חברי־כנסת נטלו את רשות הדיבור במעמד המפוקפק הזה. ששמו היה הפעם: "כניסה חופשית": אהוד אולמרט, חיים רמון ויוסי שריד. היחיד ביניהם שאמר דברים נוקבים היה אולמרט. הוא שאל שאלה, שהידהדה באולם כולו: מתי דנה הממשלה, או הכנסת, במצב קהילות ישראל בתפוצות, בחינוך היהודי בגולה, בממדי העלייה. אף בתנועה הציונית שאנו קשורים בה, באמנה ובבריתה? האמת העירומה היא שמוסדותינו והישראלים הם "ישועיסטים" לכל דבר. גובים כסף מיהודי התפוצות, וגם לועגים להם באותה נשימה. מכל מקום, תפארתנו "הציונית" אינה על הדרך הזאת. הקיצור: אותו מנחה צעיר יכול היה "להוריד שאולה" את ממשלת ישראל, ואת הכנסת, באותה קלות — או קלות־דעת — שבה נהג, בעזרת מובחרים מן הקהל.

אפשר לסגור

אשר לחיים רמון — סמינר רעיוני על התנועה הציונית, בעבר ובהווה, היה מועיל מאוד להשכלתו הצולעת בנידון. ויוסי שריד, היתה לו הופעה כנענית לכל דבר. הוא הציע, כיד ההכללות הסוחפות שלו (בלשון המעטה), להעביר את כל פונקציות הסוכנות היהודית לממשלת ישראל: ההתיישבות הציונית — למשרד החקלאות; העלייה — למשרד הקליטה; עליית הנוער — למשרד העבודה והרווחה. והרי, לאחר כל אלה, אפשר לסגור את התנועה הציונית והסוכנות היהודית ולהגיד שלום ליהודי הגולה: הם יעשו את שלהם, ואנו נעשה את שלנו. ייווצרו שני עולמות נפרדים: אלה יתבוללו, או ייתענגו בנישואי־תערובת עם או בלי בתי־ספר יהודיים לילדיהם — ואנו, כנראה, לא כמדינת היהודים, אלא כמדינת הישראלים, נעסוק בעניינינו־אנו. ומאחר שהסוכנות היהודית, המפורקת מכל תפקידיה, תיפח את נשמתה, ניפרד גם ממיליארד הדולרים שיהודי התפוצה — דרך המגביות, דרך ה"בונדס", דרך העזרה לאוניברסיטאות

אריה דולצין. לא נתנו לו להתבטא... (הצלם: אבי חזאב)

אוספים כל שנה ומגישים לנו בלב חם, בתוספת עזרה מדינית חיונית למדינת ישראל, המתחבטת בקשייה.

מה לא עושים איפוא למען פופולאריות רגעית, מול מסך הטלוויזיה, כאשר דעות קדומות על הסוכנות היהודית הן מטבע העובר לסוחר, ובלאו־הכי אין לר"צ שום מפלגה הראוייה לשמה בגולה, לקראת הקונגרס הציוני הקרוב? הקיצור: הגיע הזמן לומר משהו על אותו יצור נלעג ששמו הסוכנות היהודית, בלוויית התנועה הציונית העולמית.

אין עם אחר

אלה הם שני הארגונים המייצגים — טוב או רע — את יהדות העולם, ברחבי תבל. אפילו יהיו מלאי חטאים ומחדלים כרימון — כאשר אנו לועגים להם, לעגנו לעצמנו, ויורקנו לבאר ממנה שתינו כל חיינו. אין לנו עם אחר — ולא נוכל "להחליפו". כאן אגלה סוד כמוס לכל המלעיגים למיניהם: מימי הרצל ועד עתה, מעולם לא היתה ההסתדרות הציונית תנועה של עלייה: היא התחפרה תמיד בכל מושבותיה, ולרוב איחרה את כל הרכבות. כאשר באו עליה צרה או שואה. בחיקה קמו תנועות חלוציות. תנועות של הגשמה. כל השאר היה עלייה מטויבית. כאשר מים בארצות־גולה מסויימות, הגיעו עד נפש. כך באה, טיפין־טיפין, העלייה השנייה, וקצת ביותר עוצמה העלייה השלישית. כך באה, בלחץ אנטישמיות פולנית קטלנית, העלייה הרביעית. כך באה שארית־הפליטה, לאחר שואת יהדות אירופה; כך באה עליית יהודי ארצות־ערב, לאחר הזעזוע שפקד אותם בעקבות מלחמת השיחרור ב־1948; כך באה עליית יהודי רוסיה; כך באה עליית יהודי אתיופיה — תמיד כתוצאה של פורענות ורעידת־אדמה. שאר היהודים, שהיתה להם ברירה, פסחו עלינו, ויהודי קובה "עלו" לפלורידה, יהודי ארגנטינה מהגרים לספרד, יהודי טהראן "עולים" לארצות־הברית, יהודי אפריקה מוצאים את דרכם לאוסטרליה. וזה עמנו — ללא כל קשר, לא עם מר דולצין ולא עם מנשה רז. כאן ישאלו: אם זה כך — "מי צריך" את ההסתדרות הציונית, ואת התנועה הציונית?

רוצים לעזור

התשובה תהא: יהודי הגולה רוצים בנו, רוצים במדינת ישראל, רוצים בגאוותה, רוצים ברווחתה, ובזמן האחרון רוצים גם — אם־כי במגומגם וללא הצלחה יתרה — גם בעלייה אליה. אנו בישראל — עם כל פגמינו ומומינו — מעין מגדלור ליהדות הגולה. אנו מהדקים את קשריהם המתרופפים עם יהדותם. אנו מנהלים, יחד עם בעלי ההכרה ביניהם, את המלחמה, מלחמת מיגננה על שרידתם היהודית. הם גם, בעת צרה, בעלי־הברית הנאמן והבלתי־מותנה היחיד שיש לנו בעולם הנוהה אחרי האינטרסים האנוכיים שלו. אנו מעין פוליסת־ביטוח־חיים לעם היהודי, שזוכה בארצות רבות מאוד לשיעורי זכויות, ולרמת־חיים העולה על שאר חלקי האוכלוסיה שם.

ועוד דבר: ישראל, שהיתה מקור גאוותם של יהודי התפוצה — היא עתה מקור חרדתם. היו זמנים כאשר ישראלי נחשב כמעט לאליל, בעיני היהודי מכל ימות השנה, בוורשה או בניו־יורק. אך ישראל — שלי ושל מנשה רז — מצטיירת עתה לא־אחת בפרצופה המכוער והרוחה, בעיני צעירים וותיקים בתפוצות. בשעתו — בשעתי — עלו צעירים אידיאליסטים רבים, ממשפחות אמידות, לישראל, משום שהיתה זו הרפתקה רומאנטית מרתקת להשתתף במפעל ציוני חלומי בארץ האבות. עתה, אף־כי ימים "קרומים" אלה חלפו — אינני יודע אם ללא שוב — בכל זאת רוצים יהודי התפוצות לעזור — והם עושים זאת בלב פתוח, בכשרון, ביעילות, דרך עצרת הסוכנות היהודית, וחבר הנאמנים שלה, אילו הזדמן מנשה רז לאחר הכינוסים הללו היה, מקווה אני, משתכנע שפרט לעובדה שאינם עולים, מסורים הם בלב ונפש. לרווחתו של מנשה רז ושלי. אילו קלות־הדעת, הזילזול, או חיפוש המומים, לא היו אצלנו באופנה, היינו מתברכים בשותפים כאלה.

לא סתירה, לא מילכוד

מאת משה סמולר

בישיבת מרכז מפ"ם, בה דנו במדיניות הממשלה והתוכנית הכלכלית של האוצר, ביקרו קשות את עמדת המפלגה, שבאה לידי ביטוי בשתי עמדות הסותרות זו את זו, כביכול. בזמן שסיעתנו בכנסת הצביעה נגד המדיניות של הממשלה ואף הציעה אי־אימון על רקע זה, נתנה סיעתנו בוועדה המרכזת יד לתוכנית מוסכמת בין הממשלה להסתדרות. לפיכך, לדעת המבקרים, המפלגה במילכוד. האמנם?

הממשלה הציעה תוכנית כלכלית חברתית ריאקציונית מוחלטת. לפיה, תוקטן ההכנסה במיליארד ומאתיים מיליון שקלים, שייהנו מהם כמעט רק בעלי היכולת. לעומת זאת תפגע התוכנית בעובדים, בגימלאים ובהישגים הסוציאליים. בתוכנית הזאת אין אפילו כל השוואה לכוונותיה הריאקציוניות של הממשלה ושר האוצר. הכל גלוי, לעשירים הכל, לעניים ולמעמד הבינוני כלום.

כיצד צריכה מפ"ם להתייחס למדיניות זו? כמובן שעליה לשלול אותה מכל וכל. ואכן, הסיעה בכנסת הביעה אי־אמון למדיניות שלילית זו, כדי לבצע את תוכניתה ניסתה הממשלה להגיע להסכם עם ההסתדרות. אבל ההסתדרות שללה את התוכנית ואת מדיניות הממשלה. היא ראתה בה, כמובן, פגיעה בציבור העובדים, בבריאות העם, בזכויות הסוציאליות, בגימלאים וכו'.

במשא ומתן בין הממשלה להסתדרות השיגה ההסתדרות הישגים חשובים וכל הפטורים במס נשארו בעינם, הפגיעות בהישגים הסוציאליים בוטלו, נשמר מכשיר תוספת יוקר, הובטח לשמור על בריאות העם וכו'), לכן החליטה לתמוך בהסכם למרות שראתה בו הרע במיעוטו. ביסוד הדברים המשיכה ההסתדרות לשלול את המדיניות הכלכלית־חברתית של הממשלה בכללותה.

כיצד צריכה היתה לנהוג סיעת מפ"ם בוועד הפועל? לתמוך בעיסקה ולא במדיניות הכוללת) או לא? הסיעה בוועד־הפועל, כמו הסיעה בכנסת, שללה מכל וכל את המדיניות הכלכלית־חברתית של הממשלה עם זאת, תמכה בהסכם שבין הממשלה להסתדרות לאחר שגזירות רבות וקשות בתוכנית בוטלו. היכן הסתירה? מדוע עומדת בסתירה התמיכה בעיסקה (כפירוש עיסקה) שבין הממשלה להסתדרות, לבין הצעת אי־אמון שסיעתנו בכנסת הגישה נגד המדיניות הכלכלית־חברתית של הממשלה? האם הוועדה המרכזת אימצה את המדיניות הכלכלית־חברתית של הממשלה? לא, היא דחתה את מדיניות הממשלה. מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר לחם נגדה בכל העוז והאומץ ואין זה כלל פשוט להלחם נגד מדיניות בה שותפה גם מפלגתו. ההסתדרות, גם לאחר חתימת ההסכם, מסתייגת ממדיניות הממשלה.

במה זה פסול והיכן פה המילכוד?

סיעתנו בוועד הפועל יכלה להצביע נגד ההסכם, זה אפילו מעוגן בחירויות שלנו במערך בוועד־הפועל. אבל את מי זה היה מחזק? לטובת מי זה היה? את מי זה היה משרת? פרט כמובן להתבדלות מעמדת סיעת המערך בהסתדרות.

התוכנית — אז מה? האם זה מבטא מהפכנות? הרי שר האוצר וסיעת הליכוד בממשלה יכלו למנוע את המדיניות [illegible] מי הם מתכוונים להשלות? הם לא [illegible] בהצעות אי האימון של מפ"ם בכנסת [illegible] נאמנים להשקפת עולמה על [illegible] שמתבטאת בתוכנית הריאקציונית [illegible] וטוב יעשו אם ינמיכו את קולם [illegible] הוועד הפועל.

מפ"ם ביטאה עמדות נכונות [illegible] בהסתדרות, ואין כאן שום [illegible] סתירה. אלה מקרב חברינו [illegible] — והם היו ראשי הדורכים [illegible] — גם צעקו מלכוד כאשר [illegible] המלא. אותם אני מבין, כוונתם [illegible] השותפות בהסתדרות, להשלים [illegible] הפירוד עד הסוף, ואז כמובן לא [illegible] ולא תהיינה עמדות סותרות, כביכול [illegible] מפ"ם תהיינה ברורות ומובנות [illegible] והמפלגה ברוב גדול לא קיבלה את [illegible] עם פירוק המערך המדיני אשר [illegible] השותפות בהסתדרות — תוך ידיעה [illegible] שמצב זה לעיתים יכביד עלינו.

הוויכוח בתוכנו, על נאמנות [illegible] ועקביות אידיאולוגית, נמשך [illegible] מפלגתנו. עוד לפני היו בתוכנו [illegible] תרתי־דסתרי בעמדותינו העקרוניות [illegible] ליסטיות והשתתפותנו בקונגרס [illegible] הציונית. סתירה בין מלחמת [illegible] שיתוף פעולה בחזית הציונות [illegible] האופרטיבי והקונסטרוקטיבי. התנועה [illegible] לגה לא ראו סתירה בשיתוף [illegible] עמדתם מכל וכל. במבט לאחור [illegible] היתה העמדה הנכונה. האם יש לראות [illegible] המבקרים מהדורה מחודשת של הוויכוח [illegible] נושן, על עקביות אידיאולוגית [illegible] הקונסטרוקטיביזם המעשי בבניין [illegible] בימינו?

אם הנחתי נכונה, וזאת היא כוונתם [illegible] זקוקים לשום הסוואה, ומיותר [illegible] המילכוד. יאמרו מפורשות, והעיקר [illegible] לא תמרון, כי אם עמדה עקרונית [illegible] לוגית, אם לחיוב ואם לשלילה [illegible] שוללת שלילה טוטאלית כל [illegible] תוכנית שאיננה מבטאת במאה אחוז [illegible] הרעיוני־פוליטי של המפלגה.

רק מתוך גישה זו אין להבחין בין [illegible] המקורית, האנטי־פועלית, של הממשלה [illegible] התוכנית שגובשה אחרי מאבק [illegible] של מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר [illegible] הממשלה לא זקוקה כלל לאישור [illegible] על־ידי הוועד־הפועל, היא זקוקה [illegible] בכנסת, ושם יש לה רוב מוחלט. מה [illegible] הדברים אילו נקטה הממשלה קו זה [illegible] את תוכניתה המקורית בכנסת? האם [illegible] יותר טוב לציבור העובדים, לגימלאים [illegible] כולו?

מפ"ם נתנה יד לעיסקה על־מנת [illegible] את הפגיעה, כאשר ראתה בתוכנית [illegible] את הרע במיעוטו. מדוע זה פסול [illegible] מילכוד? קו זה איננו חדש. לפיו נהגו [illegible] והמפלגה כל שנות קיומן ושירותו [illegible] והארץ, וזהו הקו הנכון.

תיקון טעות

ברשימה "הלם אינו עובר [illegible]" מאת ישראל שמיר נפלה — [illegible] — טעות. שם ההצגה בה טיפל [illegible] כמובן, "האופסימיסט" ולא "[illegible]טימיסט", כפי שהודפס. עם [illegible] והקוראים הסליחה.

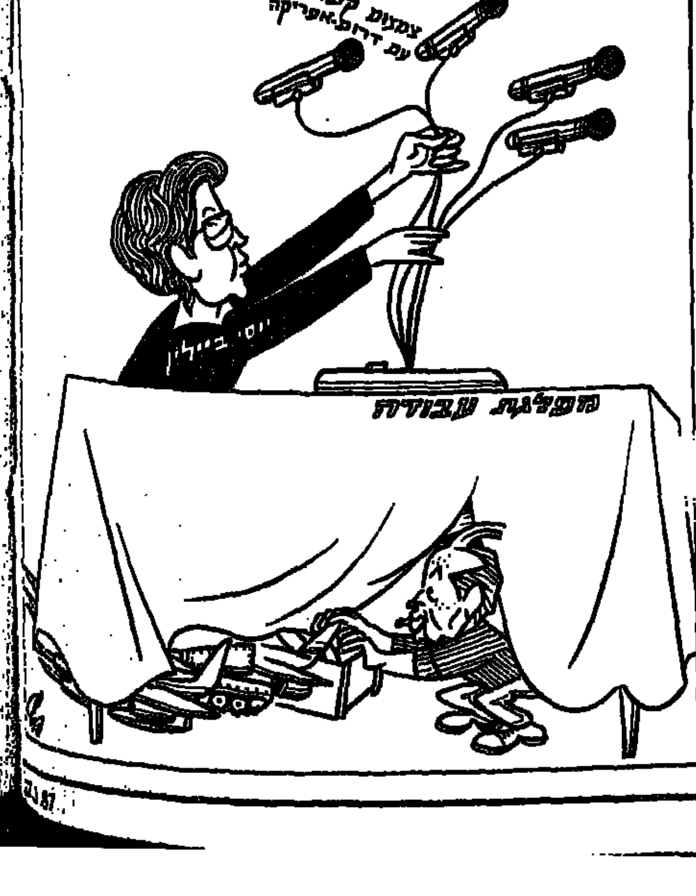

מי צריך מפלגת שלטון מקומי?

עוד פעם וגם באחרונה התפרסם כי שלושת ראשי הערים הגדולות (והפעם פלוס דב תבורי, יו"ר מרכז השלטון המקומי בישראל) מתכנסים לרוץ בהקמת מפלגת השלטון המקומי לכנסת.

אמת, שמעמד השלטון המקומי אינו רם ביותר, בשל יחס הממשלה (מי זוכר כי בנובמבר 1984 היא אישרה את דו"ח ועדת זנבר?), וגם, נוכח "גולים עצמיים" של השלטון המקומי, כגון הגזמתו בגובה הארנונה, דבר שהביא כסף רב לכיס "הגדולות", אבל הכניסן לסד הממשלה והכנסת אשר לקביעת הארנונה והגדיל הפער בין "העשירות" ל"עניות". את האחרונות זה שיעבד עוד יותר לחסדי האוצר.

לדעתי רעיון מפלגת השלטון המקומי הוא בגדר שטות, יש לי ספק אם טדי קולק מצדד בו, מבחינת הערכתו את בית המחוקקים לעומת הרשות המקומית המעשית: צ'יץ מנסה כל מיני סוסי רכיבה ותבורי "רוצה" מאד, לפי יודעי־דבר, להיבחר לכנסת ע"י מפלגתו, וזו לא תתרשם מרעיון מפלגת השלטון המקומי...

אבל, האם זו התרופה למכאוב השלטון המקומי?

האומנם מאמינים הם כי האזרחים יבחרו בהם כ"מפלגת רוב"? תמיד היו וישנם בכנסת ראשי רשויות מקומיות, נחמיאס מצפת, ז'אק אמיר מדימונה, סורקיס, יונתן יפרח משדרות ועתה מאיר שיטרית מיבנה, דוד מגן מקרית־גת, עובדיה עלי מעפולה, דב בן־מאיר מת"א וכו'. מה הם עשו לטובת השלטון המקומי? ההצביעו אי־פעם נגד הממשלה? האם העבירו חוק כלשהו לטובת השלטון המקומי? לא, באלף רבתי. אין זה אומר שאחד או שניים מהם לא דאגו ובהצלחה לעירם שלא בדרך החקיקה. ואין כל יסוד למחשבה שהמועמדים החדשים לכנסת יהיו טובים מהנ"ל.

י. שיין, גבעתיים.

שיתוף פעולה עכשיו

ענייני כלכלה ושאלות חברתיות חריפות עומדים עתה על סדר היום הדחוק, היום־יומי, ודורשים פתרונות מיידיים. אולם השלטון הנוכחי פותר את הבעיות הללו בעזרת תשובות שעל־פי רוב הן על חשבון השכבות הדלות והשכירים.

שלטון זה גם מגלה אוזלת־יד ואדישות לנוכח הגל הגואה ומתפשט של שחיתות ומעשי מירמה בקרב פקידי הרשויות. קבלנים ו"אשפים" פיננסיים למיניהם. וכידוע (והניסיון ההיסטורי מאשר זאת), שחיתות עלולה להביא להתפוררות לאומית.

וכל זה מתרחש לא במעט כתוצאה ממצב עניינים בו האופוזיציה השמאלית בישראל, בעלת העקרונות הסוציאליים ושוחרת שלום, נידלדלה: כוחה והשפעתה ירדו פלאים. גם כוחות דמוקראטיים אחרים שרויים במשבר עמוק, או מתבוללים במערך, הנמצא בשבי ממשלת האחדות הלאומית וזו פותרת את הבעיות על־ידי טשטוש או בדרך של פשרות מפוקפקות, בעיקר בשאלות דת וזכויות האזרח. לעת עתה אין כל סיכוי שראשי המערך "יחזרו בתשובה" וינטשו את הדרך הנלוזה של היגררות אחר הליכוד. מאד יתכן, שגם לאחר הבחירות לכנסת הבאה לא יחולו שינויים יסודיים באוריינטאציה הפוליטית של מנהיגי המערך, ולמחרת סגירת הקלפיות ימשיכו שוב ב"אחדות הלאומית" עם מרכיבי הליכוד. והמתנגדים לקידמה הסוציאלית ולשלום.

לאור מצב זה, על כוחות השמאל במפ"ם ובר"צ, שאין מפרידים ביניהם הבדלי דעות יסודיים בהשקפות פוליטיות, להגיע לשיתוף פעולה הרבה יותר הדוק מהקיים כיום, בכנסת ובפעולות חוץ־פרלמנטריות, ולא להתחיל להתעסק באחדות פעולה רק לקראת מערכת הבחירות הבאה, אלא כבר עתה.

עוצמה פוליטית כזאת יכולה גם למשוך ולצרף גורמים מתקדמים לא מעטים, שבהחלט מצויים במערך, אך שכיום הם רדומים או נכנעים לא אחת לתכתיבי ההנהגה. אם תהיה התפתחות כזאת, אולי תיווצר אלטרנטיבה למימסד השלטוני. אחרת, תימשך הנסיגה שתנציח את הפיגור, הקיפאון החברתי והניכור בכל שטחי החיים במדינה, שיכולה להיות ארץ יפה שנעים לחיות בה.

יהודה שויבין, חיפה.

לא מאוחר לשנות

כל מי שקרוב למגזר הערבי בארץ, איננו יכול להיות מופתע מממצאי הסקר שבחן את המצב הכלכלי והחברתי במגזר הערבי ("על המשמר", 20.1.87). התמונה העגומה העולה מתוצאות הסקר הינה פרי מדיניות מכוונת של התעלמות כל השנים. ישנם רבים בינינו המעוניינים לראות בערביי ארץ־ישראל אזרחים סוג ב'. לא מאוחר לשנות מצב חמור זה, המעמיד בסימן שאלה את עצם היותנו חברה דמוקרטית.

דורון ססקטור, מרחביה.

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

קרובים רחוקים

מאת עוזי מחנאימי

הקברנים בולעים את העט

נשיא סוריה בראיון ראשון זה שלוש שנים לעיתון ערבי ● חמש שעות של שיחה, בלי סימני עייפות ● נראה היטב, משיב בפירוט ● אל תזלזלו בעקשנותו של האויב מדמשק

בשבועות האחרונים נפוצו שמועות, החוזרות ונשנות בשלוש שנים האחרונות מדי כמה חודשים, — כי בסוריה התחדש מאבק הירושה על כס הנשיא. כי סולק מתפקידו מפקד המודיעין של חיל־האוויר, וכי נעשו עוד כמה שינויים בקרב הקצונה הבכירה. יותר מבכל מדינה אחרת במזרח התיכון, קשה לצפות את אשר יתרחש בסוריה. שינויים בקרב הקצונה הבכירה אינם בהכרח סימן להחלשותו של אסד, ומומחים שונים אשר בשלוש השנים האחרונות "קברו" את הנשיא הסורי כמה פעמים, נאלצו אחר־כך "לבלוע את העט" שרשם את הערכותיהם הקודרות.

מסיבה זו היה מעניין לשמוע מה יש בפיו של הנשיא הסורי לומר לאומה הערבית. העיתון הכוויתי "אל קבס" זכה להיות העיתון הערבי הראשון זה שלוש שנים המראיין את אסד. בשבת האחרונה פירסם "אל קבס" ריאיון שנערך בארמון "אל מוהגרין" בדמשק עם הנשיא אסד. הראיון נמשך כחמש שעות ועורך העיתון מעיד כי הנשיא הסורי נראה היטב, היה עירני והשיב באריכות ובפירוט לשאלות, ללא כל סימן של עייפות.

הרקע לריאיון ברור: כינוסה של פיסגת המדינות המוסלמיות, שהתחילה אתמול בכוויית. לכל אורכו בלטה מתינות מפתיעה של הנשיא הסורי כלפי יריבותיו בעולם הערבי. כמו עיראק ומצרים. לנשיא המצרי אף חלק אסד מחמאה, ואמר שהוא "איש טוב". כלפי ישראל, לעומת זאת, בלטה עויינות ואיבה, והשלמה עם מצב מלחמה לעוד הרבה שנים.

להלן קטעים מהריאיון, שכאמור התפרסם במלואו בשבת בעיתון הכוויתי "אל קבס". (בסוגריים הערות המבהירות דברי הנשיא אסד).

— כבוד הנשיא, הפילוסופיה הסורית במאבק עם ישראל מדברת על השגת "איזון אסטרטגי" כנקודת מוצא לשלום או מלחמה. אתם ודאי שותפים לדעה כי סולידריות ערבית אמיתית וכנה היא תנאי חיוני להשגת איזון זה. במה פועלת סוריה להשגת הסולידריות הזו?

רובנו סבורים כי המאבק בינינו לבין הציונים הוא מאבק שנגזר עלינו, שאין מנוס ממנו. במאבק כזה טבעי שאנו מניפים את סיסמת "האיזון האסטרטגי" בינינו לבין האוייב. כמו שציינתי פעמים רבות, אין משמעותו של האיזון האסטרטגי, שמול טנק נציב טנק ומול תותח תותח, אלא הוא איזון כולל בכל תחומי החיים. זו נקודת המוצא שלנו בסוריה, ממנה צעדנו ואליו (לאיזון האסטרטגי) נצעד. לא הגענו עדיין אל המטרה. האוייב יודע זאת ועלינו, על הערבים, לדעת זאת. אחד התנאים הבסיסיים להשגת מטרה זו הוא מה שציינת בשאלתך, הסולידריות הערבית. מאז 1970 (השנה בה עלה אסד לשלטון) הסולידריות הערבית הינה אבן יסוד מרכזית במדיניותנו הערבית. בסוריה פרסמנו בכתובים מסמכים המדגישים את החשיבות שסוריה מייחסת למאמצים להשגת האחדות הערבית, במלוא מובן המילה, ויש זיקה בין השגת הסולידריות לבין השגת האחדות (האחדות, "וחדה", היא אחד משלושת עקרונות מפלגת הבעת' הסורית. השניים האחרים הם חופש, "חוריה", וסוציאליזם, "אשתראכיה").

■ תשובה לנשק גרעיני

להערכתי, פעלנו בעניין חשוב זה, ואפשר להגיד שמספר שנים חיינו בתוך צורה כזו או אחרת של סולידריות ערבית. אנו תמיד מקווים ליותר. צריך להבין כי הסכם קמפ־דייוויד היה הגורם העיקרי שהחל לפגוע בסולידריות הערבית.

— כיצד סוריה או הערבים יכולים להגיע לאיזון אסטרטגי, שעה שבידי ישראל נשק גרעיני?

● חאפז אסד ● איש טוב, מובארק

מקורות רבים מאשרים שלישראל היכולת לייצר פצצה גרעינית. מובן שעובדה זו מניעה אותנו למחשבה ורצון לעמוד נוכח סכנה זו. אנו ננסה למצוא פתרון לכך, אך בין אם נמצא ובין אם לאו, הצדק הוא צדק, ולא עולה על הדעת שניכנע לתוכנית אוייבנו, אפילו אם לא תהיה ברשותנו פצצה גרעינית. הכניעה היא מוות. אנו יוצאים מנקודת הנחה שלישראל יש פצצה גרעינית. יחד עם זאת אין אנו סבורים כי שימוש בפצצה גרעינית הוא עניין פשוט. הוכח כי ארצות־הברית, שיש לה פצצה גרעינית, הסתבכה ונלחמה קשה בווייטנאם. לה לא היתה פצצה גרעינית — ולא עשתה שימוש בה. אם ישראל תטיל פצצה גרעינית על דמשק, הקרינה תגיע לישראל. אבל העניינים לא מתנהלים כך. יש עמים אשר לא יעמדו מהצד אם ייעשה שימוש בגרעין. לא רק למעננו, אלא גם למענם. הפצצה הגרעינית, בקיצור, הינה נזק לכל עמי העולם. אך אני חוזר ואומר: צדק הוא צדק, אם יש פצצת אטום ואם אין.

— כבוד הנשיא. לסוריה שתי סיסמות מפורסמות. האחת: "ישראל לא לקחה את הגולן בחוק (לכן) לא נחזיר אותו בחוק. (הצהרה של אסד, המקבילה לסיסמה של הנשיא המצרי המנוח נאצר אחרי כיבוש סיני ב־67: "מה שנלקח בכוח לא יוחזר אלא בכוח"). הסיסמה השנייה: "אין חזרה לאחור בהתמודדות עם האוייב, ואין תזוזה כלפיו אלא קדימה". שאלתי: איך ניתן להשיג את הנאמר בסיסמות אלו נוכח המצב בעולם הערבי. אחרי שמצרים יצאה מהמאבק, ואחרי שעיראק נלחמת עם איראן, לא נותרה עתה במאבק אלא סוריה בלבד.

כמיטב יכולתנו נפעל. אין פירושו של דבר כי לפנינו שתי אפשרויות בחירה בלבד: להגיע לתיאום ערבי (למתקפה על ישראל) — או להיכנע. אילו סברנו כי אלו שתי האלטרנטיבות העומדות מולנו, לא היינו אופטימים כלפי העתיד, ואני מתכוון לעתיד הקרוב (לא ברור למה מרמז הנשיא הסורי בדבריו אלה.) אנו צריכים לצאת מנקודת מוצא, שהגרוע יקרה. כלומר, אנו נעמוד לבדנו מול האוייב. אנו חייבים להתכונן ולהכין את עצמנו לקראת אפשרות כזאת. לפני מלחמת "תשרין" (יום הכיפורים) היה מדובר על 150 מיליון ערבים. מה שקרה בפועל הוא שבשדה־הקרב היהודים, עם אוכלוסיה של שלושה מיליון אנשים, הוציאו לקרב יותר חיילים מהערבים. הדיבורים על כך שהערבים כולם לא יעמדו (ולחמו יחד) נגד האוייב, דיבורים אלה אינם נכונים. האמריקנים יודעים זאת, ואוייבינו כולם יודעים זאת. הבעיה היא שרוב ההמונים הערבים אינם יודעים זאת. עלינו לעשות כל מאמץ כדי להשיג את האחדות הערבית במלוא מובן המילה. אבל נחזור אל האפשרות הגרועה ונניח כי סוריה נמצאת לבדה. אין זה עניין פשוט. ישראל, צריך לזכור, אינה רק שלושת המיליונים. ישראל היא אמריקה והציונות העולמית. מסיבה זו אנו אומרים בסוריה, כי הנשק האמיתי הוא כוח האדם. האיש המאמין בכל ליבו בנצחון, האיש הסורי, אינו התוקפן אלא מגן על עצמו מפני תוקפנות. ישראל היא שלושה מיליון, אבל סוריה היא שנים־עשר וחצי מיליון. (כאן מתכוון הנשיא הסורי לאמר, כי בניצול נכון של כוח אדם, כפי שעושה ישראל, יבוא הנצחון לסורים, כי אוכלוסייתה גדולה משל ישראל). שטח פלשתין הכבושה הוא 25 אלף קמ"ר מרובע, שטחה של סוריה הוא יותר מ־185 אלף. אוצרות הטבע בסוריה רבים יותר. הפוטנציאל הסורי גבוה מהפוטנציאל של ישראל. תשאל אותי, אם כן, מדוע לא נתחיל ומדוע לא ננצח מייד? עלי לאמר כי מה שציינתי היא המציאות ואלה הם המספרים, אך עלינו להמשיך ולהתפתח כדי שנגיע לרמה אליה הגיע האוייב.

■ היחסים עם עיראק

— מה עמדת סוריה בנוגע למלחמת המפרץ, והאם יש לסורים עמדה חדשה בעניין זה?

נושא זה נשקל ברגישות רבה בסוריה, בעיקר עקב המצב הרגיש של יחסינו עם אחינו בעיראק. (כאן ניתן לחוש בשינוי של ממש מצד הנשיא הסורי כלפי עיראק, מהתבטאויות חריפות כלפי העיראקים, מדבר הנשיא עתה, ערב הפסגה האסלאמית, על "אחינו מעיראק"). אני רוצה להדגיש כי אנו לא נסכים להתפשטות של המלחמה למדינות אחרות, ואני מתכוון למדינות ערביות אחרות במפרץ. אנו גם לא נסכים לכיבוש אדמה ערבית ועיראקית נוספת. כולם יודעים על עמדתנו זו, אותה הבהרנו לאיראנים פעם אחרי פעם. אחינו במפרץ יודעים כי תפקידינו במניעת התפשטות המלחמה היה מרכזי. המשך המלחמה מבחינתנו פירושו כי מדינה אחרת התקיפה מדינה ערבית. היו מגעים רבים ושיחות רבות כדי למנוע זאת (את התפשטות המלחמה) השגנו הישגים. האיראנים אמרו לנו כי אין הם זקוקים לאדמה וכי יש להם די והותר.

■ מפגשים בפיסגה

אתמול נפתחה בכוויית פסגת המדינות המוסלמיות. מפגש זה, שאינו מעורר בדרך כלל עניין רב, הפך השנה להיות אירוע חשוב יותר בעולם הערבי. על הפרק הנושא החשוב ביותר, והוא סיומה של מלחמת המפרץ בין עיראק לאיראן.

האיראנים ככל הידוע לא מתכוונים להשתתף בכינוס. העיראקים לעומת זאת, ישלחו לוועידה את נשיאם, צדאם חוסיין. ערב הוועידה הגבירו האיראנים את התקפותיהם על העיראקים בבצרה, ונראה כי הם יעשו כל מאמץ כדי שהנשיא העיראקי ייאלץ לבסוף להישאר בבית ולנהל את המלחמה. הפיסגה הפעם עשוייה להניב מפגשים בין־ערביים מעניינים.

הנשיא הסורי אסד הבטיח בראיון לעיתון כוויתי כי יטול אישית חלק בוועידה. אם אכן זה מה שיקרה, תיווצר סיטואציה נדירה בעולם הערבי, בה יתכנסו יחד הנשיא אסד, נשיא מצרים חוסני מובארק ונשיא עיראק צדאם חוסיין.

כשנשאל הנשיא הסורי אם ייפגש בכוויית עם הנשיא צדאם חוסיין, שהוא כידוע יריב לסוריה, התחמק והשיב: "האם פגישה כזו תביא לסיום המלחמה?" מצד שני קיימת גם אפשרות כי יתנהלו מגעים לקיים מפגש בין הנשיא אסד לנשיא חוסני מובארק. בתחום פגישות אלו, אם כן, יש לראות את חשיבותה של הפיסגה הלאומית.

הנושא העיקרי של הפרק — סיום המלחמה בין עיראק לאיראן — הוא נושא הקרוב לליבם של כל המשתתפים בכינוס.

יחד עם זאת, היעדרה של איראן וכשעה שהאיראנים ממשיכים בעצם ימי כינוס הפיסגה האסלמית להרוג מוסלמים, הופכת כל סיכוי למצוא פשרה והפסקה במלחמה לאפשרות לא ריאלית.

סוחר השלום

בשבוע שעבר החל המיליונר הסעודי ערנאן חשוגי לספר, בשבועון הערבי "אל וטן אל ערבי", את הגירסה שלו בפרשיות הנשק לאיראן. השבוע המשיך חשוגי, והפעם במסע אפולוגטיקה גדול על עזרתו הרבה לערבים, למראיינים, שתקפו אותו על שהוא משתף פעולה עם היהודים. הסביר חשוגי כי הוא עושה כל זאת כדי לסייע לערבים. כדוגמה סיפר כיצד סייע בידי הנשיא מובראק, בעת ביקורו האחרון בארצות־הברית לפני שנתיים, להשיג עזרה אמריקנית. חשוגי מספר כי האמריקנים לא היו מוכנים באותה עת לשמוע על עזרה למצרים בגלל מה שהגדירו חוסר המאמץ המצרי לשכנע את אש"ף להתמתן. חשוגי מספר כי דיבר עם היועץ לביטחון לאומי, רוברט מקפרלין וניסה לשכנע אותו לעזור למצרים. מקפרלין הסביר כי ישראל תתנגד. מה עשה חשוגי? הרים טלפון לידידו שמעון פרס, וביקש ממנו כי ישראל תסכים למפגש מצרי ירדני ללא ישראל כדי לנסות ולפתור את בעיות מצרים. פרס אמר לו: תן לי שעתיים. כעבור שעתיים התקשר פרס ואמר כי ישראל מוכנה לכך למען תהליך השלום וכו'. חשוגי דיווח מיד לנשיא המצרי, שהיה אז בוושינגטון, ובישר לו על כך. אומנם ישיבות עם ירדן, מצרים וארצות־הברית לא התקיימו אבל המצרים זכו לאוזן קשבת מצד האמריקנים, הכל בזכות השתדלויותיו של חשוגי.

לאור גרסתו של חשוגי נראה לי כי כדאי לשקול אם לא להמליץ על סוחר נשק זה כמועמד לפרס נובל לשלום.

אמא ואבא עוד חורקים שיניים

בעיצומה של מלחמת לבנון נחטפה דפנה כרמון מחיפה. לאחר 24 ימי חיפושים נמצאו שרידי גופתה ביערות־הכרמל. הזעזוע בא רק לאחר מציאת הגופה. שנה וחצי חיפשה המשטרה "קצה־חוט". אותו קצה נמצא בפרשת דני כץ. אחד הרוצחים האכזריים ביותר בתולדות המדינה נפל בפח שטמנה לו המשטרה. הוא רצח והפליל גם את חבריו

מאת יואב אביב

ביום שישי, ה־11 ביוני 1982, דיווחו מהדורות החדשות ב"קול ישראל" ובטלוויזיה על קרבות שריון כבדים המתחוללים בגיזרה המזרחית בלבנון, בין כוחות צה"ל לבין הצבא הסורי. התקשורת דיווחה על הפסקת האש העומדת להיכנס לתוקפה ועל הפלת 18 מיגים סוריים. ולקראת שעות הערב שבו ודיווחו על חידוש פעולות המחבלים בלבנון נגד כוחותינו. גם בשבת המשיכו כלי התקשורת לדווח על הפרות הפסקת האש בלבנון וכך גם ביום ראשון. בין הדיווחים השוטפים מזירת המלחמה בלבנון נאמר גם כי צעירה חיפנית, דפנה כרמון שמה, נעלמה בליל־שבת, ה־11 ביוני. היא נראתה לאחרונה כשיצאה מבית הורי החבר שלה והתחילה ללכת לעבר ביתה.

מדורי הגיהנום

לציבור בישראל לא היה אז פנאי להתעמק בידיעה שולית זו. הזעזוע בא רק כשלושה שבועות מאוחר יותר, כשהאוזן התרגלה לשמוע את הדיווחים מלבנון ולאחר שכלי התקשורת דיווחו על מציאת שרידי גופה בהר הכרמל. ככל הנראה מדובר בשרידי גופתה של דפנה כרמון, אמרו הכותרות.

בליל שבת ביקרה דפנה כרמון בבית משפחת רייך, מאיר ויהודית, כדי לשמוע מה שלום בנם, חברה מנחם. סמוך לחצות היא יצאה מבית הוריו של מנחם, ולאחר שדחתה הצעת הליווי של מאיר החלה צועדת לעבר בית הוריה בשדרות מוריה שבכרמל, בנתיב בו צעדה עשרות פעמים קודם לכן. אך הפעם לא הגיעה דפנה לביתה כבעבר. עובדה זו נתגלתה להוריה, יוסף ולאה, בבוקר המחרת, כשראו שמיטתה של הבת נותרה מסודרת.

מאז יוני 1982 ועד היום עברו בני משפחת כרמון את כל שבעת מדוריו של הגיהנום. ביום שישי האחרון הם ישבו בבית־המשפט המחוזי בחיפה כשהם מביטים לעבר הרכב השופטים ואינם מטים מבט לעברם של הנאשמים. השופטים, יוסף מרגלית, ד"ר דן ביין ויוסף זהבי, קבעו פה אחד בהכרעת דינם כי אחמד מויד כוזלי, עטאף סביחי, כמאל סביחי ומחמד סביחי חטפו, אנסו ורצחו את דפנה כרמון.

חברה של דפנה, מנחם "מלמל" רייך ז"ל, סגן מפקד סיירת גולני, לא הספיק לראות כיצד פורעת החברה את שטר הצדק. מנחם נהרג בלבנון כשמונה חודשים לאחר שארבעת הרוצחים הפראיים נטלו את חיי חברתו, שהיתה בדרכה לדרוש בשלומו.

בעיות הזיהוי

זמן קצר לאחר העלמותה של דפנה כרמון הופיעה אחותה בטלוויזיה וביקשה את עזרת הציבור במציאת אחותה. לאחר הופעתה נתקבלה בבית משפחת כרמון קריאה טלפונית של צעיר בעל מבטא ערבי, שטען כי דפנה נחטפה על־ידיו וכי היא נמצאת ברשותו. הצעיר הוסיף ואמר כי הוא קשור לאירגון "פתח". שיחותיו של הצעיר לבית המשפחה התקיימו מספר פעמים ובכל פעם שביקשה המשפחה, בהוראת המשטרה, לנסות ולהציל פרטים נוספים מפיו, נותקה שיחת הטלפון. כשלושה ימים לאחר שיחת הטלפון הראשונה בבית משפחת כרמון פנו רועה העיזים מחמד כוזלי ואחיו סעיד, בני דודו של הרוצח אחמד כוזלי, למשטרה והודיעו כי הבחינו בשרידי גופה בעת שרעו את צאנם בקרבת צומת הכבישים עוספיה־"בית־אורן"/דמון. כוחות משטרה גדולים יצאו לאיזור בו נתגלתה הגופה וערכו סריקות דקדקניות, בחפשם אחר ממצאים שונים. אולם החקירה בפרשת דפנה כרמון נתקעה. עוד קודם לכן נתבקש רודה של המנוחה, רופא השיניים ד"ר נתן פלדמן, לספר לפאתולוג ד"ר בלוך מה היה מבנה הפה שלה, אילו שיניים חסרו לה וכל פרט שיסייע לזיהוי הוודאי. הגופה זוהתה בוודאות כדפנה כרמון, גם בעקבות זיהוי שערה על־פי שיער שנמצא בביתה.

במהלך המשפט דרש עו"ד מוסטפא לידווי, שייצג את הנאשם עטאף סביחי, להוציא את גופתה של דפנה כרמון מקברה כדי לזהות את עצמות החזה שלה, באמצעות צילום שהיה בידיו. השופטים דחו את בקשתו וכתבו "אנו לא נעתרנו לבקשה. בעניין האפשרות לזהות אדם על פי עצמותיו אומר ד"ר בלוך, כי צילומי רנטגן של עצמות שאין בהם סימנים מיוחדים של פגיעות או נזקים [illegible] מיוחדות לצורך זיהוי אדם".

הנאשמים – למעלה: אחמד כוזלי ומאחוריו עטאף סביחי. למטה: האחים כמאל ומוחמד סביחי. יישארו מאחורי הסורגים לכל ימי חייהם.
צילומים: קלאודיו נוטקוביץ

השופטים שדנו בתיק כרמון דחו את טענת ההגנה, כי את הרוצחים האמיתיים של דפנה כרמון שיחררה המשטרה [illegible] למעשה מסתובבים חופשיים.

בהמשך לשיחות הטלפון שהתקבלו בבית כרמון ולאחר גילוי הגופה התקשר [illegible] המבטא הערבי וביקש פרטים על מקום [illegible] כדי להניח עליו פרחים. בהתאם להוראותיו [illegible] רב פקד יהושע מוצפי הדריכו [illegible] את הדובר, והוא נלכד על־ידי [illegible] סיפורו, בו הפליל אדם נוסף, לא [illegible] למשטרה אמין ולאחר חקירה [illegible] פסיכיאטרית הוברר כי הצעיר [illegible] הסיפורים מליבו. גם עמדתו [illegible] חברו לא הותירו ספק בליבם של [illegible] המשטרה כי אין המדובר ברוצחיה של [illegible] כרמון.

בספטמבר '82 שוחררו שני החשודים ממעצרם [illegible] חודש מאוחר יותר, לאחר [illegible] נמצא בידי המשטרה כל חומר מסייע [illegible] צוות החקירה המיוחד שחקר בפרשה זו.

המפתח – רצח דני כץ

בדצמבר 1983, שנה וחצי לאחר רציחתה של דפנה כרמון, נעלם הילד דני כץ [illegible] דניה בחיפה. גופתו נמצאה באיזור [illegible] במערה ליד מושב יער. כחשודים ברצח נעצרו חמישה צעירים, ביניהם אחמד כוזלי ועטאף סביחי. במארס 1984 נידון אחמד כוזלי בפרשת רצח דני כץ [illegible] ששוחח עם חוקריו הציע לאחר [illegible] יעקב אברמוביץ, לתת לו מעמד של [illegible] מדינה בפרשה זו וגם בפרשת רצח [illegible] כרמון. לאחר פעולות חקירה שונות [illegible] מפקד אגף החקירות במרחב חיפה, סנ"צ יעקב לוין, על הקמת צוות חקירה [illegible] בפיקודו של פקד מרמלשטיין, לצוות [illegible] מפקח דן דורנאי. במאי '85, ארבעה [illegible] לאחר הקמת הצח"מ, הטמין סנ"צ לוין [illegible] גופו מכשיר הקלטה ובעקבות שיחה [illegible] לבין אחמד כוזלי, בה הודה הלה בהשתתפות ברצח דפנה כרמון, נגבתה מכוזלי הודעה מפורטת יותר, בה תיאר את חטיפת [illegible] המנוחה, הטעתה לסיבוב דמה, [illegible] ורציחתה. בהודעה זו עדיין מטיל כוזלי את האשמה על חבריו, בתקווה כי יקבל מעמד של עד מדינה.

הרכב השופטים מנמק את הקשר בין הנאשמים ואומר: "עטאף סביחי ואחמד כוזלי היו ידידים בתקופה שקדמה לרצח. כמו כן אחמד וכמאל סביחי (אחים) הם קרובי משפחתו של עטאף סביחי ואחותו של אחמד כוזלי נשואה לאביהם. כל הארבעה יחד. קשר זה, לסמוך איש על נאמנות [illegible] והתחברותם לא היתה מקרית".

חטיפה, אונס ורצח

מעדויותיהם של הנאשמים ברצח עולה כי חטפו את דפנה כרמון בסמוך מאוד לביתה. היא ניסתה להיחלץ מהם במהלך הנסיעה לעבר יערות הכרמל ללא הצלחה. עוד עולה מעדויות אלה כי היא נאנסה ולאחר מכן נרצחה. השופטים נמנעו בהכרעת הדין לנקוב ולייחס את המעשים לנאשם זה או אחר. בסיכום הכרעת הדין הם אומרים: "הוכח [illegible] במהלך הנסיעה [illegible] צעקה, כאשר חלק מהנאשמים מחזיק בה [illegible] סותם את פיה".

בהמשך אומרים השופטים: "אין [illegible] שהחטיפה היתה למטרה של מגע מיני. [illegible] עולה מחומר הראיות [illegible] בחורה" כבר צצו בשלב מוקדם של [illegible] בין הנאשמים", ועוד אומרים השופטים: "בעניין האונס אין צל צילו של ספק, [illegible] המיני שקיימו הנאשמים עם המנוחה היה בכפייה, תוך שימוש בכוח ואיומים".

כאשר לעבירת הרצח אומרים יוסף מרגלית, יוסף זהבי וד"ר דן ביין: [illegible] בוצעה בדם קר, ללא התגרות. [illegible] שהנאשמים יכלו לחשוב ולהבין את [illegible] מעשיהם ולאחר שהכינו מכשיר, [illegible] מוטות ברזל, אבנים או קרשים [illegible] בסיום אמרה: "אבחנו מרשיעים את הנאשמים בכל אחת מהעבירות המפורטות [illegible] האישום" — חטיפה לשם ביצוע אונס [illegible] ורצח.

העונש הכבד לא יחזיר את דפנה [illegible] לחיים. הרוצחים יישארו כלואים מאחורי [illegible] ובריח למשך כל ימי חייהם. לאה כרמון, [illegible] של דפנה, אמרה בסיום המשפט [illegible] להרגשת המשפחה: "משך ארבע שנים [illegible] שיניים, נמשיך לחרוק שיניים [illegible]".

רצח ממדרגה ראשונה

פרשת דפנה כרמון עוררה סערת רוחות עוד בטרם החל משפטם של ארבעת הנאשמים. שניים מהם, האחים כמאל ומוחמד סביחי, הוחזקו למעלה משנה במעצר עוד בטרם הורשעו. מספר סניגורים סירבו לייצגם במשפט, לאחר שהנאשמים ביקשו מהמדינה למנות להם סניגורים. התמורה למילוי תפקיד במינוי הינה מזערית.

היו סניגורים שהגדילו לעשות וכתבו לבית־המשפט, כי זועזעו ממעשיהם הנפשעים של הנאשמים ועל כן לא היו מוכנים לייצגם. בכך למעשה גזרו מראש את דינם של הנאשמים. לשכת עורכי הדין לא התערבה ורק לאחר פניותיו החוזרות ונשנות של נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה, אברהם פרידמן, נמצאו סניגורים שהסכימו לייצג את הנאשמים. שניים מהם התפנו מהטיפול בפרשת דני כץ.

משפחת כרמון העלתה בסיום המשפט טענות דומות לאלה שעוררה משפחת כץ. השאלה הנשאלת היא, האם אכן אין לתת את הדעת על שינוי החוקה ולקבוע מהו רצח ממדרגה ראשונה. בני משפחת כרמון אינם מבקשים גזר דין מוות, אלא חוק שימנע מלחון בעתיד את הנאשמים. הם מבקשים שרוצחים אלה, שאיבדו צלם אנוש, ימקו בכלא וישלמו את חובם לאנושות עד תום.

י.א.

מאסר עולם פלוס

לאחר הכרעת הדין ופסיקת השופטים, כי ארבעת הנאשמים ברצח דפנה כרמון הורשעו בחטיפה, באינוס ורצח על־פי בקשת התביעה, ביקשו התובעות רות גולן ויהודית כנאי מבית־המשפט להביע את גורל סלידתו מהמעשה ולפסוק, בנוסף לעונש מאסר העולם המתחייב כחוק בעקבות ההרשעה ברצח, גם עונשי מאסר נפרדים בגין החטיפה והאינוס.

התובעות ביקשו להביא בפני בית־המשפט תקדים והביאו את פסקי־הדין שנתנו השופטים אברהם פרידמן, נתן קליינברגר ומלכיאל סלוצקי בפרשת רצח דני כץ. השופטים כתבו כי בנוסף לעונש מאסר עולם הם גוזרים על הנאשמים 27 שנות מאסר בגין העבירות הנוספות.

התביעה הציגה לפני השופטים גם את פקודת המאסר, בה נרשם כי הנאשמים ירצו עונש מאסר עולם ועונש של 27 שנות מאסר.

השופטים יוסף מרגלית, יוסף זהבי וד"ר דן ביין, דחו את בקשת התובעת רק בחלקה. הם גזרו על הנאשמים אחמד כוזלי, עטאף סביחי, כמאל סביחי ומחמד סביחי עונש מאסר־עולם, 20 שנות מאסר בגין חטיפה, 20 שנות מאסר בגין אינוס, וקבעו כי עונש זה יתבצע למעשה בחופף לעונש המאסר שמרצים אחמד כוזלי ועטאף סביחי בגין רצח דני כץ.

השופטים דחו את בקשת התביעה, להטיל עונש מאסר מצטבר על הנאשמים, ואמרו כי אין זה מקובל להטיל עונש מאסר נוסף על עונש מאסר־עולם.

י.א.

בעריכת צביה בן־שלום.

בספיבק אין להם הגבלות תנועה

בבריכת השחיה של מועדון ספיבק

בין כפברואר יקיים איל"ן, (איגוד ישראלי לילדים נפגעים) בפעם ה־29 את "מצעד המיליונות" לגיוס תרומות. כל אגורה — קודש לשיפור המוסדות הקיימים, השלמת פרוייקטים חדשים והקמת מוסדות חדשים, כגון מעון־יום לנכים קשים ומפגרים בוגרים. איל"ן מנוהל בעיקר על־ידי מתנדבים. התרומות איפשרו בעבר ומאפשרות היום הקמת מוסדות ורכישת ציוד יקר ערך, שבלעדיו אין אפשרות לטפל בילדים, בנוער ואפילו במבוגרים נפגעים.

ב־70 הסניפים ברחבי הארץ, כולל המגזר הערבי, מטפלים בנפגעי שיתוק מוחי, ניוון שרירים ונפגעי מערכת שריר ועצב אחרים. במעונות, בגני־ילדים, בבתי־ספר ובתי־מלאכה מוגנים לומדים הנפגעים להשתלב בחברה, כל אחד לפי מידת פגיעתם. תופסים מקומות מכובדים במקצועות שונים ומקיימים משפחה וילדים. בחלקם נשארים במסגרת מוגנת, המאפשרת להם לחיות בכבוד בין חבריהם לגורל הקשה.

לקראת יום ההתרמה התקיימה מסיבת עיתונאים במרכז הספורט של איל"ן ברמת־גן. ליד שני מגרשי טניס אשר הוכשרו במיוחד עבור חברי איל"ן, כלומר למוגבלים בגופם, המאפשרים לנכים להתאמן ולשחק בתוך כסאות גלגלים, נמצאים בשטח מתקני ספורט רבים. שהמיוחד בהם הוא בריכת שחייה אשר נמצאת בתוך בניין מפואר המורכב מחדרי הלבשה ומקלחות, ומחומם בכל חודשי החורף. ליד המדשאות המתייצב סביב הבריכה, כה נמצאו באותה השעה כ־20 ילדי גן, החל מגיל שנתיים. כל הילדים מוגבלים ובאים למרכז הספורט מכל הסביבה, בחלקם בכסאות גלגלים. במיניבוס שהוכשר במיוחד להסעת נכים. כל ילד מלווה על־ידי מבוגר, רובם מדריכות אשר עברו הכשרה מיוחדת בטיפול בתוך המים.

סיפר ראובן הלר, המנהל המקצועי של המועדון: שיקום נכים מתחיל בפעילות ספורטיבית. החשובה בין כל הפעילויות היא השחיה. לא חשוב באיזה מידה הנכה מוגבל בהפעלת גופו, בתוך המים הוא מתנועע ואחרי אימון רב מגיעים לתוצאות מרשימות ביותר. ילד, היושב ללא ניע בכסא גלגלים, "מתעורר מנמש בתוך המים, והמים הם אולי המקום היחיד בו הוא מתנועע, חופשי ומשוחרר.

מרגלית, אשר עובדת כבר 30 שנה במרכז הספורט ע"ש ספיבק של איל"ן ובו בזמן גם מדריכה ומייעצת במרכז שיקום נכי צה"ל באפקה, סיפרה על האחריות הגדולה לגבי הילדים הקטנים, אשר נכנסים למים ואפילו אין יודעים אם הם יכולים להפעיל את גפיהם. אסור לעזוב ילד במים אפילו לדקה ולכל ילד יש השומר או השומרת שלו. מרגלית מדריכה את הורי הילדים, כדי שיוכלו לקחתם לבריכות שחייה גם מחוץ לשעות הטיפול הקבוע.

גדליה רבטר, יושב ראש איל"ן בארץ מקווה, שהשנה יגיעו התרומות לסכום של 2 מיליון דולר. כמובן מצפים לתרומות בסכומים גבוהים ממוסדות ומאנשים פרטיים בעלי מצפון ואפשרות כספית. אורית אבנשיין, מנכ"ל איל"ן, אישיות מקסימה, ללא אשליות לגבי ממשלת ישראל והבטחותיה לעזור ולהשתתף בהחזקת מוסדות איל"ן, סיפרה: בנינו מוסד לתפארת בירושלים, בגילה, כמובן הכל בתרומות, אספנו ארבעה וחצי מיליון דולר והממשלה "תרמה" 595 אלף דולר! למרות הסכום הפעוט שקיבלנו מהממשלה לקחנו על עצמנו להקים את המעון ובו מקום ל־68 נכים קשים (ממתינים לתורם יותר מ־200 נכים) כי ממשלת ישראל הבטיחה להשתתף כמעט בכל בהחזקת המעון. שום תורם לא נותן כספים להחזקת מוסד! שנה וחצי הבניין עומד מוכן, שנה וחצי עומד המעון ריק — כי משרד האוצר מסרב למלא את הבטחותיו. לנו זה עולה הון, כי יש צורך בשומרים מיוחדים כדי לשמור על הרכוש היקר ואנו רק מתפללים שאולי באביב בכל זאת תיפול ההכרעה ומשרד האוצר יסכים למלא מה שהבטיחו.

רבות אפשר לספר על נכי איל"ן. רבות על שיקומם ועל עורכי־דין, רופאים, מרצים או סתם אזרחי ישראל, אשר הודות לטיפול המסור והמופלא של אנשי איל"ן מצאו את מקומם בחברה. אלה שלא היו מסוגלים להשתקם, שפגיעתם קשה מדי, מסודרים (בחלקם הקטן כי אין מקומות די הצורך) במוסדות האגודה. מצעד הפרוטות צריך להיות מצעד שקלים רבים. איל"ן לקח על עצמו את התפקיד שצריך היה להיות תפקיד המדינה. הם לא מחכים לניסים וכל עם ישראל צריך להירתם ולהגיש את מיטב העזרה.

חיה יוסף

עד 120!

רק הספורט שומר עלינו – מודים הקשישים הצעירים של שוויצריה. הממשיכים, גם בגיל הנחשב אצל אחרים כמופלג, להפגין כושר גופני ראוי לקינאה. הנה אוטו בוכר. ש־24 יום אחרי שמלאו לו 99 שנה השיג תוצאות כל־כך מרשימות בגולף, עד כי נרשם בספר השיאים של גינס. הנה קונרד ווינט. יליד 1894, הממשיך לרוץ פעם או פעמיים בשבוע על מסלול של 12 ק"מ וגם החורף תיכנן להעפיל על מטרהורן, אחת הפסגות הגבוהות של האלפים (4505 מ). שוויצרי אחר, אוטו שמיד, ממשיך לשחק טניס מזה 65 שנה, והוא מתמיד בכך מדי יום ביומו, בנוסף לסקי, מחלקיים ופינג־פונג. כמורה בדימוס הוא מספיק הכל – ועתה, בגיל 93, נסיונו רב...

מורה דרך אלפיני, הקשיש ביותר, הוא אולריך אינטרבינדן, בן 84, המוביל מטפסי חרים וטיילים באלפים, מזה 60 שנה. גם השנה הוא העפיל עם המודרכים שלו לפיסגת המטרהורן והמונט־בלנק, שתיהן מעל 4,000 מטר. בעונה יוצא אינטרבינדן לחרים פעמיים בשבוע, ולעת עתה אין בכוונתו להחליף מקצוע.

בתמונה: אולריך אינטרבינדן, הקשיש במדריכי הרים.

מעון יום לילדי מדענים

מעון יום, הפתוח משעה 6.30 בבוקר ועד 6.00 בערב, הוקם על־ידי החברה הכלכלית לירושלים ותרומה שהושגה על־ידי קרן ירושלים. המעון, שהוקם בהר חוצבים בירושלים, ישרת את ילדי העובדים בקריה לתעשיות עתירות מדע. ייחודו של המעון בהתאמתו המוחלטת לשעות העבודה של המפעלים באזור, ובמיקומו במרכז לתעשיות עתירות מדע. במעון 3 כיתות ו־90 ילדים בגילאי חצי שנה עד 4 שנים, והוא מתופעל על־ידי נעמת.

60 אלף דולר נאספו בשביל הדסה, ת"א

בנשף התרמה, שערכה הנהלת גן אורנים בנשיאת ראש עיריית תל־אביב שלמה להט, נאספו 60,000 דולר שייעודם רכישת ציוד רפואי הנחוץ למחלקה לטיפול נמרץ בבית־החולים רוקח (הדסה) בתל־אביב. ארגנה ויזמה את האירוע שרה קורן, שנוכחה כי בתקציב הרגיל של המחלקה לא ניתן לרכוש ציוד חיוני למחלקה, כגון מכונת הנשמה מיוחדת, שמחירה בלבד כ־20,000 דולר. היום, מנהל המחלקה (ציין, כי המחלקה מטפלת בתינוקות, בילדים ובמבוגרים וכיום, [illegible] כה ארבעה חולים במצב קשה, [illegible] להנשמה. ארבע המיטות תפוסות [illegible] תמיד ולרוב יש להוסיף מיטות. הציוד [illegible] הקיים במחלקה מיושן. לעומתן [illegible] ההנשמה החדישות יותר מותאמות [illegible] יותר לגוף האדם.

לחורף 1987/1988

כמו בכל שנה הגיעה אלינו, בסיבוב [illegible] שלה בעולם, הקולקציה הסרוגה של "יום הצמר הבינלאומי". לשנת 1987/88 הקולקציה כללה דגמים של מעצבים [illegible] ואלן דברה, קורין קובסון, אליזבט [illegible] ורומיניק בון); איטלקים (אילדו [illegible], פאולו נגרטי), גרמנים וכריסטה [illegible] שעוצבו במיוחד לתצוגה זאת. הדגש בקולקציה הוא על "המראה הנשי", כתפיים [illegible] ומותניים מוגדרות, הקו נקי מאד [illegible] — אכן, אם זה יהיה הקו. יש [illegible] חולצה ואפודה, בגיזרה רחב ונוחה, בסגנון [illegible] הכפרי" וגם הרבה ג'קארד. [illegible] קטים וכהים, צבעי אדמה, גוני [illegible] של חורף. בתמונה: מערכת צמר [illegible] בעיצובה של כריסטה פידלר.

היש ערבות בנקאית לרוכשי דירות?

ד"ר סיני דויטש, היועץ המשפטי של הרשות להגנת הצרכן, מתריע, במאמר שפורסם בירחון נעמ"ת, על דרך החתחתים שעוברים רוכשי דירות מקבלנים שנקלעו למשבר בישראל, במאבקם למימוש זכויותיהם לפי כתב הערבות הבנקאית שקיבלו.

לטענתו של ד"ר דויטש, ערבות בנקאית שמשיג הצרכן לפי חוק מכר (הבטחת השקעות של רוכשי דירות, תשל"ה 1974) אינה מבטיחה את החזקת השקעתו בנכס כאשר חברת בנייה פושטת את הרגל.

המאמר נכתב בהתייחס לסדרת תחקירים שפורסמו בירחון "מבנים" (גליונות 48, 50 ו־51) על־ידי גידי גלזר ואברהם בן־עזרא, ובהם פורטו פרשיות מאבקם של לקוחות קלרין בבנק טפחות לאחר שחברת הבנייה התמוטטה.

סלע המחלוקת היה בפרשנות סותרת של הצדדים לגבי התחייבות הבנק, כמצויין בכתב הערבות. הבנק טען, שאחריותו חלה על העברת הנכס לקונים, ונתלה בהסכמים שגיבש המפרק עם הקבלן החדש. הדיירים טענו לעומת זאת, שכתב הערבות קובע במפורש שהבנק יכבד התחייבותו למימוש הערבות עם מינוי מפרק.

לפי תגובת סגנית המפקח על הבנקים, נורית ואהל, (בירחון "מבנים") "החוק אינו מבטיח את הקונה כנגד כל נזק אפשרי, אלא מגדיר בדיוק את העלות למימוש הערבות: משמעות הדבר היא שאין על הבנק לממש כתב ערבות במקרים בהם לא התקיימו או טרם התקיימו העילות שנמנו בחוק ובעקבותיהן — גם כתב הערבות..." ומציינת "ייתכן שיש צורך בתיקון החוק".

ד"ר דויטש דוחה את פרשנות הבנק, ומחזק את טענת הדיירים. לפיה החוק קובע במפורש שכאשר חברה נכנסת לכינוס (פושטת את הרגל) יהיה הצרכן זכאי לקבלת כספו בחזרה.

ד"ר דויטש קורא איפוא לבנקים לשלם לצרכן כמגיע לו, מבלי להטריחו לבית־המשפט.

כן מייעץ ד"ר דויטש לצרכנים להעדיף רכישת דירות בשלב מתקדם או סופי של הבנייה, וממליץ להם להיעזר בייעוץ משפטי קודם לכן.

כמו נרות חנוכה

בית הטכסטיל מתנשא בירכתי שוק הכרמל

האם ראיתם כבר את החנות היפה במדינה? יש להניח שרק מעטים מודמנים אליה. מדובר במרכז סאקאל בבית הטכסטיל בתל־אביב (רחוב קויפמן, אזור מנשיה), ועוד פחות מכם אכן קונים שם. כי ממבט ראשון המקום נראה כחנות דיוטי־פרי (פטורה ממכס) מפוארת ביותר. שכטעות נקלעה למקום שאינו נמל תעופה בינלאומי. הכניסה חפשית לכל נפש. אפשרות הקנייה — לא כל כך. מדובר בחנות, שפתחה משפחת סאקאל העוסקת זה שנים במסחר בסחורות פטורות ממכס לדיפלומאטים. והיא גם הסוכנות המקומית של כמה שמות מכובדים בעולם הבשמים ובמוצרי יוקרה אחרים.

החנות מיועדת למכירות לתיירים (שיקבלו בצאתם את הארץ החזר מע"מ על סחורה כחול־לבן), לדיפלומאטים וכן לאותו קומץ ישראליים, שיתקבל כחבר במועדון מיוחד בשם "גולדן ספפורט" (דרכון זהב). החברות במועדון אינה כרוכה בתשלום, אלא במלוי שאלון ובצירוף המלצות של חברים אחרים. הכוונה, לדברי משפחת סאקאל, היא לאפשר לאנשים שיש להם קשרים עם תיירים כגון חברי לשכת המסחר, עובדי חברות נסיעות, עורכי־דין, עיתונאים וכדומה להיות חברים במועדון, בעיקר הם מתכוונים לציבור, שיש לו קשרים עם אורחים מחו"ל, שאליהם בעצם מתכוונת החנות.

ועתה לחנות עצמה. אתה נכנס לאולם רחב ידיים מעוצב בטוב־טעם ובחוש לאסתטיקה. כל המוצרים מוצגים מאחורי ארונות שקופים, מכוסים בזכוכית או על מדפי זכוכית כשכל פריט מונח בצורה מושכת ומסודרת להפליא, ודיילות שמשרתות את הלקוח בנימוס (גם בעברית). החנות מציעה כל מה שיש בדיוטי־פרי, אולם חברי המועדון, בניגוד לתיירים ודיפלומאטים, לא יוכלו לרכוש את המוצרים בלי מכס.

הקוסמטיקה תוצגת במיטב השמות העולמיים, כך גם המשקאות החריפים. או מוצרי הטכק. מציעים גם תכשיטים, מהם שהוזמנו במיוחד לחנות זו במחירים מיוחדים. טבעת זהב משובצת יהלום אפשר למצוא כבר בכ־250 שקל. יש מוצרים כחול־לבן ממיטב תוצרת ישראל, כגון, מוצרי בגד־עור, פולגת, דילתא, פוך אמתי של פריד. טוז־טון־טון, כלי נעמן־לפיד, אוסם, עלית, פרוות מקומיות, טוילנד, ועוד, וכן מוצרי אלקטרוניקה משוכללים מיובאים, מצלמות וארנקים.

בעלי המקום טוענים שהם זולים מאשר חנויות אחרות משום שהם עצמם סוכנים של מוצרים שונים וכן הגיעו להסכמים על הנחות. זולים בעשרות אחוזים מאשר בדיזנגוף — טוענת שרי סאקאל. יש מוצרים עם מכס נמוך, שהבעלים סופגים בהם את המכס. כמעט כל מחיר נמוך ב־6.5% ועד 50% לדבריהם. זה גם ההסבר לכך, שאינם יכולים לפתוח את החנות לכל קונה, משום שיעוררו עליהם את חמת החנויות בעיר.

ביום שביקרתי במקום, אמרה לי הדיילת שמוכרים גם לשאינם חברי מועדון (ובינתיים יש רק 2500 כאלה) עד שהמקום יתבסס. מכל מקום הוא שווה ביקור בשביל שטיפת עיניים בלבד, במיוחד אם אינכם מוזמנים בקרוב לדיוטי פרי אחר וכדאי לנסות לקנות סביר שלא יסרבו לכם, במיוחד אם תתלבשו. פתוח מ־9 עד 7.

מרים גורן

תכשיטים מסוף ימי הבית הראשון

אין חדש בעולם התכשיטים. כלומר, יש חדש, אלא שהחדש הוא העתיק. עתיק מאוד. לפחות אצל התכשיטנית מרים הירשוביץ' מרמת־חן, האוהבת מאוד זכוכית רומית עתיקה, כלי תמרוקים, בקבוקים, מהתקופה הרומית או הביזאנטית, תחתיות של בקבוקים או סתם שברי זכוכית בצבעים מבהיקים עמומים, ברקי אופאל שהגיל גרמם. מרים מכניסה אותם למסגרות של כסף בסגנון של התקופה ומוציאה מסרגת תליונים, עגילים, סיכות קישוט למיניהן או צנצנות וקופסאות מופלאות — קישוטים לתפארת. כן אוהבת היא לשבץ בתליונים או בסיכות שלה מטבעות עתיקות ולהצמיד ליצירותיה תיאורים מתאימים כדפוס, באישור ארכיאולוגים־מומחים.

גם הסידרה האחרונה של תכשיטיה מושתת על ארכיאולוגיה. אלא שהפעם היא מבוססת על ממצאים סנסציוניים ממש, מהחפירות הארכיאולוגיות בכתף־הינום, דרומית להר־ציון בירושלים. מדובר כאוסף תכשיטים נדיר, מטמון מן המאה השביעית לפני הספירה שבגם נעלם מעיני שודדי קברים וארכיאולוגים חובבים". אחד הממצאים החשובים ביותר הוא כסף מקופל ובו נוסח ברכת הכוהנים "יברכך ד' וישמרך..." בכתב עברי עתיק. פסוקים אלה הם הטקסט התנ"כי העתיק ביותר שנמצא אי־פעם. (במדבר פרק ו', כ"ד־כ"ו).

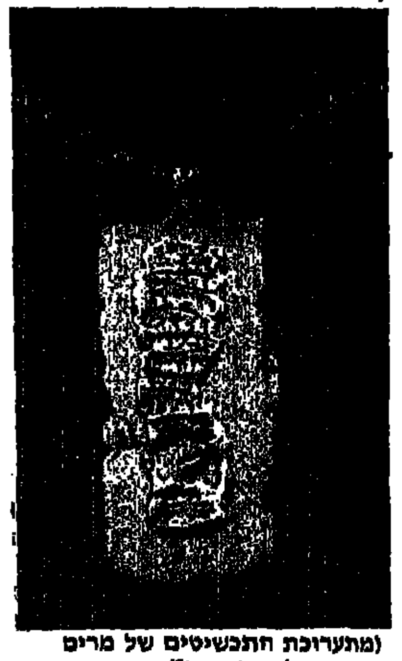

(מתערוכת התכשיטים של מרים הירשוביץ' ב"משכית")

מגילונת הכסף, שנפתחה ופוענחה בעמל ארכיאולוגי רב, משמשת מודל לתכשיט, המוגש בארבע צורות, "לגברים ולנשים", כוהב ובכסף, עם רקע וללא רקע — תליון קמיע, ברכה לדרך.

נוסף ל"שלאגר" מרגש זה יש בתערוכה קולקציה שלמה של עגילים וטבעות המבוססים על אותו אוסף ארכיאולוגי — עדיים שרובם היו בשימוש בתקופת הבית הראשון וידועים היו בכל ארצות המזרח הקדמון. זוג עגילי זהב בדמות ראשי חיות מסוגננים, מוצאו כנראה מפרס האחמנית; עגילים דמויי סירה ידועים מהאמנות האטרוסקית והפיניקית, ואילו העגילים בצורת אשכולות פרי — מקורם באשור. מעניינת מאוד טבעת חותם בצורת גריפון מזנק. איזה אוצר לא נשאר אלא להתפעל מטעמם הטוב של הצורפים הקדמונים ומיופיים של התכשיטים, אשר לפי דוגמתם עיצבה מרים הירשוביץ' את תכשיטיה מכסף וזהב. כל תכשיט ותכשיט הוא יצירה אמנותית בפני עצמה — והמבין בתכשיטים יבין ויעריך. בעל דמיון יראה לנגד עיניו גם את היפהפיות שענדו תכשיטים אלה, כשיביא אותם מתנה לאשתו...

התערוכה פתוחה ב"משכית", פרישמן 13 ת"א, עד 1.2.1987 ואחר־כך עד 9.2 ברח' בן יהודה 32. מכאן תעבור לירושלים.

נ. הגריזי

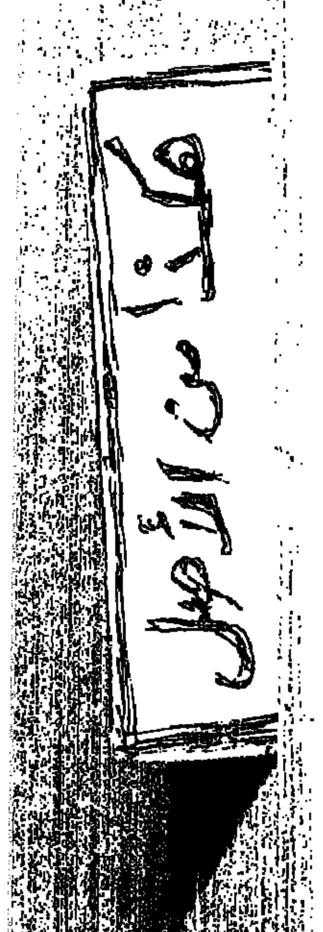

שוויון ללא השוואות

ברוב בית־הספר לאמנויות הוקם בתל־אביב בית־ספר „טבע סביבה וחברה". המוסד איכותי, סלקטיבי אך מקיים אינטגרציה טבעית. בעידן הבינוניות המשתוללת יש מקום בכל ישוב לכמה בתי־ספר יחודיים.

פתיחת בית־ספר חדש, ל„טבע, סביבה וחברה", בראשית שנת הלימודים תשמ"ז בתל־אביב, מעוררת את השאלה, האם יש הצדקה להקמת בית־ספר סלקטיבי, שבו נבחרים גם המורים וגם התלמידים, והוא נהנה ממשאבים מוגדלים במידה ניכרת?

בית־הספר החדש הוקם ביוזמת ראש מינהל החינוך של תל־אביב ד"ר שמשון שושני, המכהן מיום פתיחת בית־ספר זה ובשנת הלימודים הנוכחית כמנכ"ל משרד החינוך והתרבות. עיריית תל־אביב „הלאימה" מבנה ישן ומוזנח בקמפוס הישן של אוניברסיטת תל־אביב, בשכונות אבו כביר, בלב איזור תעשייתי, המצוי בתפר שבין תל־אביב ליפו. כיום לומדים בו כ־250 תלמידים מכיתות א'־ד'. בתשמ"ח תתחיל לצמוח בו חטיבת ביניים, ותוך שנים מעטות הוא יכין את תלמידיו לבחינות בגרות, בעיקר במדעי הטבע והסביבה.

בממוצע נהנה כל תלמיד מתוספת של עשר שעות לימוד שבועיות, השקולות כנגד תוספת שני ימי לימוד בשבוע. למעשה מיספר השעות העומד לרשות בית־הספר הינו כפול ממיספר השעות העומד לרשות בית־ספר רגיל. מספר השעות, שמעמידה העירייה לרשות בית־הספר זהה, בקירוב, לזה של משרד החינוך. חלק מן השעות מיועד להוראה בקבוצות קטנות. המורים נהנים מהדרכתם המדעית של פרופ' אמוץ זהבי, איש אוניברסיטת תל־אביב, ומעזרת החברה להגנת הטבע, אשר חולשת על גן זואולוגי ועל גן בוטני, הנמצאים באותו קמפוס.

קרובים לרוח בית הספר

כיצד בוחרים את המורים ואת המנהלים? המנהלת דינה בנקלר בחרה את רוב המורים מקרב בוגרי הסמינרים חסרי הנסיון. רובם הם בוגרי סמינר הקיבוצים בתל־אביב, שרוחו קרובה, לדבריה, לרוח בית־הספר. נבחרו לעבודה מורות נטולות נסיון, משום שהן עדיין פתוחות להשפעה, ולא גיבשו לעצמן עמדות נוקשות — מסבירה המנהלת. המורות המקצועיות הן בעלות השכלה בתחומים המתאימים — טבע, חברה, אמנויות.

באמצע השנה שעברה שלחה עיריית תל־אביב דף הסבר לכל בתי־הספר והגנים בעיר, והגננות והמורות התבקשו לאתר ילדים בעלי יכולת למידה, סקרנות ואיכפתיות. המועמדים עמדו במבחן פסיכוטכני, שערכו השירותים הפסיכולוגיים־חינוכיים העירוניים. בשלב הבא קיים הצוות הבוחר שיחה אישית עם כל ילד. אם הילד עמד בדרישות המבחן והראיון, נעשה השיקול המינהלי: האם הוצאתו מבית־הספר השכונתי הרגיל לא יפגע בכיתתו פה ובאינטגרציה? האם ההתפלגות בין מיספר התלמידים המבוססים לבין מיספר טעוני הטיפוח המשוער תישאר במיסגרת של 70 אחוזים מבוססים ו־30 אחוזים טעוני טיפוח? האם נשמר הייצוג של שכונות העיר השונות?

ד"ר שמשון שושני אינו מסתיר את גאוותו על כך שהקמת בית־הספר מבחינה חינוכית ומינהלית, ושיפוץ המבנה הישן, נמשכו חצי שנה בלבד. ד"ר שושני מציין באוזני, כי בניגוד לדרך המקובלת של אינטגרציה, בה מגיעים החלשים לבית־הספר היוקרתי, הרי שכאן נבחר מקום מוזנח, וכולם נוסעים אליו — מבוססים ובני השכונות גם יחד. הקמת בית־הספר העלתה את יוקרת האיזור ואת ערך הנכסים גם יחד — אומר ד"ר שושני.

עלייה לרגל לאנשי חינוך

הקישוט העשיר, הציוד המעורכן והאווירה הטובה השוררים בבית־הספר אינם מותירים ספקות: המורים, התלמידים והוריהם אוהבים את המוסד ומשקיעים בו את מיטב זמנם וכוחם. נכון הדבר, משיבים התלמידים לשאלת ד"ר שושני, שאנחנו נמצאים כאן כמעט שמונה שעות מדי יום, אבל הן עוברות מהר יותר מאשר שש השעות בבית־הספר הקודם.

מדוע משרד החינוך והעירייה משקיעים משאבים כפולים בשני בתי־ספר לטבע סביבה וחברה, ולאמנויות? האם לא צודקת יותר היתה השקעה בבתי־ספר רגילים כדי לחזקם? משיב ד"ר שושני: עיריית תל־אביב מקצה תוספת שעות לעשרות בתי־ספר. תוספת זאת מגיעה ל־60 שעות שבועיות, השקולות כנגד שתי משרות הוראה. בדרך זאת הופכת עיריית תל־אביב לשותף בקבלת השעות לא רק בבתי־הספר העל יסודיים, שהיא הבעלים שלהם, אלא גם ביסודיים, שמשרד החינוך הוא הבעלים שלהם. ד"ר שושני סבור, כי בעידן החגיגה המשתוללת של הבינוניות יש מקום בכל יישוב לכמה בתי־ספר יחודיים, אשר ישמשו מופת וימשכו את המערכת כולה כלפי מעלה.

בארצות הברית מכנים בתי־ספר כאלה „מגנט סקולס", והם משמשים מקום עלייה לרגל לאנשי חינוך, המבקשים להשתנות. האם בתל־אביב משפיעים בתי־ספר אלה על האחרים, או שהם נותרים בבדידותם כמו „הניסוי" ו„ערכי תנועת העבודה" בירושלים? משיבה סנסנה רוזנברג, המפקחת על שני בתי־הספר היסודיים הייחודיים בתל־אביב: מתוך 21 בתי־ספר הנתונים לפיקוח, 16 עברו או עוברים תהליך של שינוי מרחיק לכת. הדוגמה של בתי־הספר הייחודיים מלחיצה מנהלים ומורים. ההורים דורשים להכניס שינויים במוסרות. מי שאינו מוכן להשתנות וללמוד בשיטות עבודה חדשות — נושר.

האם זהו בית־ספר אליטרי? ההיפך הוא הנכון: בית־ספר אליטרי הוא בית־ספר אשר מעדיף את החזקים ומזניח את החלשים. הפילוסופיה החינוכית של רוב בתי־הספר בישראל כיום היא אליטרית: הכל צריכים להתיישר לפי האליטה. ומי שאינו מצליח, יש לו בעייה. מה שקובע את הצלחת הילד בבית־הספר הישראלי הממוצע, איננו קשור באיכות ההוראה, אלא במה שהילד מביא עמו מן המשפחה. אם הילד מצוייד בכוונות ללמוד ובעמדות חיוביות סיכוייו טובים. ברור, שילד רגיל לא יידע הסטוריה אנגלית או מתמטיקה, אם לא ילמד אותם באורח שיטתי בבית־ספר. אך המשפחה היא זאת הקובעת, אם הילד יהיה מסוגל ללמוד ולהפנים מה שהמורים מלמדים את הכיתה. בית־הספר הישראלי הממוצע נכשל בטיפול בעשרות אחוזים של טעוני טיפוח, לא משום שהחברה הישראלית איננה מעדיפה את החלשים, אלא משום שהחלשים אינם מסוגלים להפיק תועלת מהערכה זאת.

כדי שהחלשים יפיקו תועלת מן הלימודים, וכדי שהחזקים לא יצטרכו להתיישר לפי הבינוני, צריך בית־הספר להסתגל לתלמידיו ולא לסגלם לתוכניות הלימודים והבחינות של משרד החינוך. תוכניות אלה, כבודן במקומן מונח. הן קובעות את המיסגרת ואת התוכן, אך קצב הלימוד ושיטת הלימוד צריכים להיות מתורגמים לשפתה של כל כיתה וליכולתו של כל ילד.

קוראים את המפה

מה שמאפיין את בית־הספר לטבע „סביבה וחברה" בתל־אביב, כמו את בית־הספר לאמנויות בתל־אביב, וכמו את בית־הספר של פרוייקט ראשי בשדרות ובקריית מלאכי, אלה הן תכונות ברורות: המורים נוטלים אחריות להוראה, הם קוראים את המפה הכיתתית והאישית ומתאימים את החומר, הרמה, והקצב ליכולת הריאלית של כל תלמיד. קשה ללמד בשיטה של ברוטאליות. אך זה אפשרי. עובדה: באחת הכיתות מצאתי פער של ארבע שנים בין הילדים במקצוע החשבון. בכיתה רגילה מקובל להניח שהפער הוא של שנתיים, אך זוהי הנחה „ממוצעת", שאיננה מתאימה לכל כיתה. המורים ב„טבע סביבה וחברה" הכינו חומרי לימוד שוה בכוחם לענות על צרכיהם של החזקים ושל החלשים באותה כיתה עצמה, כדי להבטיח לימוד משמעותי לכל אחד.

האם חיסול בתי־הספר הייחודיים בישראל, כפי שתובעים חסידי השוואתנות יגביר את השוויוניות במערכת החינוך? ההיפך הוא הנכון: לרוב בתי־הספר לא יהיה ממי ללמוד. כיצד ניתן להגביר את השוויון על ידי פיתוח הפוטנציאל של כל תלמיד לפי יכולתו. אך גם לפי אמות מידה של מצויינות והתמודדות עם רמה גבוהה. בבית־הספר לטבע לומדים ילדים מ־45 בתי־ספר. שליש מהם באים משכונת התקווה ומיפו. בית־ספר זה הוא אמנם סלקטיבי, אך הוא קולט ילדים מכל שכונות העיר ומכל שכבות האוכלוסיה. הסעתם של התלמידים מכל רחבי העיר היא המאפשרת אינטגרציה, שעה שבחינוך היסודי בתל־אביב האינטגרציה היא כמעט בלתי אפשרית בשל הקיטוב הגיאוגרפי הדמוגרפי בין צפון לדרום.

ריק משמיץ

„על שריקי יכולה להישאר בחיים. היא מתה משום שהיתה שרויה באווירה דתית מאיימת, אשר מנעה ממנה פנייה לגורמים מוסמכים, שהיה בכוחם לעזור לה להיחלץ ממצוקתה" — אמרה חה"כ אמירה סרטני, בתגובה על דברי שר הפנים לשעבר, הרב יצחק פרץ.

מנהיג ש"ס תוקף את מערכת החינוך מהאוניברסיטאות אשר מגדלות פרי באושים, ואילו נציגת מפ"ם בוועדת החינוך סבורה שמנהיג ש"ס יודע מעט מאוד על מערכת החינוך. די לו בכך שהוא מבטל ומשמיץ, כל מי שאינו מסכים לדעותיו הקיצוניות. גם נציגו של הרב פרץ בוועדת החינוך, יעקב יוסף, יודע מעט מאוד. הוא טורח לבוא לוועדה רק כאשר היא עוסקת בכספים לישיבות ובחזרה בתשובה.

העלאת מחירי הדלק — פגיעה קשה בתעשייה

לאחר ויכוחים ממושכים, לפי דוברי משרד האנרגיה, אישר משרד האוצר העלאת מחירי הדלק לתעשייה. דווקא לתעשייה, ולא לצרכנים השורפים דלק על הכבישים, אמר יהודה גיל, יו"ר מועצת המנהלים של התעשיות הפטרוכימיות. המזוט לתעשייה והמזוט לחברת החשמל הועלה ב־27 אחוז ומחירו יגיע ל־94.66 דולר לטונה. המזוט לתעשייה הפטרוכימית הועלה ב־29 אחוז ומחירו מעתה 89.85 דולר לטונה. מחיר טונה נפטא לתעשייה הפטרוכימית הועלה ב־22 אחוז והועמד על 123.4 דולר לטונה.

יהודה גיל טוען, כי שני המשרדים טעו. לדבריו, זה לא הזמן ולא המקום להעלות מחירים, ודווקא לתעשייה. בעקבות צעד זה יצטרכו להעלות את מחירי המוצרים הסופיים, ולכך תהיה השפעה קשה על המשק ואפשר כי יואץ הסיחרור האינפלציוני שכל־כך מפחדים ממנו.

גיל מזכיר, כי באחרונה בדקה ועדה מיוחדת בקנדה את מחירי חומרי הגלם לתעשייה הפטרוכימית — תזקיקי דלק — והגיעה למסקנה שעל מנת לאפשר כושר התחרות לתעשייה זו יש לספק לה את חומרי הגלם במחיר זול במיוחד. לקנדה יש דלק גולמי משלה, הוא מדגיש.

בחברת חשמל לא ידעו אתמול על העלאת מחירי המזוט לחברה. טרם הגיעה אלינו ההודעה הרשמית, אמרו בחברה. אם תגיע נגיב. לכן כל הספקולציות בכמה אחוזים יועלו תעריפי החשמל הן בגדר השערות שאין להן שייכות לחברת החשמל. מאחר שהדלק מהווה כמחצית התשומות בייצור החשמל, מחירו אמור לעלות סביב ה־15%.

העלאת מחירי הדלק לתעשייה בשיעור שקבע משרד האנרגיה היא מעל ומעבר לרצוי ותפגע קשה בתעשייה, קובע ישעיהו גביש, מנכ"ל קונצרן „כור", בו תעשיות רבות הן עתירות־אנרגיה. לדבריו, היתה הממשלה צריכה לחכות ולהיות סבלנית, דווקא בימים אלה, כאשר היא פותחת בצעדים ראשונים בתכנית הכלכלית. גביש אומר, כי ל„כור" לא תהיה ברירה אלא להעביר את ההתייקרות על המוצרים. מחירי המלט יעלו וכן גם מחירי הפלדה, השמנים, והקרמיקה, כיוון שכל התעשיות האלה מפעילות תנורים המוסקים בדלק. לדבריו, זה היה צעד פזיז ובלתי מחושב.

בהתאחדות התעשיינים שורר זעם רב. ארנון טיברג, מנכ"ל ההתאחדות, טוען כי העלאת מחירי הדלק לתעשייה היא הפרה של התחייבות הממשלה שנמסרה לתעשיינים בעת הדיונים על עיסקת החבילה. יש לזכור, כי לאחר אותם דיונים, שנערכו בשבוע שעבר, החליטו התעשיינים לתמוך בתכנית הכלכלית לאחר תקופה ארוכה בה הבכילו את [illegible] לתכנית.

משרד האנרגיה מסביר את [illegible] המחירים בשינוי מחיר הדלק העולמי [illegible] בשבועות האחרונים מ־15 לחבית ל[illegible] בשינוי שער הדולר ובטענה כי [illegible] מחירי הדלק גבוהים ב־30% [illegible] בישראל. דוברי משרד האנרגיה [illegible] למסור אילו דלקים יוקרו [illegible] ביום ראשון, 12 שעות לפני [illegible] העלאת מחירים. הם חזרו [illegible] שחל, כי לא צפויה העלאה [illegible] שבארץ יש כמויות ניכרות של [illegible] במחירים נמוכים במיוחד [illegible] לייקור הדלק קדמו דיונים [illegible] האוצר התנגד, כדי שלא לפגוע [illegible] משרד האנרגיה היה נגד, כי [illegible] לאחר מו"מ מייגע הגיעו למסקנה [illegible] ראשון כ־8 בערב, שמייקרים — [illegible] שהשר שחל חזר פעמים רבות [illegible] העלאת מחירים תתבצע רק כאשר [illegible] משוכנע שצעד זה לא יפגע [illegible] ההתחרות. לדברי התעשיינים [illegible] נשכחו לפתע כלי סיבה.

הרפורמה במשק הדלק

השבוע יחל שלב א' ברפורמה [illegible] במשק הדלק. בשלב זה, [illegible] חודשים, יתבצעו הצעדים הבאים:

ביטול צו גלבוע, שקבע את [illegible] הדלק בין שלוש החברות לפי [illegible] קבועים: „פז" 45 אחוז, „דלק" [illegible] ו„סונול" 30 אחוז. „פז" היא חברה [illegible]

ביטול ההתחשבנויות עם [illegible] הדלק משער בתי הזיקוק ובחיפה [illegible] עד לצרכן. צעד זה נובע מביטול [illegible] שמנע התחרות חופשית בין [illegible] על הצרכן. מעתה ואילך יהיו מחירי [illegible] לכל סוג של דלק, החברות יהיו [illegible] למוכרן בכל מחיר שייראה להן, [illegible] את מחיר המקסימום.

עד סוף החודש יפורסם [illegible] והתשתית הנחיות, לפיהן יוכלו [illegible] לרכוש 25 אחוז מצריכת הדלק [illegible] בשוקי ה„ספוט". החברות יוכלו [illegible] תזקיקים או דלק גולמי. במקרה [illegible] תזקיקים, יוכלו בתי הזיקוק [illegible] דומה של דלק גולמי, לזקק אותו [illegible] בחברות הדלק. החברות לא יהיו [illegible] ברכישת שירותים של חברות [illegible] יורשו לזקק דלק גולמי שרכשו [illegible] בכל מקום שייראה להן. גם [illegible] כמו חברת החשמל, המפעלים [illegible] מפעלי מלט ומשרד הביטחון, [illegible] דלק גדולים, יוכלו לרכוש 25 אחוז [illegible] בכל מקום שייראה להם ובתנאים [illegible] מבלי להזדקק לסיוע ממשלתי.

חיים מרגלית

גלגלי הבורסה

התחממות במניות החופשיות

בניגוד לציפייה, כי ייקור הדלק לתעשייה יפגע במניות החופשיות, היתה בהן אתמול מגמת עלייה — פי 4 ויותר עליות מאשר ירידות. ערך השוק של המניות החופשיות עלה ב־1.6%. העלייה הגדולה ביותר — 3.05% — נרשמה במניות מסחר ושירותים. מניות תעשייה עלו ב־1.1%. במניות ההסדר היה עודף היצע של 2.1 מיליון ש"ח. בנק ישראל קלט חלק מן ההיצע והתערבותו במסחר סייעה לצמצם את הירידות בשערים. בשוק איגרות החוב הסתכמו עודפי הביקוש ב־16.5 מיליון ש"ח. מזה 13 מיליון ש"ח בצמודות למדד ו־3.5 מיליון ש"ח בצמודות לדולר.

הציבור השקיע אתמול בקרנות הנאמנות 4 מיליוני ש"ח.

בשוק המניות עלו אתמול 188 שערים, לעומת 55 שירדו ו־133 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 51 ב־5% ויותר ו־11 ירדו ב־5% ויותר. נרשמו 4 „קונים בלבד" ואף לא 1 „מוכרים בלבד". ב־35 ני"ע היתה הפסקת מסחר. המחזור הסתכם בכ־16.4 מיליון ש"ח, מזה 3.3 מיליון ש"ח בצמודות למדד.

במניות ההסדר נרשמו רק ירידות שערים (ב־%): אי די בי רג' — 0.1; אי די בי ב' — 0.7; אי די בי א' — 0.9; אגוד רג' — 0.1; דיסקונט ב' — 0.2; דיסקונט א' — 0.1; פועלים מב' — 2.0; מימון סחר 1 — 0.8. תשואותיהן השנתיות נעו בין 17.78% (דיסקונט א') ל־17.84% (המזרחי ש'). הפועלים ש' — 17.82%, הפועלים מ' — 17.81%, בל"ל 17.79%.

בהתמות־יתר גדולות זכו שתי הסדרות הנוספות של איגרות חוב צמודות למדד שבנק ישראל הציע אתמול לציבור, בערך נקוב כולל של 55 מיליון ש"ח. מזה 15 מיליון ש"ח ע"נ מסוג „גליל" לעשר שנים [illegible] מינימום של 85% מע"נ. [illegible] הסתכמו ב־92 מיליון ש"ח [illegible] מע"נ לאיגרות החוב מסוג „שגיא", [illegible] בערך נקוב של 40 מיליון ש"ח [illegible] במחיר מינימום של 91%. — [illegible] בסך 180 מיליון ש"ח ונמכרו [illegible] הנקוב. היום יציע בנק ישראל [illegible] סדרות נוספות של מלווה קצר [illegible] נקוב כולל של 100 מיליון ש"ח.

סל המטבעות עלה אתמול [illegible] 1.8786 ש"ח. בעוד שער הדולר [illegible] ב־0.12%, ל־1.8150 ש"ח. הדולר [illegible] ל־1.9160 ש"ח. הדולר השחור [illegible] בין 1.58 ל־1.59 ש"ח.

במניות הבנקים המתחייבים [illegible] להסדר היו רק עליות שערים: [illegible] הספנות 0.1 — 0.5; הספנות 0.5 [illegible] הבינלאומי — 0.9; פי בי — [illegible]

במניות החופשיות בלטו [illegible] 15.0% בשער יעסור 1 וב־11.5% [illegible] 5, בהשפעת ידיעות על אפשרות [illegible] הבנק. חוץ מהן לא נרשמה אף [illegible] ששערה ירד ב־10% ויותר. [illegible] 10%: קונסורטיום 1 ו־5, [illegible] אוקטוון, אלגר ש', מגור 0.5.

בשוק איגרות החוב הסתכם [illegible] 10.2 מיליון ש"ח, מזה כ־2.3 [illegible] „שגיא", 2.4 ב„גליל" 4.25% [illegible] ש"ח בצמודות ב־80% למדד.

במלווה קצר מועד [illegible] החודשיות בין 1.63% ל־1.68% [illegible] השנתיות בין 21.45% ל־22.10% [illegible] של 1.5 מיליון ש"ח לשלוש [illegible] ו־71 ימים, לא הוגשו בקשות.

מחזור המכירות של „דלתא־גליל" [illegible] בשנת 1986 בכ־75 מיליון דולר [illegible] מיליון דולר אשתקד. מספר [illegible] חברות הקונצרן, בארץ ובחו"ל [illegible] — על כך דיווחה החברה לבורסה.

אלחנן הר[illegible]

העורך הכלכלי: צבי טימור

דו"ח הנגיד על עליית אמצעי התשלום

מלוא הלחץ על מדיניות השכר

יציבות שער החליפין חיונית להבטיח יציבות מחירים, קובע נגיד בנק ישראל מיכאל ברונו, בדו"ח ראשון שלו על עליית אמצעי התשלום במשק. „תיקון כל חריגה בשכר באמצעות שינויים בשער החליפין עלול להביא לחידוש הסחרור של עליות שכר ופיחותים, ולהאצת שיעור האינפלציה. לכן אין אנו ממליצים על התאמות תכופות של שער החליפין. עם זאת, יש להבחין בין התאמות כאלה להתאמות החד־פעמיות שבוצעו במירווחי זמן גדולים ביולי 1985 ובינואר 1987. אלה התחייבו בעיקר מעליית יתר מצטברת של השכר ונעשו בהסכמה על עיקור תוספת היוקר, במסגרת הסכמים כוללים לייצוב המשק. מן ההכרח איפוא לחתום מיד על עיסקת החבילה כפי שסוכמה", נאמר עוד בדו"ח על מדיניות שער החליפין.

כך משקף מיכאל ברונו את מעגל הקסמים, בו האינפלציה המקומית גבוהה יותר מאשר האינפלציה בעולם. אינפלציה זו מתבטאת גם בעלייה נומינאלית של השכר. אשר דורשת התאמה מחודשת של שערי המטבע. אפשר לשבור את מעגל הקסמים, ע"י הורדת שיעורי האינפלציה. אולם משום־מה בוחר ברונו לשבור את המעגל בעליות השכר הנובעות מהאינפלציה.

פרופ' ברונו, ככלכלנים אחרים, מנסה לקבוע באופן שרירותי למדי את רמת השכר בארץ ולהתאימה לגודל התקציב, להוצאות בפועל של הממשלה ולרמת עלות ההון הנובעת מצרכי החוב הממשלתי ומצרכים מוניטאריים. אולם להפעלת מלוא הלחץ על רמת השכר יש מחיר כבד. מחיר זה בא לידי ביטוי מוחשי באחרונה בסכסוכי עבודה בשירותי הבריאות והחינוך. הסקטורים שסבלו יותר מאחרים מהלחץ המתמיד על השכר.

בנק ישראל חייב לוותר על נסיונו הנואש להתאים את רמת השכר למשאלות־לב או לרמה היסטורית הנחשבת כרצויה. לרמת שכר יש דינמיקה משלה: אי־אפשר יהיה להימנע ב־1987 מתיקון העיוותים של השכר בשירות הציבורי, כי השכר נשחק בו, ולכל הדעות הוא נמוך למדי.

לפיכך מצער שהנגיד לא הביע את התנגדותו לביצוע הרפורמה במיסים, כאשר היא אינה מלווה בביטול מקביל של הטבות המס המוענקות במלואה ע"י הגדלת הגרעון התקציבי.

הגדלת הגרעון התקציבי תגדיל את הלחץ על משאבי מטבע החוץ, ושוב, לביצוע פיחות. אם לממשלה אין כסף לבצע רפורמה במיסוי, שתדחה את ביצוע הרפורמה לעוד שנתיים. ככל הנראה לא נוח לבנק ישראל להתנגד לעצותיו של שולץ ויועציו הבכירים.

אולם בסופו של דבר, גם הפעם הבחירה בין אלטרנטיבות בהרגישו את נושא הקפאת השכר, מעביר הנגיד את הלחץ מהמדיניות המוניטארית למדיניות השכר. במדיניות המוניטארית בנק ישראל היה גמיש יותר ואיפשר „האצה של האשראי הבנקאי". הבנק גם לא השמיע את קולו כנגד הפערה הפוליטית של אי־קיצוץ תקציב הביטחון, ולפחות קולו לא נשמע בקטע זה. הבנק המרכזי יודע גם, שביצוע הרפורמה לא יותיר הרבה כסף לביצוע הרפורמה בשוק ההון, וכתוצאה מכך הריבית לא תרד ועלויות ההון מייקרות את התוצר לא פחות, אם לא יותר מעלויות העבודה.

מאחר שלא המציאו עוד צמיחה, שפירושה גידול בתוצר, ללא גידול מקביל בהכנסות, ביבוא, בייצור התעשייתי ובביקוש לעבודה, קשה להבין את הבהלה שאחזה בבנק ישראל בגלל „התחממות המשק". בסופו של דבר, ראשי הבנק יצטרכו להכריע אם יתנו למשק להתחמם ולצמוח, או שימשיכו ללכת בדרך הבטוחה של הנצחת הקיפאון.

צבי טימור

עו"ד גולדנברג לפני ועדת האתיקה

היום תדון ועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין בתלונתו של רואה החשבון שמחה שנקר, לשעבר מבקר באגף הכספים בבל"ל, נגד עוה"ד ד"ר אמנון גולדנברג. שנקר טוען בתלונתו, כי קיים ניגוד אינטרסים בין עורך־הדין המכהן כחבר דירקטוריון בחברה ציבורית, כאשר זה משמש גם כיועץ משפטי לאותה חברה ומקבל תשלום עבור עצותיו.

אמנון גולדנברג, שכיהן תקופה ארוכה כנשיא לשכת עורכי הדין, שימש גם כיועץ משפטי של הבנק בפרשות מסובכות. נוסף על כך היה גם יועצו המשפטי של ארנסט יפת בהופעתו לפני ועדת בייסקי כאחראי ראשי לויסות המניות. גולדנברג, כחבר בדירקטוריון, היה חבר גם בוועדה המרכזת של בל"ל, יחד עם פקר, אפרתי ויפת, שקבעה את משכורת יפת לקראת פרישתו. לאחר מכן היה חבר בוועדת משנה יחד עם הורביץ ופקר, שקבעה את תנאי פרישתו של יפת.

בביתו של גולדנברג, כך סיפר הורביץ, התקיימה התייעצות בה הוחלט לבקש מארנסט יפת כי יסכים לקצץ בדמי הפרישה מ־5 מיליון דולר מיצוי פרישה ותגמולין ו־60,000 דולר לחודש, לפי עצת גולדנברג נאות יפת לרדת ל־4 מיליון דולר ול־30 אלף דולר לחודש.

גולדנברג משמש גם כיועץ משפטי של קבוצת „טבע", שמנכ"לה הוא אלי הורביץ. יו"ר הדירקטוריון של קבוצת „טבע" הוא ד"ר מאיר חת, שמונה בימים אלה כיו"ר דירקטוריון בל"ל.

האתיקה במובנה המשפטי איננה זרה לעו"ד גולדנברג. הוא עסק בנושא זה, בין היתר, בישיבת המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין שהתקיימה ב־23.9.86. הדיון עסק בנושא של כהונת עורך־דין כדירקטור בחברה. על־פי פרוטוקול הישיבה, גולדנברג הביע את דעתו, באומרו כי הדיון מלווה בצלילים צורמים שהוא מצטער עליהם. הוא סיפר לנוכחים כי ביקש מעורך־דין (שלא נקב בשמו) לפנות לשופט העליון חיים כהן, ולשאול לדעתו אם אכן קיים ניגוד אינטרסים בין היות עו"ד גם חבר במועצת המנהלים של חברה לבין היותו יועץ משפטי של אותה חברה תמורת שכר. לדברי גולדנברג, השיב השופט העליון חיים כהן כי אין ניגוד, כל עוד לא פגעו בסעיף 14 בכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית) התשמ"ו־1986. באותו סעיף נאמר, כי „לא ייצג עורך־דין לקוח, לא ימשיך בייצוגו, אם קיים חשש שלא יוכל למלא חובתו המקצועית כלפיו בשל עניין אישי שלו, או בשל התחייבות או חובת נאמנות שיש לו כלפי אחר, או בשל זיקה עבודה, או בשל סיבה דומה אחרת". „עורך־דין לא ייצג צדדים בעלי אינטרסים מנוגדים באותו עניין".

ייצוג אינטרסים מנוגדים

גולדנברג הדגיש באותו דיון, כי בבנק לאומי המנכ"ל אינו מחלק עבודה משפטית. הוא הוסיף, כי המנכ"ל אינו עוסק בחלוקת תיקים, וכי במועצת המנהלים של בל"ל מעולם לא דנו במשכורות המנכ"ל. לדבריו, דנה במשכורות ועדה מרכזת הקובעת את השכר. הוא הזכיר, כי בוועדת בייסקי נעשתה הבחנה בין מועצת מנהלים המורכבת מגורמים חיצוניים ופנימיים. „כל אדם המקבל משכורת אינו נחשב לחיצוני". ולכן פסקה ועדת בייסקי כי עו"ד גולדנברג איננו חיצוני, הוא ומשרדו מקבל מפעם לפעם עבודה מבל"ל. הוא לא סיפר לחברי המועצה של לשכת עורכי הדין כי השתתף בקביעת שכר למנכ"ל יפת. בתור חבר הוועדה המרכזת באותה ישיבת מועצה לא התקבלה כל החלטה. בישיבה שהתקיימה ב־4.11.86 נמתחה ביקורת על הישיבה הקודמת, ונטען כי אי־אפשר לקבל החלטות באשר בעלי־עניין משתתפים בה. הרמז כלפי גולדנברג היה ברור.

עורכי הדין הנזעקים בנושא כפל התפקידים הזכירו, כי בימים שגולדנברג היה נשיא הלשכה הוא דחה בתירוצים שונים דיון בנושא זה. עכשיו רגים. גולדנברג יהיה בנורנג, כספיה לפרשת יפת.

חיים מרגלית

דירקטוריון בל"ל עפ"י מפתח מפלגתי

קרוב למחצית מבין 12 חברי הדירקטוריון החדש של בנק לאומי מזוהים עם הליכוד (נחמן פרל, יונה מרדכי, גדעון מקוב, מנחם בדנר ויהושע פורת. יחזקאל פלומין מזוהה עם מפלגתו של דולצ'ין, המרכז הליברלי. שלושה דירקטורים מזוהים עם המערך (עודד וינקלה, פרופ' שמעון שטרית ואריה שחר) ושלושה בלתי מזוהים (ד"ר מאיר חת, פרופ' צבי זוסמן ואלישע שחמון).

יצויין, כי שלושת החברים המזוהים עם המערך אינם פעילים במפלגה. בניגוד לכמה ממזוהי הליכוד, הנושאים בתפקידים ציבוריים מטעם מפלגתם (כמו נחמן פרל, יו"ר מועצת המנהלים של „אל על", ומנחם ברגר, נשיא לשכת עורכי הדין).

בדירקטוריון הקודם, שהתפטר בתחילת החודש ומנה עשרה דירקטורים, מחצית החברים היו בלתי מזוהים פוליטית — אלי הורביץ, מורטון מנדל (מארה"ב), יוסף פקר, פליקס זנדמן (מארה"ב) ופרופ' זוסמן. היו בו שלושה חברים מהמפלגה הליברלית — הפרדקן אריה בדעור, עו"ד אמנון גולדנברג וראש עיריית רחובות, יחזקאל הרמלך. חבר אחד היה מזוהה עם המערך — מיכה אפרתי, וחבר נוסף מזוהה עם „חרות" — התעשיין יצחק מיטלמן, הבעלים של „יצהר" ואחד מיבואני הבשר הגדולים בארץ.

ח.מ., א.נ.

להכרעת הממונה על הביטוח

מועדון השקם — קולקטיב בספק

בדיונים המתנהלים בימים אלה במשרד האוצר מתגבשת החלטה, לפיה יוגדר „מועדון השקם" כקולקטיב רגיל. להבדיל מקולקטיב גדול. מה שיעמיד בספק את תוקפו של ההסדר שנחתם בין „מועדון השקם" לחברת הביטוח „דולב" לביטוח כללי הרכב של חברי המועדון.

בענף הביטוח, בעיקר בקבוצת „הסנה", שביטחה עד היום את חברי „מועדון השקם". ערערו על מעמדו של „מועדון השקם" כקולקטיב והנושא הועבר להכרעת המפקח על הביטוח במשרד האוצר, יהודה דרורי.

לדברי דרורי, יש בעיה קשה להגדיר מה זה קולקטיב. „התקנות שלנו מקרבות על קבוצת מבוטחים שיש להם יתרון כלכלי. החברות הגישו לנו שתי רמות של הנחות — קולקטיב, וקולקטיב גדול. לגבי הרמה הראשונה, החברות יתנו לנו הגדרות יותר כלליות על היתרון הכלכלי, ונאשר את זה. לעומת זאת, לגבי הקולקטיב היותר מובהק, שיש בו יתרון כלכלי לא־שולי, נרצה לקבל הגדרות יותר מפורטות. אני מניח ש„מועדון השקם" יפול בקבוצה הראשונה, כי יש לו יתרון כלכלי מסויים. אבל זהו אוסף של אנשים המצטרף על רקע אינדיווידואלי".

כדוגמה לקולקטיב גדול מביא דרורי ביטוחים של עובדי המדינה. במקרה כזה, יש יתרון כלכלי ברור: החשב הכללי מעביר את התשלום של כל הקולקטיב ביום אחד. „מועדון השקם" אינו יכול להתארגן באופן דומה.

כיוון שהתעריף עליו הוסכם בין „מועדון השקם" ו„דולב" הוא זמני ועתיד להשתנות בתחילת מארס, תכריע החלטת המפקח בעניין סוג הקולקטיב, והתעריף המתאים לו, את גורל ההסכם שנחתם בין שני הצדדים.

א.נ.

עובדי „תדיראן" מתנגדים לארגון־מחדש ללא שיתופם

עובדי „תדיראן" שוקלים פרישה מאירגון מההסתדרות, בעקבות „קשר השתיקה" של ההנהלה וההסתדרות. הפועלות יחדיו במחתרת ומפקירות את העובדים על־ידי ניטרול נציגיהם, בהגדרת עובדי „תדיראן".

ב„תדיראן" שוררת תסיסה רבה בעקבות הידיעות על ארגון־מחדש בחברה. ארגון הגג של ועדי העובדים ב„תדיראן" הביע חשש, כי הארגון־מחדש כרוך בפגיעה בעובדים רבים והעברתם לחברות־בנות. הארגון כועס על כך שוועד העובדים אינו מובא בסוד צעדי ההנהלה.

בכינוסי חירום של ועדי העובדים ב„תדיראן" אמרו נציגי הוועד כי הם תומכים באירגון מחדש, אם הדבר נחוץ לבריאות החברה. אולם הם הביעו חשש, כי החברה תנצל העברת עובדים רבים לחברות־הבנות, כדי להפוך אותם לבלתי־מאורגנים.

ועד העובדים מזהיר, כי חבריו ימנעו בכוח העברת עובדים ממקום למקום בניגוד לרצונם.

א.נ.

יהודה דרורי:

האוצר לא יאשר ייקור תעריפי ביטוח הרכב

משרד האוצר לא יאשר העלאת תעריפי ביטוח הרכב שיעודכנו ב־1 במארס 87. למרות לחצים שמפעילות חברות הביטוח להעלות את התעריפים בכ־8 אחוזים.

לדברי המפקח על הביטוח באוצר, יהודה דרורי, התחשיב שערכו חברות הביטוח, לפיו מתבקש גידול בתעריף, אינו מקובל עליו. אולם הוא אומר כי יתכן שהאוצר יתן אישורים ספורים לכמה חברות להעלות תעריפים. בגלל ריבוי תביעות.

כזכור, ב־1 בספטמבר הופעלה השיטה החדשה של ביטוח הרכב לניסיון. עכשיו עוברים לתעריף קבוע, שיהיה בתוקף מ־1 במארס ועד 11 באוקטובר 87. דרורי אומר, כי משרדו רוצה לשמור על הרמה הנוכחית של התעריף, אבל במבנה שונה — תעריף בסיסי נמוך יותר והנחות נמוכות יותר. דבר שיקטין את הפער בין מבוטחים שונים. „שלוש ההנחות העיקריות העדר תביעות, נהג יחיד ו/או נסיעה מצומצמת מגיעות היום לשיעור של 60 אחוז. כאשר שרוב המבוטחים נוספים בשנה. בממוצע היה צריך להגיע לכ־32 אחוז, אבל הפיקוח על הביטוח הוא בעייתי והרוב מגיע לרמת ההנחות המקסימלית. לכן אנו מעוניינים לצמצם את ההנחות, וכדי שלא לפגוע במבוטחים, להוריד גם את התעריף הבסיסי".

בספטמבר 87 ייבדקו התעריפים מחדש, כיוון שוועדת הכספים אישרה את המתכונת החדשה עד סוף אוקטובר. לאחר אישורה של ועדת הכספים יבקש האוצר לעבור לעידכון חודשי של תעריפי ביטוח הרכב.

אודי נחשון

ירידה במכירות „טלרד"

מכירות „טלרד" בשנת 1986 היו כ־109 מיליון דולר, לעומת 113 מיליון דולר ב־1985 — מסר אתמול מנכ"ל החברה, ישראל זמיר, בפגישה עם הכתבים הכלכליים בתל־אביב.

„טלרד", הנמנית עם קבוצת „כור", מתמחה בתחום הטלקומוניקציה ומובילה בארץ בתחום מרכזות טלפון ציבוריות ופרטיות. כיום עובדים בה 830 איש, מהם מהנדסים וטכנאים. רוב המכירות, יותר מ־80 מיליון דולר, בארץ. הצרכנים הראשיים הם „בזק" ומערכת הביטחון.

לדברי זמיר, יש ל„טלרד" מתחרים בארץ. כוונתו לתדיראן־אליטרא, גם היא מקבוצת „כור", המייצרת אותם מוצרים לפי ידע אחר. חברת „בזק", הזכיר זמיר, התלויה לרכישת טלפונים ומרכזיות בשתי החברות. הוא הדגיש, כי אין בדעת ראשי „טלרד" לשנות את החלטות „בזק", וכי שתי החברות של „כור" פועלות בשיתוף במספר פרוייקטים.

עוד נמסר, כי „טלרד" זכתה באחרונה במיכרז בינלאומי שהוציא משרד התקשורת בצ'ילה, להקמת תקשורת ציבורית כפרית. באותו מיכרז זכו גם חברת „אריקסון" השוודית וחברת „בייק" היספאנית. חלקה של „טלרד" — 15 מיליון דולר, ובחברה מקווים כי משרד התקשורת בצ'ילה יגדיל אותו. עיקר היצוא, המסתכם ביותר מ־20 מיליון דולר, הוא לארה"ב. לשם מייצאת „טלרד" מרכזיות טלפון קטנות ובינוניות לחברות עסקיות. לדברי המנכ"ל, נפגעה רווחיות היצוא מהסיבות הידועות — שער דולר קפוא. עלייה במחיר התשומות ועלות עבודה. הוא מקווה כי הממשלה תדאג לפיצוי ליצואנים, בעיקר לאלה המוכרים בגוש הדולר.

ח.מ.

גידול של 32% בתיירות החורף לאילת

160 סוכני תיירות מכל רחבי אירופה הגיעו לאילת לכנס השנתי המציין את פתיחת עונת תיירות החורף. הסוכנים ידונו עם מארחיהם הישראלים בתוכניות לפיתוח תיירות השכר לאילת בשנה הבאה, ויעמדו על השיפורים ברמת השירות בבתי המלון בעיר.

עם פתיחת הכינוס נמסר מן המחלקה הכלכלית של התאחדות המלונות בישראל, כי בשלושת חודשי החורף הראשונים, אוקטובר־דצמבר 86, חלה עלייה של 32% במספר התיירים שהגיעו לאילת. בשלושת החודשים שחלפו נכנסו לאילת 25,800 תיירים. מהם 7,7[illegible] מבריטניה (גידול של [illegible]), 1,529 מצרפת (גידול של 49%), 4,939 תיירים ממערב גרמניה (גידול של 12%), 2,700 משוויץ (גידול של 23%), 2,607 משוודיה (גידול של 2%), 2,252 מאוסטריה (גידול של 45%). במרבית המלונות נמסר, כי המחירים הנוחים השנה לתיירות האירופית, עקב השינויים בשערי החליפין של המטבעות האירופיים, הביאו לתיירות עונתית מוגברת לאילת.

בשנת 1986 כולה עלה מספר התיירים שנכנסו ישירות לאילת בדרך האוויר ב־26% — 63,000 תיירים ב־1986 לעומת 49,000 תיירים ב־1985.

■ 15 אחוז מכלל תושבי ישראל אוכלים מוצרי „טבעול", מזון צמחוני דמוי מוצרי בשר, גם אם לא באורח בלעדי — אומר גור קפלה, מנהל מפעל „טבעול" שבקיבוץ לוחמי הגטאות. במסיבת עתונאים לרגל מלאת שנה להפעלה מלאה של המפעל. במסיבת העתונאים נכחו גם ד"ר ביכה שבר, השותף לפיתוח המוצרים בטכנולוגיה ובלבריות של המפעל, ופרופ' דב פרלמן, יועץ לשיווק.

נמסר כי, בתום השנה הראשונה להפעלתו היה היקף המחזור השנתי של המפעל 6 מיליוני דולרים. עתה משקיעים כ־2 מיליוני דולרים נוספים בציוד ובתוך שנה מקווים להגיע להכפלת הייצור והמכירות בהיקף של כ־10 מיליון דולר. עוד נמסר, כי זה 6 חודשים נבדקות האפשרויות להחדרה לשוק האמריקני, תוך השקעה של כחצי מיליון דולרים.

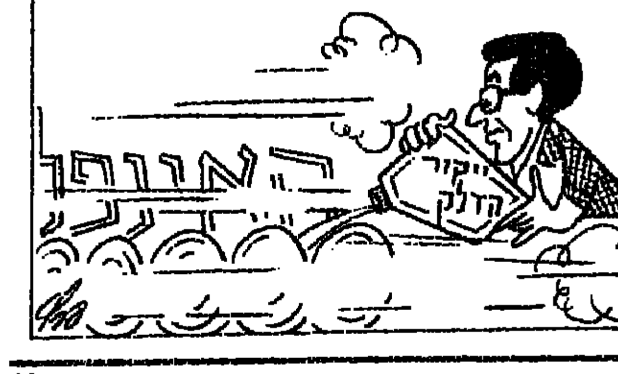

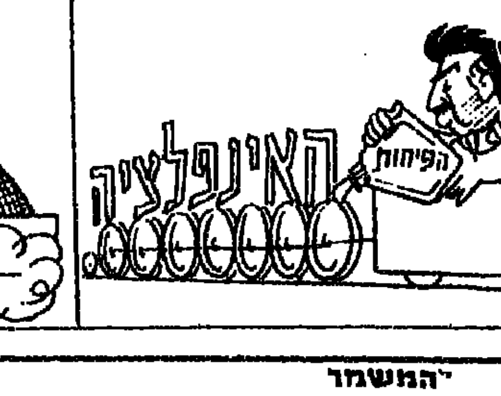

מכאן ומשם

מה חדש?

אמנים לחקר האיידס

מאת עופר ניר

לאחר ההצלחה הכבירה של „לייב אייד", מתכוננים באנגליה למופע שניתן לכנותו „לייב איידס". זה יקרה ב־1 באפריל ולמרות התאריך, מתייחסים המארגנים ברצינות רבה לנושא הכאוב הזה. המופע, בו יקחו חלק שמות מפורסמים וביהם פיטר גבריאל, להקת „מותות פשוטים", מיק ג'אגר ופול מקארטני, יהיה רק יריית־פתיחה לשבוע שלם, שיוקדש לגיוס כספים למחקר האיידס וסיוע לנפגעי המחלה.

בין היתר מתוכננים מופעים קומיים, תצוגת אופנה, פסטיבל קולנוע ואף מופע של להקות רוק־כבד, בו תככב „מוטורהד". כל ההכנסות ירוכזו בידי הגוף המארגן וזה יחלק את הכספים. בניגוד ל„לייב אייד", אין מתכננים שידור לווייני ישיר לרחבי העולם. אולם המופע יצולם בווידיאו ויהיה מוכן להפצה ולהקרנה כעבור זמן קצר. ייתכן שיתקיים מאראתון התרמות באמצעות הטלוויזיה ובמקרה זה יתקיים קשר ישיר בין מספר מדינות במערב. נוסף למוסיקה ולמופעי האמנות, החליטו המארגנים להפיץ גם „מזכרות", כחולצות טריקו ותחתונים, עם הסיסמה „אל תהיה שוטה, היה זהיר".

מופע ענק אחר נקרא „פסטיבל עולם אחר" והוא יתקיים בחודש יולי, שנתיים בדיוק לאחר „לייב אייד". המארגן הוא איש עסקים לבנוני היושב בלונדון והכוונה להעלות מספר מופעים במקביל, במספר מדינות בעולם וכוזן סין, ניקראגואה, סרי־לנקה ולבנון. גם כאן, מיועדות ההכנסות לצדקה.

מספרים מדברים

נבחרים תוצרת חוץ

1986, סיכומים סופיים של משאל פופולריות

להקת „א־הה" – להקת השנה

מאת עופר ניר

דבר אחד היה משותף לבחירתם של מדרגי המצעדים הלועזיים המסכמים בישראל ושל הילדים שהשתתפו במשאל הפופולריות של שבועון הפופ הבריטי „נאמבר 1" — כאן גם שם נבחרה שלישיה כבילה, שהיתה מורכבת מתוצרת חוץ, בשני המקרים, נבחרים מאירופה וארצות־הברית. הבריטים, השנה, מחוץ לתמונה ולכל היותר מסתפקים בסגנות לאלופים האמיתיים.

תוצאות המשאל הזה מצביעות בעליל על נצחונה של להקה אחת, שהחלה במסע הצלחותיה בסוף 1985, המשיכה במרוץ רב בשנת 1986 ובאה על שכרה בהבעת אמון מצד הקהל הבריטי הצעיר. מדובר, כמובן, בלהקת „א־הה" מנורבגיה, שכבר הספיקה לנכס פופ בריטי, אולי אף עולמי.

„א־הה" נבחרה ללהקת השנה. הסולן שלה, מורטן הארקט, זכה בתואר זמר השנה והוא מחזיק בתארים נוספים: האישיות הנערצת של השנה וסמל הסקס הגברי של השנה. הלהיט של הלהקה, „השמש זורחת תמיד בטלוויזיה", הוא תקליטון השנה ואילו אלבומה השני, „ימי גבלה", נבחר לאלבום השנה. נצחון מושלם ונקי.

מדונה ליקטה את המנה שלה. תואר זמרת השנה נפל בחלקה ללא מאמץ רב והיא אף זכתה בתואר סמל הסקס הנשי של השנה. אגב, תואר הלהקה החדשה הטובה ניתן ל„קאטינג קרו" והלהקה שרבים סברו כי תזכה בתואר זה ללא מאמץ — „אירופה" — נאלצה להסתפק רק במקום העשירי.

מ„נאמבר 1" לשבועון „בוגר" יותר — „רקורד מירור", שגם הוא פירסם את משאל הקוראים שלו. התוצאות מציירות תמונה שונה לחלוטין, המעידה, אולי, על אופי הקוראים וגילם. השונה מזה של השבועון הקודם.

להקת השנה, כאן היא „הסמית'ס". זמרת השנה, כאן כמו שם, היא מדונה. הזמר הוא פרינס ואילו מוריסי, סולן „הסמית'ס", הוא סגן ראשון לזמר הנבחר. אלבום השנה הוא „המלכה מתה", של „הסמית'ס" כמובן... הלהקה זוכה אחראית גם לתקליטון הטוב לשנת 1986, „פאניקה". אגב, כתקליטון הגרוע של השנה נבחר מי שהגיע, בסיכום הרשמי של תעשיית המוסיקה הבריטית, למקום הראשון בדירוג — „כל מספיר זוכה", של ניק ברי.

ואם הזכרנו את נמכרי השנה (להבדיל מנבחרי השנה), יש להוסיף את השני והשלישי בדירוג התקליטונים והם: „אל תעזבי אותי כך" של „הקומונארדס" במקום השני ו„בובה חיה" של „קליף ריצ'רד" והבורות „הצעירים" במקום השלישי. האלבום הנמכר ביותר בבריטניה, בשנת 1986, המשיך את מסע־ההצלחות שלו שהחל באמצע שנת 1985 — „אחים לנשק" של להקת „דייר סטרייטס". זהו גם הקומפקט־דיסק הנמכר ביותר בבריטניה, השנה וכפי הנראה, מאז ומעולם.

התקליטון הנמכר ביותר בארצות־הברית בשנת 1986 היה „בשביל זה יש חברים" בביצוע רביעיית הכוכבים „דיון וורוויק וחברים" (אלטון ג'ון, גלדיס נייט וסטיבי וונדר) ואלבום השנה האמריקני הוא „ויטני יוסטון" של ויטני יוסטון... הלהיט המצליח ביותר באירופה, לפי סיכום ושקלול שנתי של כל מדינות היבשת המקיימות מצעדי מכירות, היה „אבא אל תטיף" של מדונה.

מופע

מינימום, מאקסימום

מינימל קומפאקט (24.1), „סינרמה"

„מינימל קומפאקט" – מתפתחת כל הזמן

מאת יוסי ננונו

הפתיחה בישרה את ההמשך. יואב קוטנר הקרין סרטוני וידאו שנאסרו להקרנה ברשתות השונות מעודף סקס, אלימות או הומור מעוות. לא בדיוק נוח לעיכול. עם מינימל קומפאקט אפשר לרקוד. אבל מדר מאור מתחילים לחקשיב למילים, אין הנחות. המוסיקה עובדת כמו סטיש בראש.

מינימל מתפתחת כל הזמן. אם פעם הם היו להקה ישראלית טובה ששרה באנגלית, היום שופטים אותם כמו כל להקת גל־חדש אחרת. ההופעה השנתית שלהם בתל־אביב זה הקשר לכאן, גם הקו המזרחי, גם השמות. לא חושב שהם רואים את עצמם כלהקת יצוא. זה לא מתאים. הכאב שלהם יכול להיות מובן בהקשרים ישראלים באותה מידה של ישראליים כמו תל־אביב.

הגיטארות של ברי סחרוב ורמי פורטיס והתופים של מקס פרנקל מנוגנים בעוצמה, החזרה המונוטונית לא מאפשרת מנוחה בין שיר לשיר. אפילו הצרימות של מערכת ההגברה נשמעות כשייכות לעניין. השירה של סמי בורנבך הולכת לפעמים לאיבוד אבל יש בו כוח, סוג של כאריזמה. גם התנועות האפילפטיות של פורטיס לא נותנות שלווה. נשארות איתך אחרי ההופעה.

המוסיקה מרוכזת, אין קישוטים, הכל נטו. ילדה עם זר פרחים לא תתאים למופע הזה. באחור ההדרנים מלכה שפיגל שרה את „השמיים איתי" בשקט עם הרבה כוח. לא זמרת גדולה, אבל הכוונות עושות [illegible] את ההתרגשות. מופע נוסף [illegible] להחמיץ.

מכור מראש

שלום חנוך מארח את דפנה ארמוני (20.1) „סינרמה"

מאת יוסי ננונו

המופע הזה כבר מזומן אינו מופע. טקס היא מילה הרבה יותר מתאימה. הטקסט קבוע, גם המשתתפים. קהל שניתן פחות או יותר לאיפיון. הקהל של צמח דומה לקהל של אכזיב שדומה לקהל ב„סינרמה". המופע מתחיל כבר בחוץ, מה שנקרא ניסוי נרות. גם הזמר משתדל לעמוד בדרישות. לא בטוח שהוא מרוצה מזה. בסך הכל נראה ששני הצדדים מקבלים את שלהם.

שלום חנוך ביקש מהקהל באחד הראיונות שנערכו איתו שיקשיבו למילים. הם לאו מדי פעם הוא נאלץ לבקש מהקהל לא למחוא כפיים כשזה לא מתאים. הקהל ממושמע. המופע משומן, הספקה גדולה במושגים מקומיים. מאורגן, מסודר, ברגעים מסוימים מסודר מדי, סינתטי.

יצא לי לראות כמה מופעים ב„סינרמה". פעם ראשונה שאני פוגש באולם מלא, כולל רחבת הריקודים. מתאים לה ל„סינרמה" להתמלא. אפשר לחשוב על מעט מאוד מוסיקאים ישראלים שמסוגלים לעשות את זה פעם אחר פעם. חנוך הוא אחד מהם. מופע שאין בו חומר חדש ובכל זאת בא קהל וזה עושה להם משהו כנראה. חנוך הגיע למצב שכל דבר שהוא נוגע בו מתקבל ללא ביקורת כמעט. עולם המוסיקה הישראלית חי מתקליט נוסף שלו לתקליט הבא, כשכולם מנסים להידוף באמצע. אולי אריק איינשטיין נמצא באותו מעמד, לא יותר.

חנוך עושה רוקנרול. להוכיח אם אפשר לבצע רוק בעברית מיותר, הוכח כבר שאפשר. נשאר רק לבדוק כוונות, איכויות, תוצאות. פוליקר, והוא רק דוגמה לא הלך עד הסוף כך שחנוך נשאר לבדו. זו אולי אחת הסיבות שהמופע מצליח. בכמה מופעים אפשר להוריד את החולצות ולנופף, להשתתף באופן פעיל בשירה ולבקש ולקבל את אותם שירים שוב ושוב.

אני לא בטוח שחנוך רוצה לשיר את „מאיה", אבל הוא יודע שאין לו ברירה. שמעתי אנשים בקהל צועקים „מאיה" לפני שהמופע התחיל. עמדו וחיכו עם הנרות בסבלנות. קשה להשתחרר מהתרגשות שהוא אירוע שמעבר למופע מוסיקאלי רגיל. חנוך עומד בזה בכבוד. הבמה מתאימה לו. הוא משוחרר, משופשף, בקטעים מסוימים גם נהנה. הוא זוכה לליווי מצוין. [illegible] רומנו בגיטארות מספקים את [illegible] והאנרגיה. משה לוי ויורן [illegible] המילוי, משלימים אותם [illegible] ואלון הלל בתופים [illegible] בסקסופון עם הטאץ' הג'אזי [illegible] מעט מאוד כפילות, הביצוע [illegible] השדה" הוא אחד מהם.

אין לי הרבה דברים טובים להגיד על דפנה ארמוני. חלק מהבעיות לא באשמתה. הזה גדול עליה. היא צריכה להתאמן [illegible] לשלום זה לקח זמן. יש לה קול [illegible] היא נעה בכבדות, לא משוחררת [illegible] לחוצה פה ושם ומתחנפת לקהל [illegible] פרינס לא עוזרים. אולי להיפך [illegible] אותה. צריך אולי לחשוב על מופע [illegible] של ארמוני לבד. התקליט שלה [illegible] נכון, נמכר טוב.

המופע הזה מתמסר, כנראה, עד [illegible] הבא של שלום, שיוליד [illegible] חדשה ישנה. של אותו מופע עם [illegible] תמיד יהיה „מאיה". לא לדאוג.

תקליט

פסגות הרוק

Rock Bottem – רוברט וייט – סי.בי.אס.

מאת עמית רוט

מעטים מאוד הם התקליטים היכולים להיחשב לאבן דרך בתולדות המוזיקה המודרנית. עוד יותר מעטים הם אלה שאינם רק אבני דרך, אלא גם יצירות גדולות שמוזיקתן היטב עם השנים. „רוק בוטום" („תחתית הרוק" — „שפל־מדרגת הרוק" או אולי „ישבן רוקי") הוא תקליט כזה. 12 שנה אחרי שהסעיר את עולם המוזיקה המתקדמת וקבע סטנדרטים חדשים, מוציאה אותו סי.בי.אס בארץ.

„רוק־בוטום" עשה לרוק מה שעשור לפניו עשה A Love Supreme של ג'ון קולטריין לג'אז. מהפיכה שקטה, עמוקה ואמיתית שאין יפה ממנה. ביטוי של רעיונות מוזיקליים מתקדמים, רגשי אישי עמוק ביותר. אצל קולטריין זו היתה האמונה והאהבה לכוח העליון ואצל רוברט וייט נעורו הרגשות לעולם שממנו כמעט נפטר כשקפץ מחלון כהשפעת חומצת ההזיות — האל.אס.די. [illegible] מונחות על כיסא גלגלים, [illegible] המוזיקאי הזומר הנפלא [illegible] מהבלה, מהג'אז ומהרוק [illegible] חדש — המוזיקה של רוברט וייט [illegible] ההשפעות הנ"ל כפי [illegible] מבט של מתופף שאין [illegible] הרגשת הקצב בתוך [illegible] במבנה השיר.

המרחק בין הכלים [illegible] מיקלדות אלקטרוניות [illegible] הקצב נסגר והם [illegible] הרמונית ביחוד עם הקול [illegible] לספר סיפור [illegible] המוזיקה הכי [illegible] קונקרטית שנעשתה [illegible] בתקליט נגנים [illegible] „מכונה־רכה" [illegible] של חברת התקליטים [illegible] התקליט, מייק אולדפילד.

בנוסף ל„שירים" [illegible] המוזיקה בחומר [illegible] הצד הראשון [illegible] ריוויוז אלן.

בתום המוזיקה הוא עוד לא [illegible] יותר. רק בתקליטון האחרון [illegible] מצא וייט פתרון לאותו [illegible] ובפני העולם.

„רוק בוטום" — תקליט [illegible] מושלם, אך כל מי [illegible] להכיר.

נהג סולקס

מאת עמית רוט

[illegible]

חדשות

הכהן השומרוני הגדול הובא למנוחות בשכם

מאת אשר שילוני,
כתב „על המשמר"

הכהן השומרוני הגדול, יעקב בן עזי, נפטר השבוע בגיל 88 והובא אתמול למנוחות בעיר הולדתו שכם.

בשולי כתב יד שלו מלפני שש שנים כתב יעקב בן עזי: „קראתי את ספר היד שלי והסתבר לי שגסיסתי הזה ממושכת ואני אשותק בחלק גופי". אתמול הובא למנוחות, לאחר שיתוק כללי ממנו סבל במשך שלוש שבועות, בבית העלמין השומרוני על הר גריזים, כשמאות הולכים אחרי ארונו שיצא מביתו בשכם. הניח אחריו אשה ו־10 ילדים.

על־פי צוואתו קראו על קברו את המהדורה השנייה של ספר דברים מתוך כתב היד השומרוני הגדול ביותר של התורה, (76 × 100 ס"מ), שנתרם על־ידי בן עזי לבית־הכנסת השומרוני בשכם.

בתום שבעה ימי אבל תתכנס מועצת בתי־האב ותבחר במקומו את יוסף בן אב — חסדה (69) לכהן גדול של העדה, המונה 525 נפש שמתגוררים בשכם ובחולון.

בכהונה הגדולה השומרונית זוכה הכהן המבוגר ביותר, בהתאם לנאמר בתורה. „הכהן הגדול מאחיו" שהשומרונים מפרשים זאת כגדול בגיל.

יעקב בן עזי היה דמות ידועה בעדה השומרונית ומחוצה לה עוד בטרם היה לכהן גדול. היה בעל השכלה כללית רחבה ובשנות ה־30 וה־40 היה הכתב השכמי של העתונות היומית שהופיעה בארץ. הוא התפרסם מהעתקת כתבי יד שומרוניים, ממכירת קמעות למוסלמים ולאורחים מחו"ל ומקריאת עתידות בכף יד. עוד בצעירותו משך את תשומת ליבו של יצחק בן־צבי, מי שהיה לאחר מכן נשיא המדינה וסופר העדה השומרונית. בן־צבי קירב את בן עזי ועד מהרה הפך לדוברה הראשי של הקהילה השומרונית.

פותחה שיטה לטיפול בעור בעקבות כוויות

לראשונה בישראל נעשה שימוש בעור אשר הורחב מפיסת עור קטנה שנלקחה מגופה של חולה הסובלת מכוויות.

החולה המאושפזת בהדסה עין כרם בירושלים, טופלה בחלק מכוויותיה בעזרת רצועות עור שגדלו במעבדה לכירורגיה ניסיונית, בשיתוף עם המחלקה לכירורגיה פלסטית בהדסה.

רצועות עור בשטח של כ־70 סמ"ר הורחבו מפיסת עור מקורית שנלקחה מגוף החולה ושיטחה כ־3 סמ"ר. זוהי הפעם הראשונה שמומחים בישראל הצליחו לגדל עור אדם בתנאי מעבדה. מדובר בשכבת האפידרמיס — השכבה העליונה והדקה ביותר של העור, המשמש כמגן חיצוני לעור מפני זיהומים והתייבשות. בטיפול בחולי כוויות משתמשים באפידרמיס בשילוב עם הדרמיס שנלקח מגוף החולה או מתורם אחר. הודות לעור שגודל במעבדה, ניתן להגדיל את שטח העור פי 6 מגודלו המקורי, ע"י רישות, מאחר שאת הרשת שנוצרה מכסים באפידרמיס הדק המגן עליו ומכסה את השטח החשוף.

העור גודל במעבדה לכירורגיה ניסויית של הדסה, בראשותה של פרופ' חנה בן־בסט, בהשתתפות סא"ל ד"ר אריאל אלדר, על־פי שיטתו של פרופ' הווארד גרין מן המכון הטכנולוגי של מסאצ'וסטס ארה"ב, הנהוגה במרכזים הגדולים בעולם שבהם מגדלים תרביות עור. (עתים)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
קריות
[illegible]

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים"
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לדיון, בקשה לבניית תוספת למגורים ברחוב המכבדים 28 בשיכון נווה גאמן, הוד השרון, בגוש 6574, חלקה 212, על־ידי מרגלית ומשה שי, והמהווה חריגה, היינו: קו בניין צדדי יהיה 3.60 מ' במקום 4 מ'.
כל מעוניין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הוועדה המקומית, בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב להתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
א. שמעוני — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים"

הוועדה המקומית לבניין ותכנון עיר בני־ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מר ללצוק שלמה וירון ניצה הגישו בקשה לוועדה זאת מס' 835 לאיחוד וחלוקת המגרשים מס' 1 עם מס' 5 אז גוש 6192, ברחוב הולדסהיימר כמוך משרדים — וזה שלא בהתאם לתכנית בניין ערים 360 א' החלה במקום.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הוועדה המקומית לעיריית בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לוועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.
מר מ. אירנשטיין — יו"ר הוועדה המקומית לבניין ותכנון עיר בני־ברק

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי רעננה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
[illegible]

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים
הודעה לפי סעיף 149 (1) ו־151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
גוש 6168 חלקה/ות 203 רח' גבולות 10 גבעתיים, תיק בניה מס' 3021
[illegible]
דב שיש — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
תאריך: 14.1.1987

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.03 שעת כושר. 08.15 חשבון משוש ד' — מעולות חשבון (כו. 08.40 כלי סורות — צ — כ. 09.00 אנגלית ה. 09.30 בתרגום לערבית — כלכלה — אינפלציה. 10.10 אנגלית ד. 10.30 הגיל הרך — רחוב סומסום. 11.00 צרפתית (ע"י). 11.15 חשבון ה' — כסל שברים. 11.30 ארץ מולדת — להיות פועל באי"ו (כ). 12.00 גיאוגרפיה (ו"ס) — בריטניה הגדולה. 12.25 ספרות (ע"י) — פוקנר — דליקה באסם. 13.00 מוסיקה (ע"י) — העשרה — המוסיקה השחורה של ברזיל ב'. 13.30 קשת ועגן — ומה אומר רש"י (כ). 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.03 שעת כושר. 14.15 סרט קולנוע. 16.15 שביל באמצע שביל בצר — רדום הגולן — טיול השבוע: מצפה חמה, תצפית על נהר הירמוך וגשריו ועל מפעל המים הירדני במוחייבה, מצוקי האון, סוסיתא, עתיקות כורסי. 16.25 רובוטריקים — פרק 9. 17.00 ערב חדש — מנחה: רפי רשף. 17.30 תכ לחדשות — עם האריה רמו. הקוף פיפס והארנבת משי. משתתפים: שמעון כהן, עמי ויגנברג חיה פיק. 18.00 מר בלוודר — סדרה קומית חדשה בת 11 פרקים. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 מקצועות מסוכנים — סדרת תעודה. פרק רכיעי: טייס מכבה שרפות. מטוס שפותח למטרת כיבוי שרפות ביער ועוד ... ובמקומה הוכנו בו מכלי מים, המשמשים לכיבוי שרפות גדולות (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 זוג או פרד — סדרת שעשועונים. התכנית השביעית בסדרה. בהנחיית שמואל שי. 20.30 כלבוטק — מגזין לצרכנות ולאיכות חיים. 21.00 מבט לחדשות. 21.40 מבט שני. 22.20 מק'ניוור — הפרק הרביעי: עולמו של טראמבו. מק'ניוור נלחם על חייו באחת מהרפתקותיו האימתניות ביותר בלבו של ג'ונגל בדרום אמריקה. שם הוא נתקל בכורשל מטעם עצמו ובנהיל עצמו של נמלים. הירורה בהמוניהן מן ההרים. מקום מרשגן, לכלות ולהשמיד את כל תנקרה בדרכן. 23.10 בית דין לילי — הפרק העשירי: ספת שלג. ספת שלג משתקת את העיר ניו־יורק וכולאת את הארי סטון, את צוות עובדיו ואת המעוצרים למשפט באותו לילה בבניין. דן נתקע במעלית עם גבר המטסקוסאל, המתעניין בו. ביל מתגלגל להסתר מגורה בשלג מן הקומה השנייה של הבניין, ואדם מוזר בהליכותיו מציע לנוכחים לעשות הגרלה, שתקבע את תורם אם יימשך והמצב. הם יאלצו לחיות זה במחיצה של זה. 23.55 פסוקו של מקום — מבט על עבודת חדשות.

לעניי האדם וסביבתו. 20.05 פרקי חזות „בבקבוק". 22.05 „עוד פעם אתה" — תכניות בשידור חוזר והפעם: „ילדים המאושפזים בבתי־חולים". 23.05 „קפר ראשון" — חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן.

גלי צה"ל

06.30 „פוקוס עין" — החדשות הראשונות של היום. 07.07 שבע אפס שבע — עם איתן ליפשיץ. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 „אלה בוקר" — עם אלי ישראלי. 10.05 „הפסקת 10" — עם מיכל ניב. 11.05 „נכון לעכשיו" — עם רפי רשף. 13.05 „מגיע יומית" — עם אורלי יניב. 14.05 „רק רה יומי" — עם דובי לנץ ודני קרמן. 15.05 „מה יש" — עם ארז טל. 16.05 נוסע צפוני צפונה — רומנטיקה. 16.15 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים. 17.00 „ערב טוב ישראל" — עם דן שילון, יעל דן וגנוי סביר. 18.05 שעה קלה על כלכלה — עם שמואל נחושתן. 18.45 „מכולס" — עיבוד יומי בעניני השעה. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 פזמונים לכולכם. 20.05 ראיון מיוחד עם האלוף אורי שניאורסקר חילות הקהרה. מראיין: נחמן עי. (ש.ח.) 20.40 שירי להקות צבאיות. 21.05 מבט לחדשות. 21.30 „לילה לא שקט" — פזמונים ישראלים. 22.05 „על הדבש ועל העוקץ" — שירים שהחברה אוהבים. 23.05 „תוצרת הארץ" — פזמונים ישראליים. 23.55 „שיחת חצות" — עם העיתונאים בינה אופק. 00.05 זיפורי לילה — עם עזרא לוי. תוכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי צה"ל ב־FM

20.05 „סבבבבבס" — אינפורמציה, רוק"ם, משחקי רדיו ומוסיקה לחיילים שנשארו בתורנות. עם דורי בן זאב. 22.05 „על הדבש ועל העוקץ" 23.05 „לילה לילה" — עם יואב קוטנר.

רשת ג'

06.11 „בוקר טוב אמריקה" — להיטים ותיקים. 07.07 „שיר בבוקר בבוקר" — שירים ופזמונים ישראליים. 09.05 „מה, כבר תשעה" — עם אבי אתגר. 10.05 „צבעים כי יודע". 11.05 „שעה תמימה" — עם מלאכי חזקיה. 12.05 „רק מוסיקה". 13.05 „רק ביכי תולי" — עם מנחם פרי. 14.05 „פזמון חוזר". 15.05 „הרש, חייש ומחזרק" — עם שוש עטרי. 16.05 „הצגה יומית". 18.05 „מקום בצמרת" — מצעד הפזמונים הישראלים. 21.05 „אדום עתיק" — שירים שלא נס ליחם — עם מרים אלוני. 23.05 „פיני באור".

קולנוע

תל־אביב

אסתר: שיפוט כהה	9.40 ,7.15 ,5
אורלי: חורה לנעורים	9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: מנהזמן	23.15
בן־יהודה: משפט תשרים	9.30 ,7.15 ,5
טעם הדיים לפי מנטי פייטון	23.45

תל־אביב 9.10 ,7.15 ,4.30

דיון: בית ספר לבלשים	9.00 ,6.50 ,4
אמיר: 4 מקצוענים בבליחויות	
	9.15 ,7.00 ,4.30
אורליה הגבל הבורמזי	9.15 ,6.45

נתניה

שירון: שואה – חלק ב'	9.15 ,7 ,5
סטוריה: אונטי פופולו	9.15 ,7 ,5

חולון

ספורי: חנה ואחיותיה	9.30 ,7.15 ,5
מגדלו: תרגיל לרופאים מתחילים	9.00 ,6.00
ארמון: עיר ללא רחמים	9.30 ,7.10 ,5

בת־ים

עצמאות: הטרמפיסט	9.10 ,7.15 ,5.00

הרצליה

חיפל: פולטרגייסט II	9.30 ,7.15 ,5.00
מלון דניאל – האחימורים צביטה כלב	21.30 ,19.00

עכו

אודיטוריום: מרגלים שבאלה ב.ר.ה.	9.00 ,7.00

באר־שבע

קן: גיבור מנוע אחר	9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה

היכל 1: שוטר ללא חוק	9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: חורה לנעורים	9.30 ,7.15 ,5
היכל 3: איש הנצח	9.30 ,7.15 ,5

עפולה

מיסיון: בעקבות הכרך	8.10

רעננה

אורית: משפט הגשרים	9.00 ,7 ,4.10

גבעתיים

הדרי: פולטרגייסט II	9.30 ,7.15 ,5.00

גת: ג'ק פלאש המקפץ	9.15 ,6.15 ,5.11
גורדון: אונטי פופולו	9.10 ,7.00
דקלו: הסיגליות הן כחולות	9.10 ,7.15 ,5
ודייב אין: אהבה כשתקים	9.45 ,7.45 ,5.45
הוד: בית ספר לקוסרים אהבלים	9.10 ,7.15 ,5
לימור חרש: להתחתן עגית	
מוזיאון תל־אביב: סיפור מהחיים	
סינמה 1: הקטב הלוהט	9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: אהבה בשחקים	9.10 ,7.15 ,5
פארו: אהבה נדירה	9.30 ,7.30 ,5
פאריס: את מכוכב אחר	9.30 ,7.15 ,2 ,12
הטאנגו האחרון בפאריז	23.30

רבינזון

חן 1: חטיפה נעימה	9.10 ,7.30 ,5
חן 2: ג'שוע אתמול והיום	9.45 ,7.25 ,5
חן 3: מלקולם	9.45 ,7.40 ,5
חן 4: דתה פלור	9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: קטיפה כחולה	9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: חנה ואחיותיה	9.50 ,7.00 ,4.10
תל־אביב: חזיז ורעם	9.10 ,7.15 ,5
תכלת: כולם נפלו על הראש	9.30 ,7.15 ,4.30

רמת־גן

ארמון: ג'ק פלאש המקפץ	9.30 ,6.40 ,4
לילי: חנה ואחיותיה	9.30 ,7.15
ארמון: הזועים ולא מסוכנים	9.45 ,7.10 ,5

רבינזון

גן 1: חטיפה נעימה	9.40 ,7.20 ,5
גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה	9.40 ,7.20 ,5
גן 3: מלקולם	9.40 ,7.10 ,5
גן 4: ג'שוע אתמול והיום	9.15 ,6.15

ירושלים

אדיסון: חורה לנעורים	9.10 ,7.15 ,4.10
אורנה: על בלשים ותחיבות	9.15 ,7 ,4.10
בית אגרון:	
טרון בניו־יורק	16.00
דייויד בואי	
האיש שנפל מכוכב אחר	17.45
מיקרוני	19.45
אבריקן גרפיטי	22.00
מונטי פייטון – בריאן כוכב עליון	24.00
כפיר: חנה ואחיותיה	9.10 ,7.00 ,4.10
אורגיל: חטיפה נעימה	9.15 ,7 ,4.10
מיטשל: מבימה	9.00 ,7.00
סמדר: הכבכבה הופטפיה שלי	9.10 ,7.00
הבירה: אונטי פופולו	9.15 ,7.15 ,4.10
אוריון	
אור 1: רומן הרמים	9 ,6.10 ,4
אור 2: המשימה האחרונה	
	9.00 ,7.00 ,4.10
אור 4: שתי אצבעות מצירון	
	9.00 ,7.00 ,4.10
אור 5: צבע הארגמן	9.00 ,7.00 ,4.10
עדן: בית ספר לבלשים אהבלים	
	9.00 ,7.00 ,4.10
תיאטרון ירושלים: שואה	
חלק א' — חול	18.30
חלק ב' — חול	13.00

חיפה

ארמון: שיפוט מהיר	9.00 ,6.10 ,4
אורה: רומן בבכורית	9.15 ,7.00 ,4.10
חן: חטיפה נעימה	9.15 ,7 ,4.10
עצמון 1: חורה לנעורים	9.15 ,7.00
עצמון 2: אונטי פופולו	9.30 ,7.15 ,4.15
פאר: ג'ק פלאש המקפץ	9.15 ,7.00 ,4.10
קרן אור: הגבירה נערה ופרד	
	9.15 ,7.00 ,4.30

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 27.1
בבתא: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 27.1 בשעה 16.30
קונצרט מנחה עם התזמורת הקאמרית הקיבוצית בניצוחו של שלום רונלי־ריקליס עם הסולנים מיכאל מלצר (חליל) טדי קלינג (קונטרבס) ואיצ'ה מרקובצקי (כינור) מיצירות: בראון, בוטסיני, פאגאניני והיידן
בשעה 20.30
„קדיש".

רדיו

קול המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר". 07.00 „בהצוה נינוחה". 09.00 „קונצרט בוקר". 12.00 „מן הפרטיכה". 13.05 „בהאזנה נינוחה" 16.00 „מוסיקה צעירה". 18.00 „מעולמי הקונצרטים שלנו" — התזמורת הקאמרית הישראלית בניצוחו של נעום שריף סולנים: האן הודפריס — אבוב אראלה תלמי — חליל פכלכלו: קאנון ביה מג'ור צ'יפרוזה קונצ'רטו לאבוב ולכלייקשת סוליה: קונצ'רטו ברו מג'ור לחליל, אבוב והזמרה מורה שלושה קטעים לחליל ולתזמורת קאמרית שוברט סימפוניה מס' 5 בסי במול מג'ור. 17.30 „שלוה" — זמרת המעיין אנגס גיבל ביצירות באך ומנדלס. 18.00 „מבחר הקלסמים" — ברטוק: מוסיקה לכלי־קשת, כלי הקשה וצלסטה בנו שירים מוקדמים ברנשטיין: דיברטימנטו. 19.00 „עניני אפרה" — לקט מתוך „נסיכת הצדרדס" מאת קלמן, ומתוך „מרגרטס" של פוצ'יני וקטעים הומוריים. 20.05 „אינטרלוד" — רקע מוסיקלי. 20.27 „מגישים שיר" 20.30 „מעולמי הקונצרטים שלנו" מאה שנה להולדת ארתור רובינשטיין רסיטל דניאל ברנבוים תכנית בשתקן. 23.00 „מחורי יצירות" — ויואלדי הקונצ'רטו אופ. 10 לכלי וכלי קשת באקה הסוויטות לצ'לו סולו.

רשת א'

07.15 „מגישים שיר". 08.05 „חוגו" — עם בני הגול. 09.05 „טלרדיו" — שירות מידע למאזינים. 10.05 „השיר לא תם" — שירים עבריים. 11.10 „השירות הדתי לבתיה"ס שידורים לחינוך המיוחד והמעשי „אין ידעה המשודרת מה שתרגישתי". 11.30 „היו שירים" — קטעים ישנים וחדשים. 12.05 „מכלילי הבורה בכבקשתך". 13.00 חדשות ותכנית באנגלית. 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית. 14.05 „בראש צעיר" — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 „השכלה ודעת לכל" — „מבוא לתכנות ולהכרת המחשב" — „שימושי המחשב בתעשייה". 16.05 „שאלה של טעם" — עם חיים קינן. 17.10 שירים עבריים. 17.30 „האוניברסיטה המתוחה" — „התנקשות השאלה הערבית בספרות העברית בארץ־ישראל מסוף המאה הקודמת ועד ימינו". „מאבק מעמדי או לאומי" — שיחה עם אהוד בן־עזר. 18.00 „מנחת ערב". 19.05 „שער באהבה". 19.30 שירונים לנוער. 22.05 „שגיב ותו וכל אור לחור" — עוזר ומנחה יזהב כין — „קשיים בהיפקדי הנוער" — עם ד"ר עמי שקד ד"ר אורי ורניק.

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה". 08.05 „עושים עניין" — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 „ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי. 10.05 „כל צבעי הרשת" — מגזין יומי. 11.30 „טל לשלום" — עם גרשון הדר. 12.10 „עלי־אולי" — ב„בית" — עם אשר נפור. 13.05 „בדיוק היום" — חדשות ומגזינים. 14.00 „בין השמשות" — חוי והסמך. 15.05 „דבי קשת". 16.05 „שירים ושעורים". 17.05 „על הכלכלה". 17.10 „על מספרים ובאסף" — בגודל המשק והחברה. 18.05 „אנציב על המרק" — שבועון בענייני בריאות ורפואה. 18.45 היום בספורט. 19.00 „גרים הקה". 19.05 „עולם חדש" — מגזין ועולמי.

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת ים — הנביאים 3

חולון
הורי — סוקולוב 70

ירושלים
קופ"ח מרפאת רוממה — רח' המ"ג 28

נתניה
פורה — פ"ח 76

פתח־תקוה
מרכז השרון — אהרון קציר 40

רמת־גן
הדסה — בנבלסון 151

תל־אביב
בני — דיזנגוף 174; קופ"ח כללית — אמסטרדם 7

חיפה
מזור — המגינים 97

רעננה – כפ"ס
קופ"ח שעלי א. יפה רעננה

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244, חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש סיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.

● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.

● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.

● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.

● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.

● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק – ילדים, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים
ביקור חולים — פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־08.00–15.00 ביום ו' 08.00–20.00
טלפונים: 03־433500, 03־433500

יד ביד – ארון קשבת מולשון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה ת"א – 24) 224037 שעות) חיפה – 04־219468 (11.00–20.00) נהריה – 04־920014 (11.00–20.00)
קו פתוח להורים במצוקה ביום ב' דיר – טל. 822732
„קו פתוח" – ארון קשבת לילדים ובני־נוער (24 שעות) 03־291680

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הרפתי לרפואת שיניים בישראל
תל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00–23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00–24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00–21.00.
הכתובת: רח' ברזובבא 49, טל' 284449
בחיפה: רחוב הנפן 26, קומה ג', טלפ. 321566. פתוחה מדי יום ביום, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
הדסקה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–09.00. אחרי חצות בתאום טלפוני כלבד.
ריונוף סנטר שער 3 (ליד המסביר) קומה א', טל' 396869, 03־383431.

מרכז סיוע לנפגעות אונס
לרעננה והאזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 11.00—17.00

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־761111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־761115
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35116

סילוק מטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, ראשל"צ, רמלה — 101, טל' 921022־08 עפולה — טלפון 93334־065. טבריה — 101, טלפון 931401־04, נהריה — טל' 923333־04, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 74767־057.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.10

מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'–ה': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.10, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00

מחיפה, בנימינה, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.10, 10.00, 11.03, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.10
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.10, 13.30, 14.30

מנהריה לחיפה ולתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.55, 16.55, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.55
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

מכבי חיפה בכושר־שיא – הביסה את אליצור נתניה 86:119, ורשמה נצחון רביעי רצוף

אוויר צח להפועל חיפה ומכבי ר"ג

מכבי ר"ג שבה מגבת עם נצחון רב־חשיבות – 87:111 ★ הפועל חיפה ניצחה בחוץ את בית"ר ת"א – 81:86 ★ הגליל־העליון ניצח את הפועל ת"א 77:87 ★ הפועל ר"ג ירדה, סופית, לליגה הארצית לאחר שהובסה 118:80 ע"י חולון ★ לפני זאדאר: מכבי ת"א – הפועל ירושלים 81:121

כדורסל

מאת ישראל פז

המאבק בתחתית הליגה הלאומית בכדורסל קיבל אמש מפנה כאשר קבוצות הפועל חיפה ומכבי רמת־גן זכו בנצחונות ודחקו לאחור את הפועל איתן גבת והפועל ירושלים שנוצחו. המחזור ה־19 פתח גם את הקרב על המקום ה־4. בעקבות הנצחון המזהיר של מכבי חיפה (נצחון רביעי רצוף) ברוממה על אליצור נתניה — 86:119.

מכבי חיפה מפגרת רק בנקודה אחרי אליצור נתניה. גם הפועל ת"א עדיין בתמונה על־אף שנוצחה. כצפוי, בכפר־גלעדי, ע"י הפועל הגליל־העליון — 87:77. הפועל ת"א ומכבי חיפה יתמודדו במחזור הבא בקרב מסקרן בת"א.

בתחתית שמח. הפועל חיפה גברה ביד־אליהו על בית"ר ת"א — 81:86 אולם נצחון מלהיב יותר קצרה מכבי רמת־גן בגבת — 87:111.

נראה שהפועל חיפה נחלצה מסכנת הירידה וגם מצבה של מכבי רמת־גן הוטב.

שתי הראשונות בטבלה זכו בנצחונות קלים: מכבי ת"א הכניעה את הפועל ירושלים — 81:121, והפועל חולון הורידה סופית את הפועל רמת־גן — 80:118.

טבלה לאומית

1. מכבי ת"א	19	18	1	1524־2100	37
2. הפועל חולון	19	14	5	1598־1765	33
3. הגליל־העליון	19	14	5	1682־1761	33
4. אליצור נתניה	19	12	7	1761־1823	31
5. הפועל ת"א	19	11	8	1654־1665	30
6. מכבי חיפה	19	11	8	1714־1789	30
7. בית"ר ת"א	19	8	11	1720־1641	27
8. הפועל חיפה	19	7	12	1781־1659	26
9. מכבי רמת־גן	19	6	13	1860־1692	25
10. הפועל גבת	19	6	13	1785־1641	25
11. הפועל ירושלים	19	5	14	1798־1631	24
12. הפועל רמת־גן	19	2	17	1998־1658	21

40 אוהדים ו־5 לוחמים

מכבי ר"ג — הפועל איתן־גבת 87:111 (48:64)

כשחרב הירידה על צווארה הצליחה קבוצת מכבי ר"ג להתעלות בגבת ולהשיג נצחון מרשים — 87:111 לאחר יתרון — 48:64 במחצית.

מכבי ר"ג הגיעה לגבת עם 40 אוהדים. אלה העניקו הרגשה טובה אור גורן, לארי גיבסון, ג'ים תומאס, אמיר בינו ועמי נאווי ששיחקו כמעט בכל דקות המשחק.

הלחימה הרמת־גנית והדיוק של אור גורן (6 סלי 3 נקודות, סה"כ 26 נקודות), גיבסון (29 נקודות ו־11 ריבאונדים) ואמיר בינו — הפתעת המשחק — עם 28 נקודות ו־10 כדורים חוזרים סללו את הדרך לנצחון. מאחור ניווט את המשחק בכשרון עמי נאווי כשגם לג'ים תומאס היו דקות נפלאות.

הפועל איתן־גבת סבלה מחולשתו של ריצ'ארד מאוד. רק אלן הארדי ובועז ינאי ניסו להקטין הפער אך ללא הצלחה.

מכבי ר"ג פתחה מצויין, 8:16 בדקה ה־6 ו־23:38 (12). הפרש השיא לזכות ר"ג במחצית הראשונה היה — 35:58 (16) ובמחצית — 48:64.

במחצית השניה המשיכה מכבי ר"ג לשחק כאילו היה המשחק גמר גביע. גורן, בינו, וגיבסון המשיכו לצלוף. הארדי שקלע 31 נקודות ניסה להקטין ולהחזיר את הכבוד האבוד של בני העמק ואכן בדקה ה־37 צומק הפער ל־16 נקודות (82:98) לאחר שמירת לחץ של גבת. אך זה לא הספיק מול מכבי ר"ג של אמש שניצחה בסיום 87:111 כשאור גורן קולע סל 3 נקודות וחותם את התוצאה.

שפטו ראובן ווירובניק ואסא קמינר. לעיני 1000 צופים, בגבת.

● קלעו למכבי ר"ג: גיבסון 29, בינו 28, גורן 26, תומאס 21 ונאווי 7.

● קלעו לאיתן־גבת: הארדי 31, ינאי 14, אורן שמר 9, אלון שמר 9, כהני 9, מאר 6, פורת 5 ושמחוני 4.

דן שמי

חיפה נהנתה מגמר הסופר־בול

הפועל חיפה — בית"ר תל אביב 81:86 (42:45)

משחק קבוצתי מצויין של הפועל חיפה העניק לה אמש נצחון נאה — 81:86 — על בית"ר ת"א. נצחון שעשוי להעניק לחיפנים את כרטיס ההשתתפות למשחקי הפליי־אוף.

הפועל חיפה היתה ראויה לנצחונה. היא הוליכה כמעט בכל 40 דקות המשחק, למעט בדקות ה־10 (21:25) וה־23 (49:50).

במחצית הוליכה חיפה 42:45, אולם יתרון השיא שלה היה בדקה ה־29 — 56:72 (16 נקודות יתרון).

כאן נכנס למשחק הרכז המחליף של בית"ר שלמה סלינס שבמו ידיו הצליח לצמצם את הפער הגדול והעמידו על 3 נקודות בלבד — 76:79, 4 דקות לסיום.

סלינס ב־3 סלי שלוש נקודות, הותיר את חבריו בתמונת המשחק כשחיפה על חולשת דוויט ג'ונס ומל האוורד (כילו בצפיה במשחק הסופר בול ממלון הילטון בת"א עד השעות הקטנות של בוקר). רון דיוויס הצלף הבית"רי החל את המשחק בתפקיד הרכז עד שאביגדור מוסקוביץ נכנס בדקה ה־13 כשחיפה הוליכה 25:31.

בשורות חיפה התעלו רונלד יוסטון (24 נקודות ו־11 כדורים חוזרים), ג'ונתן דלזל (28 נקודות מהן שלושה סלי 3 נקודות) והצעירים דורון קסקי ואסף ברנע. גם לרכז אבנר שם־טוב, לשעבר בבית"ר ת"א, היו דקות מצויינות ולזכותו הסל האחרון במשחק שקבע — 81:86 להפועל חיפה.

עד שזכו החיפנים בנצחון עברו עליהם דקות חרדה. שתי דקות וחצי לסיום צימק סלינס ל־83:80. חיפה יצאה להתקפה, יוסטון החטיא, אך גם סלינס החטיא. לאחר מכן החטיאו ג'ונס ודיוויס, ואיפשרו ליוסטון ולשם־טוב לסיים את המשחק בנצחון חוץ חשוב ומרשים.

שפטו ערן עמית ונפתלי עובדיה, לעיני 2500 צופים, בהיכל הספורט ביד־אליהו.

● קלעו להפועל חיפה: דלזל 28, יוסטון 24, קסקי 11, שם־טוב 8, וולס 6, ברנע 5 ואופיר 4.

● קלעו לבית"ר ת"א: דייויס 28, חווז 21, סלינס 13, ג'ונס 10, מוסקוביץ 5 וההוואורד 4.

יצחק ויסמן

שתי מחציות שונות בתכלית

הפועל הגליל העליון — הפועל תל־אביב 77:87 (46:41)

הקנה יוצאת מהכלל של כדורסלני הפועל הגליל העליון, היקנה לה אמש נצחון על הפועל ת"א — 77:87 לאחר יתרון תל־אביבי במחצית הראשונה — 41:46.

המשחק אופיין בשתי מחציות שונות בתכלית. בראשונה היתה זו הפועל ת"א במיטבה, כאשר המארחים שיחקו חלש. אחוזי הקליעה של הגליל היו ירודים, שחקניה ניסו כל העת לזרוק מטווח 3 הנקודות וההצלחה היתה מועטה. חולשה גלילית זו איפשרה לגבוהי הפועל ת"א (מרסר, רובינזון ווילס) להשתלט על הכדורים החוזרים. עמוס פרישמן ניסה להקפיא את הכדור למשך 25 שניות ואז הכניס כדור למרסר או רובינזון שסיימו בסל. גם לצעיר אמיר גורוויס היו דקות מצויינות במחצית זו אך 4 עבירות שצבר היו בעוכריו.

במחצית השניה היה הסיפור שונה בתכלית. מפיגור 46:41 הפכה הגליל עורה. שמירה מעולה בחמש הדקות הראשונות איפשרו לגליל לברוח ליתרון — 52:58. היה זה יתרון ראשון לגליל לאחר זמן רב.

החל מרגע זה הפכה הפועל ת"א לרודפת אחר התוצאה ובכך היא כשלה. רק לאוואן מרסר התעלה במחצית השניה והיה בה קלע 18 מ־30 נקודותיו.

בשורות הגליל העליון בלט שמואל זיסמן שהניע היטב את חבריו. ארז חזן היה טוב בהגנה כששמר היטב על ג'ון ווילס. ברד ליף הצטיין במשחק ההתקפה.

הפועל ת"א הוליכה כמעט לכל אורך המחצית הראשונה. 7:8 (4), 8:14 (7). רק בדקה ה־11 הוליכה הגליל 16:17 והיה זה יתרונה היחיד במחצית זו. בדקה ה־14 הוליכה הפועל ת"א ביתרון בן 9 נקודות — 23:32 ובמחצית — 41:46.

טרי וייט היה הריבאונדר המצטיין בגליל עם 14 כדורים חוזרים. דון רובינזון קלט 16 כדורים חוזרים ומרסר — 11.

שפטו ברוך זלינגר ואהרון בר, לעיני 1400 צופים בבית ציפורי בכפר גלעדי.

● קלעו להפועל הגליל העליון: ליף 21, זיסמן 18, ברי 18, וייט 15, חזן 13 והנפלד 2.

● קלעו להפועל ת"א: מרסר 30, רובינזון 23, פרישמן 9, גרוביס 8 ווילס 6.

אביהו שפירא

מטוס חדיש: מכבי חיפה

מכבי חיפה — אליצור נתניה 86:119 (55:58)

כמו מטוס קרב חדיש, המיירט את הבאים מולו. כך ריסקה אמש מכבי חיפה לפתיתים את אורחתה מנתניה. שבעה ימים לאחר הנצחון בן 20 הנקודות על הגליל העליון, שבו הוכיחו חניכיו של פנחס גרשון להוכיח כי הם מצויים בכושר נפלא לקראת השלב הקריטי של העונה, כשניצחו בהפרש בן 33 נקודות את אליצור נתניה — 86:119.

כל החיפנים ששותפו במשחק היו במיטבם. "שלושת המוסקטרים" הישראלים דורון שפע (22 נקודות במחצית הראשונה ו־33 במשחק כולו), עדי גורדון (עם 22 נקודות ו־8 חטיפות כדור) וארי רוזנברג (4 סלי 3 נקודות) היו במיטבם וניכר כי שבו לכושרם הטוב. גם שחומי העור ג'ון פלאורס (מצויין בהגנה) וריצ'י ג'ונסון ששלטו ללא מיצרים בקטיפת הכדורים החוזרים, תרמו נדבך חשוב לנצחון. הגם שהוקפאו במשך דקות ארוכות על הספסל, בשל צבירת עבירות מוקדמת.

מן העבר השני היתה נתניה צל של עצמה ורק וילי סימס, הותיר רושם ראוי לשמו. שחקני חוץ של נתניה, הירבו להחטיא והגבוהים נכנעו במאבקי השליטה באוויר. בעוכרי נתניה היתה גם פציעתו של גברסון בברך בעטיה לא שותף בכלל במחצית השניה.

נתניה הוליכה רק בפתיחה 0:2, 3:4, ו־13:14, אך 12 נקודות רצופות של חיפה הפכו את הקערה ל־20:32, יתרון שלא נשמט עד לסיום.

הפרש השיא לזכות חיפה במחצית הראשונה נקבע בדקה ה־12 — 24:40 אך החלפתם של ג'ונסון ופלאורס, בשל עבירות, איפשרה לנתניה לצמק ל־55:58 בהפסקה.

במחצית השניה נראתה חיפה כמי שנורתה מלוע של תותח. מולה איבדה נתניה כל יכולת וקלעה רק 6 נקודות ב־9 דקות. בדקה ה־29 הורה לוח התוצאות על יתרון חיפני 61:79.

חיפה המשיכה לשעוט — 69:99 (36), 78:109 (38) ו־86:119, הפרש שיא בסיום.

2800 הצופים נהנו לא רק מתצוגת כדורסל משובחת אלא גם משיפוט מעולה של דוד דגן ורמי פישר.

● קלעו למכבי חיפה: שפע 33, גורדון 22, ג'ונסון 21, רוזנברג 20, פלאורס 8, שלכטר 6, שטיינהאואר 6 וגנדלמן 3.

● קלעו לנתניה: סימס 24, ג'ונסטון 14, מלוביק 13, גידנס 12, פייר 8, גברסון 8, אביטוב 5 ופוגל 2.

יוסף גלזר

הבוס הביס את העוזר

מכבי תל־אביב — הפועל ירושלים 81:121 (38:54)

מכבי ת"א ערכה אמש טיול לילי, ערב יציאתה לזאגרב. בת זוגתה לטיול, הפועל ירושלים, לא הצליחה להדביקה והפער בינה שהיה סביר בפתיחת המשחק, הלך וגדל עד הסיום המוחץ בן 40 נקודות הפרש.

נראה כי שחקני ירושלים השלימו עם ההפרש עוד לפני פתיחת המשחק. פרט לפתיחה חשקולה שהיתה יותר משחק מעט רשלני של המכבים, לא היוו הירושלמים יריב ראוי לשמו, למעט לאמר האירד הוירטואו שבדקות רבות נדמה היה כאילו הוא משחק לבדו מול חמישה צהובי מכבי.

אסף ברנע קולע לסל בית"ר תל־אביב בנצחון הפועל חיפה אמש ביד־אליהו 81:86. מימין נראה מל הווארד, במרכז רון דיוויס ומשמאל שלמה סלינס — כולם מבית"ר תל־אביב (צילום: אריה קנפר)

דקות רבות לפני סיום המשחק שיתפו מאמני שתי הקבוצות את כל שחקני הספסל שלהם.

ירושלים הוליכה בפתיחה 2:4 ו־6:8, ומכאן צמח ההפרש לזכות מכבי 19:22, 29:44, 38:54 במחצית.

ובמחצית השניה 44:70, 67:100 ובסיום 81:121.

הפרט הפיקנטי במשחק: מאמן המנצחים צבי שרף משמש כמאמן הנבחרת, מאמן המנוצחים רני כהנא הוא עוזרו.

שפטו זאב נוימן ויצחק רמות, לעיני כ־2500 צופים, רבים מהם ילדי אליצור אורחי מכבי ת"א, ביד אליהו.

● קלעו למכבי ת"א: מאגי 28, ג'ונסון 24, ליפין 17, ברקוביץ 15, לאסוף 14, ארדיטי 12, שילר 7 וארואסטי 4.

● קלעו להפועל ירושלים: האירד 20, בראון 18, בריארי 10, מילר 10, קנז 8, בלאט 6, צרפתי 2, ישראל 2, דניאלס 2, אריאל 2 וסלמי 1.

אריה גיטלים

טרי אחד הספיק לר"ג

הפועל חולון — הפועל ר"ג 80:118 (37:71)

ללא קני בניסמר המורחק הביסה אמש הפועל חולון את הפועל ר"ג בידור — 80:118 לאחר 37:71 במחצית. בכך ירדו הרמת־גנים סופית לליגה הארצית.

חולון הלהיבה את 200 הצופים. משחקה היה שוטף ומדוייק ג'יימס טרי היה במיטבו. טרי סיים את המשחק עם 43 נקודות (28 במחצית הראשונה) וקלט 15 ריבאונדים.

לצידו של טרי לא היה צורך לאף שחקן חולוני להתעלות כיוון שהפועל ר"ג לא היותה יריב ראוי לשמו.

כבר בדקה ה־5 הוליכה הפועל חולון 7:20 ובדקה ה־8 — 14:33. עד למחצית עלה הפער ל־34 הפרש 37:71.

במחצית השניה נקרא המשחק "רץ וקלע". ההגנות היו פרוצות וההפרש העצום נותר בעינו. בדקה ה־26 הוליכה חולון — 50:87. אחרי כך 71:107 (35) ובסיום 80:118.

בשלוש דקות הסיום הי־ מאמנה של הפועל חולון ... קצורין את שחקני הספסל ... איכזבו ורשמו נצחון בן 38 נקודות — 80:118.

שפטו מנשה הרמן ... וילברברג, לעיני 200 צופים.

● קלעו להפועל חולון: טרי 43, יעקבי 17, בורמור 15, מגן 11, אלימלך 13, מאור 10 ... ומולכו 1.

● קלעו להפועל ר"ג: ... בנט 23, בארנר 21, פרידמן 4, זולרן 3, בריארי 2 ... ואביגדורי 2.

מלך הסלים

1. דייויס (בית"ר ת"א)
2. מאגי (מכבי ת"א)
3. יוסטון (הפועל חיפה)
4. גורדן (מכבי ר"ג)
—. הארדי (הפועל גבת)
6. האירד (הפועל י־ם)
7. ג'ונסון (מכבי ת"א)
8. מרסר (הפועל ת"א)
9. ליף (גליל־עליון)
10. ברי (גליל־עליון)

מלך 3 הנקודות

1. גורן (מכבי ר"ג)
2. קנז (הפועל ירושלים)
3. ג'מצ'י (מכבי ת"א)
4. ברקוביץ (מכבי ת"א)
5. דלזל (הפועל חיפה)
—. פרישמן (הפועל ת"א)
7. דייויס (בית"ר ת"א)
8. זיסמן (גליל עליון)
9. א. רוזנברג (מכבי חיפה)
10. בנט (הפועל ר"ג)

חמישיית המחזור

● עדי גורדון (מכבי חיפה)
● שמואל זיסמן (הפועל הגליל העליון)
● אמיר בינו (מכבי ר"ג)
● ג'יימס טרי (הפועל חולון)
● רולאנד יוסטון (הפועל חיפה)

במחזור הבא

● ראשון (1.2.87): הפועל ר"ג — הפועל איתן גבת.
● שני (1.2.87): אליצור נתניה — בית"ר ת"א; הפועל חיפה — מכבי ת"א; הפועל ירושלים — הפועל רמת־גן; מכבי רמת־גן — הפועל הגליל־העליון; הפועל ת"א — מכבי חיפה.

האלופה יוצאת הבוקר לזאגרב

מאת יצחק ויסמן

אלופת ישראל בכדורסל מכבי ת"א יוצאת הבוקר לזאגרב ביוגוסלביה, שם תשחק מחרתיים נגד אלופת יוגוסלביה ... המחזור השישי של משחקי הגמר בגביע אירופה לאלופות.

עם הקבוצה ממריא ... שלא שיחק אתמול, אך ... המשחק ערך אימון ... משעה יחד עם עזר ... שורון.

ג'מצ'י נשמע מעודד ... האימון ואמר: "בטוח שאשחק ... חמישי. היה לי אימון ... אימונים לא נותנים ... בבית הגמר. אנסה ... בזאגרב ואני מקווה ... נצחון".

מכבי ת"א תצא עם 10 ... (העשירי הוא עודד ... בזאגרב תפגוש הקבוצה ... שמואל מחרובסקי ... מארצות הברית.

מזג האוויר חבט בטניסאים

מזג האוויר הגשום ... טעמים רבות את משחקי הטניסאים בשלב שמינית הגמר ... במבב ישראל בטניס ... בספורטון בפתח־תקוה.

רכיב ויידנפלד גבר על ... לובצקי 2:6, 6:7, מנשה ... את ניל קובלסקי 0:6, 2:6 ... מרנשטיין גבר על אילן ארליך 4:6 ...

חמישייה לרשת טייוואן אבל אוסטרליה — לגמר

נבחרת הנוער הביסה את טייוואן 1:5 אך נצחון 0:3 של אוסטרליה סיים את האשליה הישראלית

שרות "על המשמר"

חבל. נגמרו האשליות. נבחרת הנוער שלנו בכדורגל לא הצליחה להעפיל למשחקי גביע העולם שיהיו בצ'ילה. אתמול, בשעות הבוקר המוקדמות, אמנם הביסה ישראל 1:5 את נבחרת טאייוואן אבל הנבחרת הטובה ביותר בטורניר שהעפילה למשחקי הגביע העולמי היתה הנבחרת האוסטרלית שהביסה אתמול 0:3 את ניו־זילנד החלשה.

אתמול במשחק מול טאייוואן החלשה לא התקשו חניכיו של גדעון כהן להבקיע חמישה שערים ולהחמיץ עוד כמות שערים דומה.

כדורגל

כבר בדקה השניה קבע משה אייזנברג, לאחר מסירה מדוייקת של אלון חזן, 0:1 לישראל.

הנבחרת הישראלית המשיכה לתקוף והירבתה להחטיא, בעיקר החטיאו מני בסון ואייזנברג ממצבים של 100 אחוז.

רק בדקה ה־42 הוגדלה התוצאה לאחר שטל בראל ניצל עירבוביה ליד שער היריב ומקרוב קבע 0:2.

חלפו 120 שניות והקשר הנסוג תמיר דניאל שתמך במהלך המשחק בהתקפה סיים התקפה מתוכננת בשער שקבע גם את תוצאת המחצית — 0:3.

לאחר ההפסקה המשיכו שחקני הנבחרת הישראלית להכתיב את הקצב וכרגיל הירבו להחטיא.

איתי מרדכי, שהחליף את טל בראל, הצעיד את הנבחר בדקה ה־60 ליתרון 0:4.

שאננות בהגנת הנבחרת עלתה בשער מרגלי חלוץ טאייוואני ואילו את התוצאה חתם מני בסון עשר דקות לפני הסיום לאחר שקיבל כדור מחברו לקבוצת הפועל פ"ת אלון חזן.

אוסטרליה הטובה מבולן

לאחר מכן לא התקשתה נבחרת אוסטרליה להביס את ניו־זילנד 0:3 לאחר 0:2 במחצית.

במשחק בו ניתנו לאוסטרלים לפחות עוד חמש הזדמנויות בטוחות לכיבוש שערים. אין ספק כי האוסטרלים ראויים למקום הראשון לאור היכולת הגבוהה שגילו. במשחק זה שפט הישראלי עובדיה בן־ציון.

יו"ר המשלחת אריה קרמר אמר בסיום הטורניר: "המקום השני מאכזב, אך מכובד. נצטרך לחשוב מה גורלה של הנבחרת. מה שניתן לסכם הוא שלא היו הפרות משמעת. התנהגות הבחורים היתה למופת. יחד עם זאת הנבחרת לא היתה מגובשת מבחינה מקצועית ולא גילתה את הכדורגל הכי טוב".

השוער לביא קוניצקי שיחק אתמול אמר: "אוסטרליה היתה הנבחרת הטובה ביותר. לא צריך לחפש תירוצים. הם היו עדיפים עלינו".

מכל מקום יו"ר ההתאחדות לכדורגל שאול סווירי הודיע שהמאמן גדעון כהן ימשיך לעבוד בהתאם לחוזה עד סוף חודש יוני השנה.

נבחרת ישראל הופיעה בהרכב: ממן, סנדורי, י. לוי, קווושווילי, קורן, דניאל, בראל (מרדכי), ברנס, חזן, אייזנברג, בסון.

במשחקים בניו־זילנד חזו רק 200 צופים דבר שמוכיח כי לא היתה התעניינות בטורניר הבינלאומי.

הטבלה הסופית

1. אוסטרליה	4	1־16	7
2. ישראל	4	3־11	6
3. ניו־זילנד	4	4־1	3
4. טייוואן	4	13־4	2
5. פיג'י	4	14־3	2

המשחקים הקדם אולימפיים באוסטרליה ובניו־זילנד

מאת ראובן חנניה

הוועדה המארגנת של משחקי אוקיאניה שוב התאכזבה לישראל. הנבחרת האולימפית של ישראל בכדורגל תצטרך לקיים את המשחקים הקדם אולימפיים בשתי מדינות: ניו־זילנד ואוסטרליה בטורניר שישא אופי של ליגה ואשר בסיומו תעפיל הראשונה למשחקי אולימפיאדת סיאול 1988.

עד כה היה מדובר בטורניר שייערך במדינה אחת אולם אתמול הוחלט כי המשחקים יתקיימו בשתי מדינות דבר המעניק לשתי היריבות החזקות שלנו — ניו זילנד ואוסטרליה — יתרון ביתיות.

משחקים אלה, שיהיו בהשתתפות ישראל כמובן, יתקיימו במרץ 1988.

קודם לכן בנובמבר השנה יתקיימו משחקים מוקדמים בשני בתים כאשר שתי הראשונות מכל בית יצטרפו לישראל.

בבית א', במשחקים המוקדמים, ישחקו אוסטרליה, טאייוואן, פפואה וניו־גינאה.

בבית ב', ניו זילנד, פיג'י, וסמואה המערבית.

כאמור השיבוץ ואופן המשחקים נקבע על ידי הפדרציה האוקיאנית ויש בו שינוי לגבי סדר המשחקים שנקבע קודם לכן.

ישראל תארח את גרמניה ב־25 במארס

נבחרתה הלאומית של ישראל בכדורגל תארח את נבחרת גרמניה ב־25 במארס באיצטדיון רמת־גן. במשחק מוקדם יתמודדו נבחרת העתודה של ישראל ונבחרת המשנה של מערב־גרמניה.

ההתאחדות לכדורגל החליטה לקיים את שני המשחקים באיצטדיון רמת־גן. עד כה כבר נמכרו למשחק כ־1500 כרטיסים. והם 400 שביקשה לשריין עבורה ההתאחדות הגרמנית.

חצי־הגמר בגביע הטוטו לא ברמת־גן

ההתאחדות לכדורגל החליטה כי שני משחקי חצי־הגמר בגביע הטוטו בליגה הלאומית, בין מכבי נתניה ומכבי תל־אביב, ובין שמשון ת"א והפועל באר־שבע, לא יתקיימו כמדי שנה באיצטדיון רמת־גן וזאת כדי לשמור על הדשא.

משחקים אלה יתקיימו, קרוב לוודאי, באיצטדיון פתח־תקוה או באיצטדיון החדש בכפר־סבא.

מכבי ת"א — מנשנגלדבך; מכבי חיפה — קלן

מאת ראובן חנניה

מכבי תל־אביב נגד בורוסיה מנשנגלדבך, ומכבי חיפה מול פ.צ. קלן — זה יהיה סדר המשחקים בטורניר־החורף בכדורגל, שייפתח ב־4 בפברואר באיצטדיון בקרית־אליעזר.

ההתאחדות לכדורגל הגרילה את המשחקים אתמול אחה"צ.

בדרך לזאדאר מחצה מכבי תל־אביב את הפועל ירושלים 81:121 בתמונה נראה קווין מא.ג'י קולט כדור חוזר לפני שלושה ירושלמים. משמאל, מיקי ברקוביץ (צילום: אריה קנפר)

סיוף

סייפי ישראל הוזמנו לקובה

סייפי ישראל הוזמנו ליטול חלק בתחרות בינלאומית גדולה שתהיה בקובה, ב־13 וב־16 בפברואר.

את ההזמנה שיגרה התאחדות הסיוף של קובה, מדינה שלא הזמינה ספורטאים ישראלים שנים רבות.

ההזמנה הועברה ליחידה לספורט הישגי והיא שתקבע באיזה הרכב יסעו הישראלים לקובה.

לפני הנסיעה לקובה עומדים סייפים ישראלים להשתתף בתחרות בינלאומית באנגליה.

הפועל פ"ת מערערת לעליון

מאת משה רוזנברג

אגודת הפועל פתח־תקוה החליטה לערער על החלטת ועדת הליגה והגביע של ההתאחדות לכדורגל שלא לדחות את משחק הקבוצה הקרוב מול שמשון תל־אביב.

הערעור יישמע מחר בפני בית־הדין העליון של ההתאחדות לכדורגל.

מכל מקום הפתח־תקואים דרשו אתמול להקדים את שובם לארץ של שלושה משחקני נבחרת הנוער שלהם — אלון חזן, מני בסון וכני קוושווילי. במידה והערעור בבית־הדין העליון יידחה החליטו ראשי הפועל פתח־תקוה לקיים את המשחק מול שמשון תל־אביב בשבת בשעות הבוקר מאחר שבשעות הצהרים תארח מכבי פתח־תקוה את המוליכה בית"ר ירושלים.

חברבור נגמר

אתמול בצהרים נשמתי לרווחה. תם "הסופרבול". סוף־סוף יפסיקו לברבר בראדיו. לא נשמע בכל מהדורה על הג'יינטס בניו־יורק והברונקס מדנבר. נחזור סוף־סוף לשפיות.

אינני יודע כמה אנשים מתעניינים בספורט אמריקני מיוחד זה. כדאי היה לעשות פעם מחקר. בטוחני שהיה מסתבר שעברנו שיא. בשביל מעט חובבים שיגעו אותנו לגמרי. שוב הוכח שאנו מאבדים כל אמת־מידה. הפעם זה לא היו עורכי וכתבי מדורי הספורט, שהגזימו. אלא עתונאים. שחיו בארה"ב ונדבקו מהחיידק האמריקני. וכך סחפו רבים לסחרחורת אדירה.

"קול ישראל" היה המוביל. שלום קיטל ביכב בראש. כמעט כמו כוכבי ה"סופרבול" עצמם. כמות המלל שנשפכה ביומיים על הגמר הגדול היתה, דומני, יותר מאשר על עונה שלמה בליגה הלאומית שלנו בכדורעף. או בכדוריד...

עכשיו אני שקט. נחזור לשיגרה. ה"סופרבול" מת לשנה. נתנחם כאן. בי.אי. עבורי זה הרבה יותר מעניין.

ישראל פז

זכייה ראשונה לג'איינטס ב"סופרבול"

קבוצת הג'איינטס ניו־יורק זכתה לראשונה בתולדותיה באליפות ארה"ב בפוטבול האמריקני, מזה 30 שנה, לאחר שניצחה בגמר ה"סופר־בול" ה־21, את דנבר ברונקוס 20:39. המשחק היה בפאסאדנה, קליפורניה, לעיני 101,501 צופים. דנבר הוליכה — 9:10 במחצית הראשונה.

מיליוני צופים ראו את המשחק על המרקע בכל רחבי ארה"ב ומאות "משוגעים" לענף זה, חזו באותה עת בשידור ישיר בישראל.

אם לא תקבל אשרות־כניסה בטניס־שולחן

ישראל תובעת העברת אליפות העולם מהודו

טניס שולחן

האיגוד הישראלי בטניס־שולחן תבע לכנס את המועצה העליונה של ההתאחדות הבינלאומית כדי לדרוש את העברת אליפות העולם מניו־דלהי למקום אחר. אם ממשלת הודו לא תעניק אשרות־כניסה לנציגי ישראל — על־כך נמסר אמש במסיבת עיתונאים בת"א.

צויין עוד כי נשיא הוועד האולימפי הבינלאומי, חואן אנטוניו סאמאראנש, פנה לראש ממשלת הודו, ראג'יב גאנדי, ותבע ממנו אשרות כניסה לטניסאי־השולחן הישראלים. זאת בעקבות פנייה ישראלית לסאמאראנש, ובקשה להתערבותו. ענף טניס־השולחן יוכנס לראשונה לתכנית האולימפית במשחקי סיאול ב־1988.

הדוברים במסיבת העיתונאים, שמואל ללקין, מנכ"ל ההתאחדות לספורט וד"ר שלמה קידר, יו"ר האיגוד בטניס־שולחן, הביעו אכזבתם מהתנהגותה של ממשלת הודו.

השניים הטילו את האשמה על רוי אבנס מבריטניה, יו"ר ההתאחדות הבינלאומית. שגילה מורך־לב כשתמך בקיום האליפות בהודו, על־אף שזו לא איפשרה השתתפות ישראל באליפות העולם ב־1975 בכלכותה, כמו גם צפון קוריאה באליפות פיונג־יאנג ב־1979.

שמואל ללקין אמר: "ההתאחדות הבינלאומית היחידה החוזרת על מישגה, זו הפעם השלישית, היא התאחדות טניס־השולחן. הזהרנו את אבנס אבל הוא תלוי בחסדי מדינות אסיה ולכן נכנע לתכתיבים. האסיינים עושים לנו תרגיל רגיל. תחילה מודיעים על הרשמת ישראל, על השתתפותה. אך אינם מנפיקים ויזות. ההתאחדות הבינלאומית נופלת בפח."

ללקין הדגיש כי הדבר קורה רק באסיה: "עובדה, בכל אליפויות העולם, ובמשחקים רשמיים, בברית־המועצות ובשאר ארצות מזרח־אירופה, לא קרה שישראל לא תורשה להשתתף, הגם שאין לה יחסים דיפלומטיים. תמיד קיבלנו את האשרות בשגרירות מסויימת במערב־אירופה".

ד"ר קידר חשף תכתובת ארוכה שניהלה ישראל עם ההתאחדות הבינלאומית בטניס־שולחן, מאז אפריל 1985. "כל זה לא הועיל" — אמר יוסף ישועה, מזכיר האיגוד הישראלי. הוא הדגיש כי שוחח עם אישים רבים בטלפון, כולל עם היו"ר אבנס, אך בינתיים ללא תוצאות.

ארה"ב הבטיחה במכתב כי לא תשתתף אם ישראל לא תורשה ליטול חלק. ראשי האיגוד ציינו כי גם ב־1979, לפני משחקי פיונג־יאנג, הבטיחו האמריקנים לא לנסוע אולם בסופו של דבר נסעו והותירו את הישראלים ב... צירייד.

צויין עוד כי ישראל סיכמה על קיום מחנה־אימון בהונגריה, החל מ־1 בפברואר, ומשם מתכוננת להמשיך לניו־דלהי למשחקים שייערכו בין ה־18 בפברואר ל־1 במארס. ישראל הוגרלה בבית נוח עם דרום־קוריאה, ונצואלה ולוכסמבורג.

להודו עומדים לצאת 5 שחקנים, 3 שחקניות, מאמן, ראש משלחת ונציג לקונגרס שייערך בניו־דלהי במקביל לאליפות.

הלאומית היום נגד העתודה

מאת ראובן חנניה

נבחרת הכדורגל הלאומית של ישראל תקיים היום אימון שבועי באיצטדיון רמת גן ותשחק משחק אימון נגד נבחרת העתודה.

מזכירות ההתאחדות לכדורגל החליטה אתמול לא להעמיד לדין משמעתי את חמשת כדורגלני הסגל הלאומי שנעדרו מאימון הנבחרת בשבוע שעבר.

מדובר בשלושת כדורגלני מכבי חיפה, בריאלובסקי, מרילי וארמלי, בשחקן מכבי פתח תקוה אייל בגלייבטר ובקפטן בית"ר ירושלים חנן אזולאי.

בנימוקיה אמרה ההתאחדות כי בעקבות שיחת המאמן הלאומי מיחיץ' עם מאמני הליגה הלאומית הוחלט לפתוח דף חדש ביחסי המשמעת של כדורגלני הסגל והמאמן.

מאבקי צמרת בקרית־אתא ובבת־ים יחדשו הליגה

כדורעף

אחרי הפסקה ארוכה בגלל הופעת נבחרת הכדורעף בארה"ב יתחדשו הערב משחקי הליגה הלאומית. במוקד המחזור ה־16 יהיו שני מאבקי־צמרת מסקרנים: הפועל קרית־אתא (4) תארח את המוליכה, הפועל המעפיל, ובבת־ים תתמודד האלופה, הפועל בת־ים (5), עם הפועל מטה אשר (2).

מאבק־תחתית יהיה בדרבי התל־אביבי כשמכבי ת"א תארח את הפועל רמת־אביב.

● קבוצת הפועל המעפיל תצא הערב ב־7 למשחק קשה בקרית־אתא. נגד הפועל המקומית. המארחים ינסו לנצל את ביתיותם ולגמול לאורחיהם מהמעפיל שניצחו בסיבוב הראשון — 2:3. מאבק שקול. ישפטו נתי תרום ואלכסנדר בוקור.

● באותה שעה יתמודדו בבת־ים קבוצות הפועל בת־ים והפועל מטה אשר. האלופה מבת־ים לא התעלתה עדיין העונה. אם לא תתאושש תוכה מטה אשר החזקה בנצחון, כמו בסיבוב הראשון — 0:3. נקודה פיקנטית: אורי חבה, שזכה בעונה שעברה בכתר עם בת־ים, ישחק הערב נגדה במדי מטה אשר. ישפטו: הלל רז ודרור רוזנטל.

● דרבי תל־אביבי בתחתית יתקיים ב־8 בגימנסיה הרצליה כשמכבי ת"א תארח את הפועל רמת־אביב. שתי הקבוצות לא התעלו עד כה. למכבי ת"א סיכוי טוב לגמול לרמת־אביב על נצחונה בסיבוב הראשון — 1:3. ישפטו: אהרון קמל ואורי טמפלהוף.

● קבוצת הפועל העוגן, תשחק באולמה ב־7 עם הפועל שריד/העמקים, תנסה לנצל את ביתיותה ולנצח. בסיבוב הראשון — 0:3 לשריד/העמקים. ישפטו: גבי לוטן וגבי קראוס.

● כדורעפני מכבי חיפה שיארחו ב־7 את אליצור ת"א, סוגרת הטבלה, יזכו בנצחון, כמו בסיבוב הראשון (1:3). ישפטו: אכרי בנדור ואיזידור ברנשוסר. הפועל כפר־סבא תהיה חופשית.

הטבלה

1. הפ. המעפיל	15	7—44	29
2. הפ. מטה אשר	14	6—39	27
3. הפ. כפר־סבא	15	20—39	27
4. הפ. קרית־אתא	15	19—40	26
5. הפועל בת־ים	15	27—29	23
6. שריד/עמקים	14	25—21	21
7. מכבי חיפה	15	33—25	21
8. הפועל העוגן	14	36—14	18
9. מכבי ת"א	14	38—15	17
10. הפ. רמת־אביב	14	38—12	16
11. אליצור ת"א	15	45—14	15

במחזור ה־15 בליגה הלאומית לנשים בכדורסל

דרייגור קלעה 52 נקודות

מאת יוסף חכם

במפגש צמרת, במחזור ה־15, בליגה הלאומית בכדורסל נשים, גברה קבוצת אליצור ראשון לציון על בני יהודה תל אביב 60:67 לאחר 30:34 במחצית.

במשחק שנערך בראשל"צ הירבו לקלוע לאליצור ראשון לציון: גודון 23, אורי 16 וניצחונית כהן 13. הירבו לקלוע לבני יהודה: מורחי 14, יגל 14 ועמית 10. שפטו פנחס ופסימדרג.

● באולם בכפר המכביה ברמת גן גברה קבוצת הפועל גלבוע על מכבי רמת חן 49:75 (18:46). הירבו לקלוע להפועל גלבוע: רייכמן 27, דוואק 21 (5 סלי שלוש נקודות) ופרח 13. הירבו לקלוע למכבי רמת חן: גורס 13 ואיון 13.

● באולם בגבעת חיים גברה הפועל המקומית לאחר הארכה על הפועל ירושלים 60:64 (58:58, 23:29). הירבו לקלוע להפועל גבעת חיים: גורן 31, הר־אבן 10 ודימנט 8. הירבו לקלוע להפועל ירושלים: קוטינסקי 19 ומושיוב 19. שפטו לוי וגולן.

● באולם האוניברסיטה ברמת אביב הביסה האלופה קבוצת אליצור תל אביב את קבוצת אס"א ירושלים 36:101 לאחר 11:45 במחצית. הירבו לקלוע לאליצור תל אביב: דרייגור 52 וגרוסמן 23. לאס"א ירושלים: ברויאר 15.

● באולם רוממה בחיפה גברה, לעיני 2000 צופים, קבוצת הפועל תל אביב במשחק חוץ על הפועל חיפה 54:66 לאחר 22:42 במחצית. כתבנו יוסף גלזר דיווח שלהפועל תל אביב הירבתה לקלוע קנצי־פולסקי 20. להפועל חיפה: יערי 18.

● במשחק שהוקדם ונערך שלשום גברה מכבי תל אביב על מכבי דרום/רמת חן 40:93.

טבלת הנשים
(לאחר המחזור ה־15)

1. אליצור ת"א	745־1246	20
2. מכבי ת"א	886־1258	28
3. גבעת חיים	908־1098	28
4. הפועל ת"א	1008־1063	25
5. בני יהודה	1005־899	24
6. הפועל י־ם	905־931	23
7. אלי ראשל"צ	980־957	20
8. הפועל גלבוע	1100־939	19
9. הפועל חיפה	945־862	18
10. אס"א י־ם	1156־807	18
11. מכבי דרום	1097־842	18
12. מכ. רמת חן	1104־722	16

● במשחקי־חוזר בליגת ואנ־בי־אי. שנערך בבוסטון. גברה הסלטיקס על פילדלפיה 78 — 96:111. והתבססה בראש טבלת האיזור האטלנטי. עם 30 נצחונות מול 11 הפסדים.

אחריה בדירוג: פילדלפיה, עם 23 נצחונות ו־18 הפסדים; וואשינגטון בולטס 20־20; ניו־יורק ניקס 13־28, וניו־ג'רסי נטס 11־29.

אירועים לציון מאה שנה לתעשייה

מושב היסוד של המועצה הציבורית לציון 100 שנה לתעשייה העברית, התקיים אמש בבית הנשיא בירושלים. במושב היסוד השתתפו יותר ממאה חברי המועצה. ביניהם שר התעשייה והמסחר אריאל שרון, שר האוצר משה נסים, שר האנרגיה משה שחל והשר יגאל הורביץ, חברי כנסת, חברי נשיאות התאחדות התעשיינים ותעשיינים מהמיגזר הפרטי, חברת העובדים והמיגזר הממשלתי ואורחים רבים נוספים. כנס זה פתח סידרה של אירועים ממלכתיים וציבוריים שיתקיימו במהלך השנה לציון 100 שנה לתעשייה העברית. (צילום: י.פ.פ.א.)

בעקבות ייקור המזוט

(סוף מעמוד ראשון)

השפעה אינפלציונית ושהם הופתעו על־ידי ההודעה על ההחלטה להעלות את המחירים.

ייקור החשמל ב־8%

מנכ"ל חברת החשמל יצחק חופי מיהר אתמול לבקש ממשרד האנרגיה אישור להעלות את מחיר החשמל ב־8 אחוזים. הוא ציין שיהיה זה משגה למכור את החשמל במחיר שלא ישקף את הוצאות הייצור.

ניסים ושחל אמרו אתמול שהעלאות מחירי הדלקים לתעשייה היו הכרחיות בגלל עליה של מחירי הנפט בחו"ל ופיחות השקל. שחל הרגיש שמחיר המזוט עדיין זול בישראל מאשר באירופה. הוא אמר שאין לתעשיינים מה להתלונן שכן הממשלה דחתה בשבועיים את עליית מחירי הדלקים.

ייקור הבנזין?

ניסים אישר שהממשלה שוקלת להעלות את מחיר הדלק למכוניות, אך ציין שאין עדיין החלטה. הוא רמז שהממשלה תעדיף לספוג את ההתייקרות ולא להעביר את ההוצאות הנכבדות יותר למחיר לצרכן. ייתכן שהדבר ייעשה על־ידי הקטנת המיסים המוטלים על הבנזין. אתמול נפגשו ראשי התעשיינים עם ניסים בנסיון לשכנעו לחזור בו מהחלטה להעלות את מחירי המזוט. הפגישה אשר תוכננה עוד לפני שנודע על החלטת הממשלה הסתיימה בלא כלום.

"השפעה על המדד 0.15%"

ניסים ציין שההשפעה האינפלציונית של העלאת מחירי המזוט היא המינימאלית, כ־0.15 אחוזים עליה במדד המחירים לצרכן. הוא ציין שהתעשיינים לא קיבלו ולא דרשו הבטחה שמחיר המזוט יישאר קבוע.

ביקורת עקיפה על החלטה להעלות את מחירי המזוט השמיע אתמול שר התעשייה אריאל שרון אשר אמר שההחלטה התקבלה בלי להתייעץ עמו. הוא טען שמשרדו יאשר העלאות מחירים רק באותם מקרים שהמזוט מהווה תשומה חשובה בתהליכי היצור.

שרון אמר, כי צריך להפנות עתה מאמץ ניכר כדי לשמור על יציבות המחירים במשק. אם היו שואלים אותי, אמר שרון, לא הייתי ממהר להעלות את מחירי הדלק לתעשייה בשיעור כה גבוה ובעיתוי הנוכחי. להחלטה זו תהיה השלכה מיידית על התעשייה.

קיסר: מישגה

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר אתמול כי ההחלטה להעלות את מחירי הדלק לתעשייה הינה משגה מבחינת המשק ושכרה ייצא בהפסדה. קיסר דיבר בתוכנית ראיונות לרגל פתיחת יריד הוועדים במלון דן פנורמה בתל־אביב. לדברי קיסר לא היה בעצם המעשה תרמית כלפי התעשיינים משום שהיא אינה חלק מהסכם החבילה.

להדיח את דולצ'ין, להעביר

(סוף מעמוד ראשון)

מעמדו של הבנק, והן ביחס למעמדו הציבורי של אריה דולצ'ין. יצויין כי ההחלטות אינן אופרטיביות. המשמעות היחידה שיש להן, היא בתחום המוסרי־ציבורי.

רעידת אדמה

פתח את הדיון דן כהן מר"צ. לדעתו גרמה הנהלת בל"ל לרעידת אדמה מוסרית וחברתית בארץ. דוד מגן (ליכוד־חרות) הדגיש כי דולצ'ין צריך לנטוש, לאלתר, כל תפקיד שיש בו קשר לבל"ל. חיים רמון (מערך) העיר כי "פרשת יפת" חושפת מערכת בנקאות מגלומנית שראשיה בזו לכל נורמה והתנהגות ציבורית.

מנהלים תאבי בצע

יאיר צבן (מפ"ם) טען כי יש לדאוג לכך, כי להבא, יבוקרו הבנקים, כגופים הסמוכים על שולחן הממשלה, ע"י מבקר המדינה. הוא תקף את הנורמות החדשות הנוצרות בחברה הישראלית, של מנהלים בכירים תאבי בצע, עורכי־דין, רואי־חשבון וכלכלנים, המשכירים ללא מצפון את מוחם, כדי לשרת מגמות של שחיתות.

מתי יתעוררו בבנק ישראל

יו"ר סיעת המערך בכנסת רפי אדרי, באחד מנאומיו הנדירים במליאה, תבע מהנהלת ההסתדרות הציונית להפקיע את סמכויות הניהול והמימון בבל"ל מידי "אוצר התישבות היהודים". אדרי גם תמה מתי יתעוררו סוף סוף נגיד בנק ישראל פרופסור ברנו והמפקחת על הבנקים גליה מאור, לנעשה בתחום אחריותם המיידי.

שכבת נהנתנים

מתי פלד (המתקדמת) טען כי יש לחקור את הצמרת הבנקאית, ולהביא לדין פלילי את האישים המושחתים. דדי צוקר (ר"צ) טען כי אין עוד טעם בביקורת על דולצ'ין שכן הוא הופך לדומה יותר ויותר למחבת טפלון, מאומה מן הביקורת לא דבק בו. תופיק טובי (חד"ש) סיפר כי היפתים למיניהם, הם הצמרת הכלכלית של ישראל. בנימין (פואד) בן־אליעזר (יחד) סיפר כי קיימת בארץ שכבה של אנשים עשירים מאד, שמטיפה לציבור לצמצם, להדק את החגורה ולהסתפק במועט, בה בשעה ששכבת הנהנתנים הזו, הולכת את המדינה, ואת העם. היא היה הפוך בדיוק, לרוח ההטפות שלה.

ראש ממשלת אוסטרליה

(המשך מעמוד 4)

חוזרו הקשיים הכלכליים שבפניהם עומדו אוסטרליה וישראל. ראש הממשלה שמיר ציין, כי בישראל חיים 7000 אוסטרלים.

בערב ערך שגריר אוסטרליה בישראל קבלת־פנים חגיגית במלון "המלך דוד" לרגל יום חגה הלאומי של אוסטרליה.

היום אחר־הצהריים תיערך פגישת העבודה העיקרית בין שמיר והוק. שמיר עשוי לבקש מהוק — הודות ליחסיה הטובים של אוסטרליה עם סין — לסייע בעירוד סין להכיר בישראל. כן יבקש ראש הממשלה להעזר בהשפעתה של אוסטרליה על כתריסר מדינות בדרום האוקינוס השקט — אחת מהן אינדונזיה — כדי להתקרב אליהן. המדובר בעיקר בפתיחת שווקים חדשים ליצוא הישראלי. צפויה גם חתימת הסכם מסחרי, שיביא להגברת יצוא ישראל לאוסטרליה.

בפגישה ימסור הוק לשמיר על שיחתו לפני ימים אחדים עם המלך חוסיין, בעת ביקורו בירדן.

הבוקר ייפגש הוק עם ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, עם נשיא המדינה, חיים הרצוג, שעל שולחנו יסעד ארוחת צהריים, עם יו"ר הכנסת שלמה הלל ועם יו"ר ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, אבא אבן. בערב יערוך לכבודו שמיר סעודת ערב במשכן הכנסת. בסעודה זו יישא הוק את נאומו המרכזי בביקור, על מדיניות אוסטרליה במזרח־התיכון ועל יחסי אוסטרליה־ישראל.

מחר בבוקר יסעד הוק ארוחת־בוקר עם נציגי משלחת פלשתינית מהגדה המערבית ועזה, על שולחנו במלון "המלך דוד". לאחר מכן, ייצא לבית־לחם לביקור בכנסיית המולד ולפגישה עם ראש עיריית בית־לחם אליאס פרייג', שהיה בעבר אורחו של הוק באוסטרליה. ביקורו של הוק בבית־לחם הוגדר על־ידי שגריר אוסטרליה בישראל ד"ר רוברט מריליו "ביקור רשמי".

כתב עתי"ם מוסר, כי לראש ממשלת אוסטרליה הוגשה אתמול בבוקר רשימה של 15 פושעי מלחמה החשודים בשיתוף פעולה עם הנאצים במלחמת העולם השניה ומתגוררים בארצו. מנהל "מרכז שמעון ויזנטל" בישראל, אפרים זורוף, שהגיש את הרשימה לשגריר אוסטרליה בישראל ד"ר רוברט מריליוס, ביקש להיפגש עם ראש ממשלת אוסטרליה המבקר בישראל, אך לא נענה.

ועדת הורביץ־צדוק:

(סוף מעמוד ראשון)

הדו"ח יפורסם במלואו

הוועדה המליצה ליו"ר בנק לאומי, ד"ר מאיר חת לפרסם את הדו"ח במלואו וחת הודיע אתמול, כי הוא מאמץ את ההמלצה.

יו"ר הוועדה אלי הורביץ, אמר אתמול כי הדו"ח כולל כל מה שיש לו ולוועדה לומר בנושא, ועד מסירתו לנגיד בנק ישראל ופרסומו בציבור, יימנע הורביץ מכל תגובה בנושא.

מתח רב בבל"ל

בבנק לאומי שורר מתח רב לקראת פרסום הדו"ח. עובד בכיר בבנק אמר אמש לכתבנו כי כניה עובדים בכירים ישוקלים לפרוש מהבנק, ביטל הכוונה לקצץ קיצוץ נוסף בשכרם. זוכור, קוצץ שכרם של בכירי בל"ל לפני שבועות אחדים.

יצויין כי במסגרת החוזים האישיים עם בכירי הבנק, אם הם יפרשו מהבנק במהלך 1987, תחושב הפנסיה שיקבלו על פי משכורתם לפני הקיצוצים בשכרם.

אלי הורביץ אמר אמש, כי בעקבות הבדיקות שערכו חברי הוועדה גילה דברים שלא ידע עליהם. אולם הוא סרב לפרט. הוא הבטיח, כי חברי הוועדה יענו על כל השאלות בצורה עניינית.

בדק בית בחברת העובדים

מזכ"ל חברת־העובדים, דני רוזוליו, כנס את יושבי מועצת המנהלים של תאגידי חברת העובדים לדיון על גיבוש כללים הולמים לביצוע תנאי שכר, פרישה והטבות נלוות לנושאי התפקידים הבכירים בתאגידים.

יושבי הראש התבקשו לבדוק ולבחון ולדווח למזכ"ל חברת העובדים על דרכי הפיקוח וכללי הביצוע של הסכמי השכר וההטבות כגון: השתתפות בהחזקת רכב וטלפון, סיוע ברכישות ובהלוואות, שימוש בכרטיסי אשראי, אשל נסיעות לחו"ל, מקדמות, תנאי פרישה וכו'. עם קבלת הדיווחים מיושבי הראש תוציא חברת־העובדים הנחיות כלליות בנושאים הקשורים לסוגיות שהועלו.

מאסר ע"ת לאברכים שהורשעו בגרימת מוות

שני אברכי כולל בבני־ברק שהודו בגרימת מותו של תושב העיר שחשדו בו כי הטריד בהפצרות נישואין אלמנתו של רב מקומי, נדונו אתמול למאסר על תנאי ולשירות למען הציבור, בעקבות עיסקת טיעון בין התביעה לבין הסניגוריה בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

הנאשמים הם צעיר בן 21, שהיה קטין בזמן האירוע ושנגזרו לו שנתיים וחצי מאסר על תנאי ושנת מבחן שבה יבצע שירות לציבור במשך 350 שעות, לפי החלטת קצין מבחן, ויוסף טביב (23), שנדון לשנה וחצי מאסר על תנאי ולשנת מבחן אשר בה עליו לבצע שירות לציבור במשך 250 שעות, על פי שיקוליו של קצין מבחן.

השופטת שושנה ברמן מפרטת בגזר־הדין את נסיבות המקרה יוצא הדופן בעיר בני־ברק שאירעה לפני 4 וחצי שנים. הכל החל כאשר המנוח, יוסף דנקנר, איש בודד בשנות ה־30 לחייו וכנראה חוזר בתשובה, החל לגלות עניין באלמנתו של רב מקומי.

ב־28 ביולי 1982, כאשר יצא יוסף טביב מן התפילה, פגש את בתה הקטנה של האלמנה שאמרה לו כי היא פוחדת לחזור הביתה מפני שהיו שם אותה שעה שליחיו של דנקנר. מתוך נאמנות לרבו המנוח, מיהר טביב לבית האלמנה ומצא שם את השליחים. לטענתו, הם אמרו לו כי היא נפקנית ואף־על־פי כן מוכן האיש ששלח אותם לשאת אותה לאשה.

טביב קיבץ סביבו את חבריו, הנאשם הראשון שהיה אז קטין בן 17 וחצי ואדם נוסף בשם שמואל עטיה והם הלכו לבית המנוח, כדי להתרות בו ולהזהירו כי יניח לאלמנה. זה הזמין אותם ללכת עמו לרב שלו כדי להוכיח את כוונתו לשאת את האלמנה לאשה וכדי שיווכחו כי ביקש מן הרב לשדכו עם האשה.

הם הלכו ובדרך אירע מעשה שסניגורם של הנאשמים עו"ד דויד ליבאי כינהו "תאונה טראגית". שלושת תלמידי הישיבה החלו לדחוף את המנוח ולפגוע בו. טביב זרק עליו אבן והקטין היכהו באגרוף בלחיו השמאלית. דנקנר נפל על הכביש, נחבל בראשו ואיבד את ההכרה. הוא אושפז בבית החולים ביילינסון ומת למחרת היום, ב־29 ביולי 1982.

כל שלושת תלמידי הישיבה הואשמו בהריגתו של יוסף דנקנר, אולם בעקבות עיסקת טיעון בין הסניגורים והתביעה הוכנס תיקון לכתב האישום ובמקום הריגה הונדרה העבירה "גרימת מוות בהתרשלות", שהיא העבירה הפחותה ביותר במעשי ההרג למיניהם. (עתי"ם)

פגישה נוספת שמיר־פרץ בלי תוצאות

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

פגישה קצרה נוספת אתמול בין רה"מ יצחק שמיר והשר לשעבר יצחק פרץ (ש"ס) לא הניבה כל פרי. בקרוב צפויה התכנסות נוספת של חכמי ש"ס כדי להכריע אם הסיעה תצא מהקואליציה.

רה"מ שמיר דיווח אתמול לפרץ על הקמת ועדת השרים, לבדיקת מעמדם של הזרמים השונים ביהדות. כתבנו מעיר כי ניתן לקבל [illegible] דרישות י. פרץ, בהסכמה [illegible] החוקה. לפי שעה נראה כי [illegible] אין רוב בוערה זו. שמיר [illegible] לפרץ כי יעביר את בקשותיו [illegible] הצוות המשפטי שלו. [illegible] תנתנה עוד השבוע.

בקרוב תתכנס מועצת [illegible] התורה של ש"ס, לישיבה [illegible] בנושא המשך ישיבת [illegible] בקואליציה. בפגישה זו יסקור [illegible] פרץ את פרשת שושנה מילר, [illegible] היבטיה המשפטיים, הקואליציונים והכינמסלניים.

תווית "אסיר מסוכן" הוצמדה לאלכסיי מהריק

תווית של "אסיר מסוכן במיוחד" הוצמדה לבגדו של אסיר [illegible] אלכסיי מהריק, המרצה עונש [illegible] של שלוש שנים באשמה [illegible] "אחזקת סמים". זאת נמסר [illegible] למועצה הציבורית למען יהדות בריה"מ. המועצה מדגישה, כי אסיר ציון מהריק, בן 28, צלם במקצועו היה פעיל במיוחד בהוראת העברית וידוע כאחד המורים [illegible] והמוכשרים לעברית במוסקבה.

לצד הידיעות המגיעות [illegible] היתרי עליה למסורבים [illegible] מגיעות ידיעות מדאיגות על [illegible] של אסירי ציון במחנות העבודה [illegible] החמרה ביחס כלפיהם. אסיר [illegible] יוסף ברנשטיין, [illegible] ובדלקת כבד, יוצא כל בוקר [illegible] 5 לנקות את השלג במחנה [illegible] לעבודות מטבח. [illegible] לאותו אחר חצות. (עתי"ם)

ירדן: חילקנו הגדה ל־9 אזורי־פיתוח

מאת מנחם ענברי, כתב "על המשמר"

ירדן הודיעה אתמול, כי חילקה את הגדה לתשעה אזורי פיתוח במסגרת תוכניות החומש והיא תקים ועדות פיתוח בכל איזור.

הטלוויזיה של ירדן מסרה זאת מפי השר לענייני השטחים, מרוואן דודין, והעריכה בפירוט ההקצבות שכבר אושרו לתוכניות שונות. לא הוזכרו תוכניות של פיתוח כלכלי אלא בעיקר ממפעלי פיתוח מהסוג שהיה קיים עד היום כמו תוכניות מים, ביוב וכבישים. הידיעה האפילה על אופן הדיווח על פגישת חוסיין־ערפאת בכוויית. ונועדה לאותת כי חרף הפגישה תשמיר ירדן במדיניותה בגדה.

עלה שער הדולר

לונדון.— "הבונדסבנק", המערב־גרמני רכש אתמול כמות של כ־23 מיליון דולר בשוקי מטבע־החוץ של אירופה, וכתוצאה מכך עלה שער המטבע האמריקני לעומת המארק הגרמני. השער עלה ב־1.6 פני והגיע לכ־1.8270 מארקים בעקבות הידיעה שהבנק המרכזי של הריפובליקה הפדראלית מבקש לתמוך במטבע האמריקני. (ע"ד)

במשפט בצרפת הוכח: נקש יזם את רצח האלדיירי

בזנסון. — שאול מימי, אחד משלושת הרוצחים של צעיר אלדיירי, נידון אמש ל־12 שנות מאסר בבית משפט בעיר בזנסון שבמזרח־צרפת. במשפט שגם הוכיח שיוזם הפשע היה ויליאם נקש, אותו מסרבת ישראל להסגיר לצרפת.

שלושת הגברים שבאו לבזנסון כדי לבצע שוד אצל יהלומן, הרגו ב־22 בפברואר 1983, אלז'ירי בן 19, עבדל עלי חאקאר, שגרם למספר תקריות במועדוני לילה, שאחד מהם נוהל ע"י קרוב משפחה של ויליאם נקש. (ע"ד)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 26.1.87

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערי יציגים
סל מטבעות	1			1.6688	1.6896	1.6786
דולר אמריקני	1	1.57	1.64	1.6050	1.6250	1.6150
מרק גרמני	1	0.87	0.91	0.8853	0.8963	0.8897
לירה סטרלינג	1	2.42	2.53	2.4609	2.4916	2.4766
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2651	0.2684	0.2665
ין יפני	100	1.04	1.09	1.0545	1.0677	1.0604
גילדן הולנדי	1	0.77	0.81	0.7846	0.7944	0.7891
פרנק שוויצרי	1	1.04	1.09	1.0545	1.0677	1.0594
כתר שבדי	1	0.24	0.25	0.2470	0.2501	0.2486
כתר נורווגי	1	0.22	0.23	0.2280	0.2309	0.2295
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2333	0.2362	0.2351
מרק פיני	1	0.34	0.36	0.3531	0.3575	0.3552
דולר קנדי	1	1.16	1.22	1.1819	1.1966	1.1905
דולר אוסטרלי	1	1.03	1.11	1.0661	1.0794	1.0729
ראנד דר' אפריקני	1	0.53	0.79	0.7775	0.7872	0.7822
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4260	0.4313	0.4287
שילינג אוסטרי	10	1.23	1.29	1.2556	1.2713	1.2646
לירה איטלקית	1,000	1.22	1.30	1.2445	1.2601	1.2508

44.3 אחוז בסך־הקוהל

הבוחרים בגרמניה דחו נטיית מפלגתו של קוהל לסטות ימינה

ירידה של 4.5% לנוצרים־דמוקרטים ועלייה מרשימה לירוקים – 42 מושבים בבית הנבחרים

בון. — הקואליציה בראשות הלמוט קוהל תמשיך לשלוט בריפובליקה הפדראלית הגרמנית בארבע השנים הקרובות, לאחר ששתי המפלגות — הנוצרים דמוקרטים והליבראלים זכו בסך־הכל ב־53.4 אחוז מהקולות. עם זאת, מצביעים משקיפים על העובדה שהנוצרים־דמוקרטים זכו הפעם ב־44.3 אחוז מכלל הקולות לעומת 48.8 אחוז בבחירות הקודמות שנערכו במארס 1983, ירידה של 4.5 אחוזים.

לעומת זאת, התחזקה המפלגה הדמוקרטית החופשית (הליבראלים) ומפלגה זו זכתה ב־9.1 אחוזים מהקולות לעומת 7 אחוזים בבחירות הקודמות.

גם המפלגה הסוציאל־דמוקרטית לא הצליחה לשמור על כוחה לעומת הבחירות הקודמות. בהן זכתה ב־38.2 אחוז מהקולות — היא קיבלה הפעם רק 37 אחוז.

מרשימה במיוחד היא עליית מפלגת הירוקים, על רקע החשש הגובר בגרמניה מפגיעה באיכות הסביבה, שקיבלה מימד מוחשי ביותר באסון הכור הגרעיני הסובייטי בצ'רנוביל. הירוקים הצליחו להגדיל את כוחם בכ־50 אחוז וזכו ב־8.3 אחוזים מכלל הקולות, לעומת 5.6 אחוזים בבחירות הקודמות.

משקיפים מציינים, כי מאז 1949, התוצאות שהשיגו הנוצרים דמוקרטים בראשות קוהל והמפלגה־האחות האיחוד הנוצרי סוציאלי בראשות פרנץ יוזף שטראוס הן הגרועות ביותר לגבי מפלגת ימין זו.

לאחר פירסום התוצאות הרשמיות של הבחירות מתברר, כי המושבים בבית הנבחרים החדש יתחלקו בצורה זו:

הנוצרים דמוקרטים והאיחוד הנוצרי סוציאלי 223 מושבים; המפלגה הסוציאל־דמוקרטית 186 מושבים; המפלגה הדמוקרטית החופשית 46 מושבים; הירוקים 42 מושבים.

בבחירות הכלליות השתתפו 84.4 אחוז מכלל בעלי זכות הבחירה לעומת 89.1 אחוז בבחירות הכלליות הקודמות בריפובליקה הפדראלית.

פרשנים אומרים, כי פרנץ יוזף שטראוס אחראי במידה רבה להפסד שנגרם לנוצרים־דמוקרטים. נראה כי חלק מהמצביעים נבהלו לאחר ששמעו הצהרות "תקיפות" מצד מנהיגי המפלגה. נראה כי חלק מהקולות שאיבדו הנוצרים־דמוקרטים והאיחוד הנוצרי סוציאלי הועבר למפלגת הקואליציה הליבראלית.

הלמוט קוהל אתמול. לאחר שהובטח סופית המשך הקדנציה ארבע שנים נוספות. (צילום: אי. פי.)

שטראוס, בן ה־71 השיג את ההיפך ממה שהתכוון. במהלך מסע הבחירות הוא צידד בסילוק מן השלטון של שרי הכלכלה והחוץ, מרטין בנגמן והאנס דיטריך גנשר. בניגוד לחששות במפלגה הליבראלית, זכתה זו ביותר קולות מאשר העזה לצפות.

מקורביו של קוהל סבורים, כי במידה רבה יש להסביר את הפסד הקולות שנגרם למפלגה הנוצרית דמוקרטית בהצהרה שהשמיע הקנצלר במסע הבחירות כאילו קיימים מחנות ריכוז בגרמניה המזרחית.

משקיפים מאוחרים בדעתם, כי בניגוד למה שחששו רבים — בתוך גרמניה ומחוץ לגבולותיה — דחה הבוחר הגרמני את הנטיה של ראשי המפלגה השלטת לסטות ימינה.

השינוי ביחסי הכוחות בבית־הנבחרים המערב־גרמני, ה"בונדסטאג", ממחיש גם בעיות שקיימות במפלגה הסוציאל־דמוקרטית. מעתה ברור שאם אכן תוכל מפלגה זו לחזק את ייצוגה בבית הנבחרים בבחירות הבאות, היא תצטרך להקים קואליציה תוך הישענות על הירוקים.

העיתון הליבראלי "פרנקפורטר רונדשאו" מתאר את תוצאות הבחירות כ"בלימת הימין".

בהתייחסו לחילוקי־הדעות שבאו לידי ביטוי במהלך מסע הבחירות בין המנהיג פרנץ יוזף שטראוס לבין המנהיג הליבראלי הנס דיטריך גנשר, מעיר העיתון: "לולא היה פרנץ יוזף שטראוס קיים, אין ספק בכך שהמפלגה הדמוקרטית החופשית היתה נאלצת להמציא אותו".

אותו עיתון מגיע למסקנה שאורחים רבים הצביעו בעד הדמוקרטים החופשיים, כדי להיות בטוחים ששטראוס לא יגביר את השפעתו במסגרת הקואליציה.

הקנצלר קוהל סיכם אמש את תוצאות הבחירות באומרו כי האזרח הגרמני הביע תמיכה בקואליציה השלטת. הוא הצהיר כי אין בדעתו לחולל שינויים במדיניות הממשלה שבראשותו. עם זאת הודה שמפלגתו סבלה אובדן קולות מצער. (עד. ע־צ)

טלקס

● **מוסקבה מוכנה לספק למצרים חלפים לנשק ולסכר**

כווית. – בריה"מ הודיעה באחרונה למצרים, על נכונותה לחדש את אספקת החלפים לכמה סוגי נשק סובייטיים, המצויים כיום בשירות הצבא המצרי וכמו כן חלפים לתחנת הכוח של הסכר הגבוה – מוסר "אלקבס".

מקורות במשרד החוץ מסרו, כי השגריר המצרי במוסקבה, הנמצא כיום בקהיר, הודיע לנשיא מובארק כי גורבאצ'וב גילה נכונות לבדוק את הדרישה המצרית לבטל את הריבית על החובות הצבאיים של מצרים. הסובייטים הסכימו לקיים סיבוב נוסף של שיחות כדי לחתום סופית על הסכם הקונסולידציה של חובות המצרים. בלוח זמנים של 25 שנה עם ארכה לפריעת חוב של שש שנים. (ע"מ)

● **ארה"ב בודקת הצעות לפתרון בעיית הייצוג הפלשתיני**

ריאד. – הממשל האמריקני בודק כמה הצעות שמטרתן להתגבר על מכשול הייצוג הפלשתיני בשיחות הסדר – מוסר "אל־שרק אל־אוסט". מרפי הסביר, כי למרות ההסתייגויות האמריקניות מקיום הוועידה הבינלאומית, וושינגטון מוכנה להסכים לכינוסה אם יובטח כי תמומש את המטרה העיקרית – שיחות בין הצדדים המעורבים. (ע"מ)

מצב־חירום לבן

וושינגטון משותקת, רק הפוליטיקה מתנהלת כרגיל – בחדרים מוסקים

גם זאת ייראה בבירה האמריקנית בימי סערה: נהגים עוצרים כדי לקחת טרמפיסטים, קשישים נעזרים בצעירים, מתנדבים מתייצבים בבתי־חולים, אמנים מפסלים בשלג ■

מאת דליה רפאל, כתבתנו בארה"ב

וושינגטון. — לאחר סופת השלג השניה תוך ארבעה ימים, מכוסה וושינגטון במעטה עבה של לובן. משך 224 שעות הצטברה הכמות הלבנה והרכה, תוספת לשכבה הנמצאת כבר על הקרקע. כל מי שהזדרז וניקה את סביבת ביתו בשוך הסערה הקודמת — הצטער.

עיון מדוקדק בספרי השיאים מלמד, כי בכמות זו של שלג לא הצטברה על אדמת הבירה מאז ראשית שנות ה־70.

וושינגטון אינה שיקאגו או בוסטון. כאן אין מסורת של שלג וגם אין ניסיון. בדומה יותר לירושלים. עוצרת העיר על פרבריה את מהלך חייה התקין. התחבורה הציבורית כמעט משותקת. אוטובוסים ספורים מתנהלים לאיטם בכבישים הראשיים שפונו רק בחלק משלג. הרכבת התחתית פועלת חלקית. במקומות בהם עוברת המסילה על פני הקרקע החשופה למטפורות הקיפאון, אין סיכוי לחידוש השירות משך זמן רב.

חצי נחמה: הפעם ירד השלג במשך סוף השבוע. אנשים נקראים להישאר בבתיהם. אתמול שוחררו לחופשה מאות־אלפי עובדי ממשלה. כדי למנוע חזרה על האנדרלמוסיה בכבישים שהתרחשה בשבוע שעבר, כאשר אלפי כלי־רכב ניסו לעשות דרכם הביתה ומצאו עצמם (עם בעליהם בתוכם) מבלים שעות ארוכות וקרות על כבישים מושלגים וחלקלקים. מפלסות השלג לא יכלו לבצע את עבודתן עקב הפקקים האדירים. ברדיו ובטלוויזיה מודיעים על סגירה וביטול של כמעט כל פעילות שאינה הכרחית ביותר.

קבוצת אמנים בפרבר שליד וושינגטון קפצה על המציאה ופתחה תערוכת פיסול בקרח,

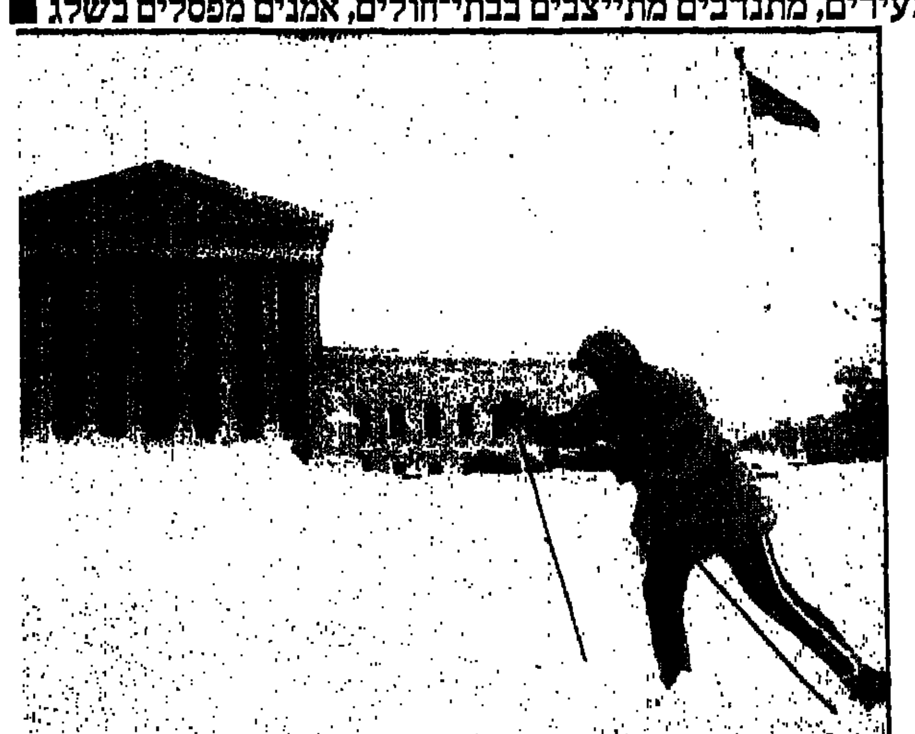

סקי מול ביהמ"ש העליון בוואשינגטון – לאחר סופת השלג השניה שפקדה את בירת ארה"ב במשך פחות משבוע. (צילום: אי.פי)

על הרחבה של מרכז קניות גדול. האמנים פיסלו לעיני, בתי־ספר, אוניברסיטאות, מרכזי קניות, בנקים ושגרירויות (כולל זו הישראלית) — סגורים. חנויות המזון והסופרמרקטים נפתחו למרות שההסתערות הגדולה עליהן התחוללה כבר אתמול, בציפיה לשלג. היום נראים הולכי־רגל רבים המעדיפים לצעוד לסופרמרקט, או להחליק אליו במגלשיים.

מאות צופים משתאים. התערוכה תישאר פתוחה לקהל... עד שתי־מס.

גילויי הידידות והעזרה הם חלק בלתי־נפרד מ"מצב החירום הלבן". קשישים נעזרים בשכניהם הצעירים יותר, מתנדבים מתייצבים לסיוע בבתי־חולים ועובדים נחוצים עובדים משמרות כפולות. בעלי רכב עוצרים ואוספים נוסעים בדרך, מעשה שלא ייעשה בימים רגילים.

וושינגטון ממתינה עוד יום לניקוי הכבישים ולהתארגנות מחדש. גדולים וקטנים שמחים ביום חופש ובילוי משפחתי בבית. ואילו האורח הראשון של ארה"ב יכול לשלב את השניים: הוא עובד בבית. הנשיא ריגן נפגש אתמול עם "ועדת טאואר", הוועדה המיוחדת שמינה לבדיקת פעילות "המועצה הלאומית לבטחון", בכל הקשור לפרשת איראן ו"הקונטראס". הפגישה מתקיימת לאחר דחיות רבות. ורבות הציפיות ממנה. תהיה זו הפעם הראשונה בה ימסור הנשיא את גירסתו שלו למה שהתרחש, מעבר להצהרותיו בהופעות הפומביות.

"שר החוץ" של הקומוניזם האיטלקי עושה סולחה עם הציונות וישראל

מאת אהרן ניר, כתב "על המשמר" באיטליה

רומא. — גיאורגיו נפוליטנו, "שר החוץ" של הקומוניזם האיטלקי היה הרוח החיה בכנס מרשים במילאנו על הנושא "השמאל והבעיה היהודית", שיוזמיו הקומוניסטים שיוו לו אופי של "סולחה" בין מק"י ובין האינטלקטואלים היהודים השמאליים, אחרי ברוגז הנמשך זה כעשר שנים.

נפוליטנו, מטור היוקרה שנוספה לו מ"ביקור ההכרה" שערך לפני חודשיים בישראל, היה הרוח החיה של מפגש הפיוס, ובו השמיע דברי "אפיקורסות", שבעבר היו מסמרים שער ראשו של כל קומוניסט, אפילו לא ארוק ביותר.

אין מקום לראייה חד־צדדית של יחסי העולם הערבי וישראל, תוך הזדהות עם אחד מהם, אמר נפוליטנו. לדבריו, השמאל חייב לראות את קיומה של ישראל כמציאות שאין לשנותה.

את הבעיה היהודית יש לראות, לא כבעיה של עם שצריך היה להשתחרר מכיבוש זר, אלא כמי שצריך היה לרכוש לעצמו טריטוריה ולהתגבש מחדש כעם.

עד כה לא נתן שום קומוניסט הנמקה הסטורית רעיונית־לאומית לציונות ולתנועת ההתיישבות היהודית בישראל, כפי שביטא זאת נפוליטנו.

נפוליטנו דיבר בשבח הדיאלקטיקה התרבותית והפוליטית בקרב העולם היהודי ובמדינת ישראל וקרא לשמאל האיטלקי להודות, שמהציונות יכולות לבוא — כפי שהיה בעבר — תרומות חשובות לסוציאליזם.

הפונים להגר מבריה"מ מתלוננים על החוק החדש

מוסקווה.— אנשים רבים המבקשים להגר מבריה"מ טוענים, כי הם ממשיכים לסבול מקשיים הנערמים בדרכם על ידי המנגנון הביורוקרטי. על אף העובדה שהשלטונות בריה"מ הכריזו על רצונם לגלות פתיחות במישור זה עם הפעלת החוק החדש בענין אשרות היציאה החל מה־1 בינואר.

ששה בני משפחות, המבקשים להגר, פתחו אתמול בשביתת רעב חדשה, לרגל חידוש דיוניה של הוועידה לבטחון ושיתוף פעולה באירופה אתמול בווינה.

במכתב גלוי למנהיגי 5 המדינות המשתתפות בוועידה, מותחים אנשים אלה ביקורת על הקשיים שבהם הם נתקלים בקשר עם השגת עבודה ומתלוננים על הרעת מצבם החומרי בעקבות הגשת בקשה להצטרף לבני משפחותיהם במערב. העתק של מסמך זה, הנושא את חתימותיהם של אלכסנדר ז'דאנוב, אלכסנדר פרלדיק, יורי באלובלנקוב, ולאדימיר פימונוב והנכרות גאלינה גראיסימובה ויילנה קפלו. (ע־צ)

נכשלו שיחות ארה"ב עם השוק המשותף

מאת דליה רפאל, כתבת "על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — נציגי מדינות השוק המשותף ועמיתיהם האמריקניים נכשלו בפתרון מחלוקת המכסים ביניהן. השיחות שהתנהלו בסוף השבוע נועדו למנוע העלאה חדה של מכסים אמריקניים על תוצרת אירופית.

עם סיום השיחות הודיעו שני הצדדים על "התקדמות", ותקוותם שעדיין ניתן יהיה להימנע מ"מלחמת סחר." אולם הנציגים האירופים טסו חזרה לארצותיהם, בלי שנקבע מועד לחידוש השיחות. אם לא יגיעו הצדדים לפשרה יוטל מכס בשיעור של עד 200 אחוז על מוצרי מזון אירופיים כבר ב־30 בחודש. המדובר ביינות, גבינות, זיתים ומטעמים אחרים שכבר הפכו הרגל בפי אניני הטעם בארה"ב.

מנכ"ל משה"ח החינוך: השבתת הלימודים באום־אל־פאחם — שערוריה גדולה

תובע להקים עמותה שתנהל ענייני בית־הספר ● המורים בעיר שובתים כבר יותר מחודש ● השבתת לימודים גם בנצרת במחאה על הקיצוצים

מאת קאסם זייד, כתב "על המשמר"

מנכ"ל משרד החינוך והתרבות, ד"ר שמשון שושני, כינה את המצב בבית־הספר התיכון באום־אל־פאחם שערוריה גדולה שאין המשרד מוכן להשלים עמה.

ד"ר שושני אמר שאם עיריית אום־אל־פאחם לא תיענה לבקשה להקים עמותה ותנהל את ענייני בית־הספר, ייאלץ משרד החינוך לשלם את המשכורות למורים שלא באמצעות העירייה.

לכתבנו נודע שאין בכוונתה של עיריית אום־אל־פאחם להיענות לבקשה להקמת העמותה. המורים בבית־הספר התיכון אום־אל־פאחם שובתים מזה כחודש ימים במחאה על אי־קבלת משכורותיהם זה חמישה חרשים. מוועד המורים נודע שאין כל כוונה לחדש את הלימודים עד שהמורים יקבלו את משכורותיהם.

שוקלים פנייה לבג"צ

ועד ההורים המרכזי באום־אל־פאחם הודיע על כוונתו לעתור בשבוע הבא לבג"צ, אם משרדי החינוך והאוצר לא יסכימו להעביר כספים לעמותה שתקום לניהול ענייני בית־הספר התיכון.

ועד ההורים המרכזי השבית בשבוע שעבר את הלימודים בבתי־הספר היסודיים בעיר לארבעה ימים כהזדהות עם מאבקם של המורים בבית־הספר התיכון.

יו"ר ועד ההורים מופיד ג'ברין אמר שאם מאבקם לא ישא פרי הם חושבים לקיים הפגנה מול משכן הכנסת ושביתת שבת בלשכת שר החינוך והתרבות.

שביתה בנצרת

הלימודים בבתי־הספר בנצרת ובכפר יפיע הושבתו אתמול כמחאה על הקיצוצים בתקציב משרד החינוך.

יו"ר ועד ההורים בנצרת מוחמד מילחם אמר שהאזורים הערביים הם הנפגעים הראשונים מהקיצוצים בתקציב משרד החינוך ומהטלת אגרת החינוך.

מילחם אמר עוד שהרבה משפחות ערביות ברוכות ילדים, שלא יוכלו לשלם את אגרת החינוך, לא יוכלו לשלוח את ילדיהם לבתי־הספר.

מילחם איים להוציא את הילדים לרחובות ולהפגין אם לא יבוטלו הקיצוצים ואגרת החינוך.

"הלו מישיגן, כאן יריחו" — ראש העיר ג'מיל סבר חנך את החיוג הבינ"ל הישיר בנוכחות שר־התקשורת רובינשטיין (צילום: אלהרר)

השר רובינשטיין מציע יחידה מיוחדת לטיפול בהפגנות בשטחים

משרד התקשורת יפתח במבצע להקמת טלפונים ציבוריים ביו"ש

שר־התקשורת אמנון רובינשטיין אמר שיש למצוא אמצעים חלופיים לשימוש בעת פיזור הפגנות בשטחים. השר ערך אתמול סיור ביהודה ושומרון ובבקעת הירדן וחנך מרכזת טלפון בינלאומית ביריחו.

השר המליץ על שימוש באביזרים מיוחדים, המופעלים במדינות בהן קיימות בעיות דומות, והציע להקים יחידה מיוחדת להתערבות בהפגנות. בכל מקרה, הרגיש, יש להמנע משימוש באש חיה, בעת פיזור ההפגנות.

בסיור שערך השר, הוא נפגש עם ראש המינהל האזרחי ביו"ש תא"ל אפרים סנה, חנך את הקשר הטלפוני הבינלאומי מיריחו, סייר בגשר אלנבי עם ראש עיריית יריחו ונפגש עם חברי מועצת ישובי הבקעה.

בהתייחסו למצב תשתית הטלפונים באזור, אמר השר שבכוונתו להקים חברת תקשורת מיוחדת שתפעל לשיפור תשתית הטלפונים הקיימת וכן תדאג בין השאר להצבת טלפונים ציבוריים שכלל לא קיימים באזור.

מגעים בעניין הקמת החברה מתנהלים בין נציגי משרדי התקשורת, האוצר והבטחון, אמר. (עתים)

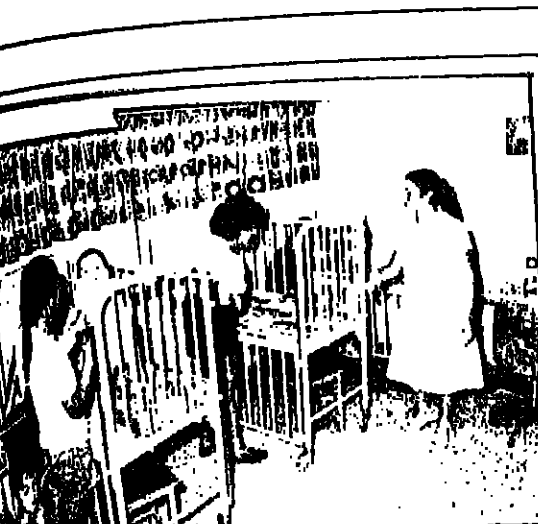

שיעור האישפוז של ילדים באיזור קריית שמונה ירד … במחצית. כאשר הפעילה קופ"ח טיפול יום בילדים. … לטיפול יום יש ציוד אבחון וטיפול ובשעות הערב … שבטיפול לביתו. בדרך זו מונעים טילטולי ילדים … אישפוז הרחוקים מביתו של הילד. היחידה מופקדת על … מ־32 אלף ילדים ובני נוער ועוסקת בין היתר במעקב … סכרת. אנמיה ועוד. (כיתוב: י. שמי / צילום: …)

שר־האנרגיה יבדוק הסיבות לזיהום האוויר בחיפה

מאת ירדן זליג, כתב על המשמר בחיפה

שר האנרגייה משה שחל הורה בסוף השבוע למנכ"ל משרדו … בתיאום עם היחידה לשמירת איכות הסביבה בחיפה את נסיבות … בשבוע שעבר בו נגרם זיהום אוויר כבד באזור חיפה עקב פליטת … תבוכה גופרית בכמות שמעל לתקן. השר הורה לאנשי משרדו … בתוך ימים ספורים דו"ח על האירוע לרבות האמצעים הננקטים … הישנותם של אירועים מסוג זה. לכתבנו נודע כי במשרד האנרגייה … בימים האחרונים תרעומת על בתי הזיקוק המפרים לעיתים את … האישי שהומצא לידיהם ובכך גורמים לעליית זיהום האוויר באזור … לכתבנו נודע עוד כי התרעומת מובעת גם בשל העובדה כי בשנים … עושה משרד האנרגייה מאמצים לשיפור איכות האוויר לרבות שיפור … הדלקים המיובאים לישראל כך שיהיו בעלי אחוז גופרית נמוך …

בקשר לכך מציין כתבנו כי משלחת משותפת למשרד האנרגייה … פז", אשר חזרה בימים האחרונים ממכסיקו חתמה שם על חוזה לאספקת … גולמי לישראל בכמות הגדולה בהיקפה ב־50% מהכמות שנרכשה … בשנה שעברה. איכותו של הנפט שנרכש השנה משופרת מזה של … הקודמת, שהיה מורכב משני שליש וכן נפט כבד ושליש נפט קל. … שיובא השנה לישראל יכיל כמות שווה של נפט כבד ונפט קל. שווי … שנחתמה בשבוע שעבר הוא 41 מיליוני דולרים.

השאלה שלא נשאלה ב"כניסה חופשית":

"מי היו ה־500 שבאו לארוחה?" הרפז: אינני אחראי לבחירת הצירים

מאת שלמה מלוצקי, כתב "על המשמר"

מכל השאלות, שלא הפסיק מנשה רז לשאול את ראשי הסוכנות היהודית בארוחת הצעקות ההיסטוריות, שאיי־מינה את התוכנית "כניסה חופשית" ביום ראשון בערב, היתה גם שאלת ביטול ימי העיון המאורגנים על־ידי המועצה הציונית, החלטה שהתקבלה והסקפתו ע"י היו"ר החדש, ניסן הרפז, אשר הורה על השעייתם לזמן בלתי מוגבל, כפי שמסרנו ב"על המשמר" ביום ראשון.

שאלנו, איפוא, ישירות את הרפז בנושא זה, ולהלן תשובתו:

"אין אמת במה שפורסם בעיתונכם. לא החלטנו לסגור את המדרשות ולא להפסיק את ימי העיון, אלא רק השענו התוכנית זמנית בגלל שתקציב הפעולות השנתי, הוצא כבר כולו, במשך שלושה חדשי עבודה: אינני יודע איך אכל הם בלעו את כל התקציב, יחד עם 8000 דולר נוספים שהשגתי כמימון חירום מגזבר הסוכנות עקיבא לוינסקי."

הארוחה החגיגית

הרפז אישר עם זאת שאכן קיבל בימים אלה עשרות מכתבים ממנהלי בתי־הספר וראשי ערים מכל הארץ, אשר מחו על הפסקת ימי העיון בנושאי דימוקראטיה, יחסי ערות, ירידה וכו'. הרפז הוסיף וטען "שהארוחה החגיגית", שהוזכרה ב"על המשמר" באותה ידיעה, היתה במסגרת ועידת המועצה הציונית, אשר אליה הגיעו 500 נציגים מכל הארץ. לטענה שקיימות עדויות כי חלק ניכר מהצירים היו אנשים שאין להם כל קשר לפעולת המועצה, והגיעו רק לצורך הארוחה — ענה הרפז שאין הוא, ולא עוזריו, יכולים לפקח אישית על אופי בחירתם של כל 500 הצירים לוועידה.

תוצאות הגרלת מגן דוד אדום 86

בהגרלת הפרסים השנתית של מגן דוד אדום שנערכה בבית מרכז מד"א בתל אביב, זכו ב־4 מכוניות "אופל קאדט" 5 דלתות, המספרים: 0439192, 3418419, 4520193, 8700702.

ב־4 מכוניות אוטוביאנקי זכו המספרים: 3041212, 9190423, 6500705, 7249958.

ב־4 מכוניות "פיאט אונו־פייר 1000+" 3 דלתות, זכו המספרים: 2842589, 0584758, 4727328, 6014694.

ב־3 תעודות חסכון כל אחת ע"ס 3000 ש"ח של בנק דיסקונט זכו המספרים: 7432822, 6928149, 0700218.

כל הכרטיסים המסתיימים בספרות 247 זכו בתיק עזרה ראשונה של מד"א, המספרים שמסתיימים ב־812 זכו בתרמוס והמספרים המסתיימים ב־037 זכו במערכת סכו"ם.

עוד הועלו בגורל 12 כרטיסים שזכו במקררי גלאקסי תדיראן, 20 כרטיסים שזכו בטלוויזיות צבעוניות מץ ועוד.

חלוקת הפרסים ב־1.2.87 ותסתיים ב־27.4.87. הפרסים יחולקו במחלקת ההגרלות של מד"א, רח' מזא"ה 13 ת"א, וברוב סניפי מד"א בארץ. תוצאות ההגרלה יפורסמו על לוחות המודעות בסניפי מד"א ברחבי הארץ.

תרומות הציבור בהגרלת מד"א 1986 הגיעו לכ־7 מיליון ש"ח לעומת 3 מיליון ש"ח בשנת 1985. סכום זה נכלל בתקציב התפעול השוטף של מד"א המסתכם ב־30 מיליון ש"ח. הכנסות ההגרלה הינן קודש למימון שרותי העזרה הראשונה הניתנים ע"י מד"א בכל הארץ. (עתים)

"זהו זה" — הפופולארית ביותר בקרב הנוער

מאת אתי רוגאל כתבת "על המשמר"

התכנית הפופולארית ביותר בקרב בני הנוער הוא "זהו זה" … צפייה גבוהה תכופה, של 80 אחוז כשהבנים צופים בתכנית זו … מהבנות — כך עולה מסקר צפייה במשרדי אחה"צ של הטלוויזיה החינוכית, שנערך על ידי מכון ישראל למחקר חברתי שימושי עבור אירוד המפרסמים והטלוויזיה החינוכית. הסקר נערך בקרב מדגם מייצג כלל ארצי של 1190 מבוגרים מגיל 20 ומעלה ו־676 בני נוער בגילאי 13־18. עוד מצא הסקר כי ב"פיצוחים" צופים כ־59 אחוז מבני הנוער "ובשעת כושר" למעלה ממחציתם. התוכנית הפופולארית ביותר בין המבוגרים היא "ערב חדש", עם 59 אחוז צופים … ועוד 18 אחוז לעתים רחוקות.

מבני הנוער צופים בתוכנית 35 אחוז באופן קבוע ו־32 אחוז באופן מזדמן, כשרבע מבני הנוער מתכננים את בילוי שעות הפנאי … לשידורי הטלוויזיה החינוכית.

חתורים עם הילדים

באשר להורים, כשליש מהם צופים בתכניות הילדים יחד עם ילדיהם, וכ־60 אחוז צופים בתכניות לחברת בני המשפחה.

בסקר נוסף, שערכה מחלקת המחקר של הטלוויזיה החינוכית, נבדקו רמת המיכשור והצפייה בכל בתי־הספר היסודיים והתיכוניים בארץ.

ב־87 אחוז מכתי הספר היסודיים וב־84 אחוז מהתיכוניים … בתשמ"ו כיתות שלמדו עם מישדרי הטלוויזיה החינוכית … הנצפות היו אנגלית (לכיתות ה' ו') "בלי סודות" … בכיתות א' ו"ארץ מולדת" (לכיתות ה' ו'). בתיכונים … בעיקר אנגלית (כ־60 אחוז צפיה) ומדעי הטבע … לצפייה רחבה גם סדרות קניות …

ביקשו להקים במגדל שמס אנדרטה לחללים הסורים

מאת יהודה צור כתב "על המשמר"

עשרות צעירים פרו־סורים, מקרב הדרוזים ברמת הגולן, הרסו בשבת בבוקר את מגדל השעון בכיכר המרכזית של הכפר כדי להקים במקומו אנדרטה לזכרם של חללי מלחמות סוריה. כמה מן הצעירים נעצרו לאחר מכן על־ידי המשטרה לחקירה. בשבת, בגשם שוטף וברוחות עזות, הגיעו הצעירים למרכז מגדל שמס מצויידים בבולדוזר, רתכת, ומערבל בטון. הם הרסו את מגדל השעון, העומד מזה דורות במרכז העיירה, והחלו להכין תשתית בטון לאנדרטה. התערבות המשטרה מנעה את הקמת האנדרטה. לפני שבועיים דחו כוהני הדת הדרוזים, את תביעתם של הגורמים הפרו־סורים להקים את האנדרטה ללא רשיון. גם המועצה המקומית מגדל שמס מתנגדת להקמת האנדרטה ללא רשיון. מדובר באנדרטה במשקל 12 טון מורכבת מ־4 חלקים שבמרכזה מופיע המנהיג הדרוזי סולטן אטרש, גיבור המרד נגד הצרפתים. האנדרטה מסמלת את הלחימה נגד האויב.

מצעד כוכבי הוליבוד בהתרמה לסינמטק

גדולי שחקני הוליבוד יטלו היום חלק בערב התרמה מיוחד לגיוס כספים להשלמת הסינמטק בתל־אביב. באירוע, כן ייצגו את תל־אביב — ראש העיר שלמה להט (צ'יץ') וחנן בק־יהודה, מנכ"ל קרן תל־אביב לפיתוח. ישתתפו השחקנים ברברה סטרייסנד, וורן ביטי, פראנק סינטרה, כתו סונה, גרגורי פק, ג'ק למון וגולדי הון, שבחסותה נערך האירוע כולו.

הסינמטק בתל־אביב עתיד להיפתח בסוף השנה בהמנהג קולנועי, כל כרטיס אחד לארוחת הערב המפוארת בלוס אנג'לס עלה 500 דולר. (עתים)

טלקס

● התרמה למען ילדים חולי סרטן

מרכז סמבור שליד בילינסון, המעניק טיפול לכ־600 ילדים חולי סרטן, זקוק לציוד חדש ובתוך זה סורק תאי ממוחשב המאפשר אבחון מהיר. מהימן ואוטומטי שעלותו רבע מליון דולר.

כדי לממן את רכישת הסורק מתכוונת האגודה למלחמה בסרטן לגייס תרומות מהציבור ותקיים במסגרת זו התרמה במופע אמנים שייערך בהיכל התרבות בתל־אביב ב־16 בפברואר. **יוסף שמי**

● גן־חיות ייפתח בקלקיליה

גן־חיות ראשון מעבר לקו הירוק ייפתח מחר בקלקיליה.

גן־החיות משתרע על 12 דונם ובמקום נבנה אגם מלאכותי. לגן תרמו אריות, נמרים, יעלים, צבועים, ראמים וקופים מהספארי ברמת־גן ופינות חי אחרות בארץ.

ראש העיר, עבד אבו סנינה, מסר, כי הקמת הגן נועדה לעודד תיירות לקלקיליה. דמי הכניסה לגן — 2 ש"ח. **ניצה רימון**

● "שיכון עובדים" תממן פארק בבת־ים

חברת שיכון עובדים תשתתף במימון הקמת פארק בשכונת רמת עופר בבת־ים, הנבנית ברובה על־ידה.

על השתתפות החברה במימון הפארק הבטיח יו"ר הקואליציה, ח"כ רפי אדרי, העומד בראש "שיכון עובדים", שהיה אתמול אורח בת־ים. **אשר שילוני**

"המשטרה הפקירה אותי" — טוען סנ"ץ כרמלי שטוהר

נאלץ לפרוש מתפקידו לפני שנה לאחר שנחשד בקבלת שוחד ושיבוש הליכים

"גם איש משטרה הוא חף מפשע, כל עוד לא הוכחה אשמתו. שמחתי כאשר הוכחה חפותי. אך אני כואב על חוסר גיבוי מצד מפקדים כלפי קצין משטרה ותיק שעבר במסירות 24 שנים. הפחד שלי הוא שקצינים אחרים יתחילו להיות ראש קטן, משום שמה שקרה לי עלול לקרות גם לאחרים".

זהו חלק מווידוי אישי של סגן־ניצב בדימוס שמואל כרמלי (50), ששימש ראש אגף החקירות במרחב הירקון במשטרת תל־אביב ושנאלץ לפרוש לדבריו מהמשטרה לפני שנה, לאחר שהועלו נגדו חשדות לשיבוש הליכי משפט וקבלת שוחד. השבוע נקבע, לדבריו, כי לא נמצאו כל ראיות נגדו והמשטרה החליטה שלא לנקוט נגדו בשום צעד פלילי או משמעותי.

בפגישה עם עתונאים שקיים שמואל כרמלי בתל־אביב הוא יצא בהאשמות חריפות נגד המשטרה על שהיא מפקירה קצין משטרה בעל ותק של 27 שנים, ללא דופי במסירות ונאמנות. כרמלי סיפר על השנה הקשה שעברה עליו ועל בני־משפחתו, בעקבות פירסומים על החשדות נגדו בשיבוש הליכי משפט נגד קצין משטרה אחר והחשדות לקבלת שוחד. כרמלי, שלדבריו נכנס למילכוד ולחששות פן יושעה מהמשטרה, החליט לצאת לגימלאות. כאמור, לאחר שנחקרו החשדות, הוא טוהר השבוע מכל חשד.

"החקירה נגדי היתה חסרת מקצועיות, חקירה שאינה מוסיפה כבוד למשטרה. ציפיתי להתייחסות מכובדת יותר, למישהו בעל שיעור קומה שינהל את החקירה נגדי באופן ענייני. יותר מכך ציפיתי לגיבוי מצד מפקדים, הן מפקדי הישירים והן מפקדים בכירים יותר. למרות שאני מסכים, כי כל חשד נגד איש משטרה מחייב בדיקה, לא ייתכן לקבל מכתבים אנונימיים בלי לברוק. ציפיתי שיקראו לי לפחות, שיאמרו מילה טובה, שייתחסו אלי באופן אישי ולא ישלחו לי מכתב רשמי חתום בידי רשמת ובכך יסכמו את 27 שנותי היפות במשטרה".

כרמלי שוקל חזרתו למשטרה. "אהבתי את המשטר ואת עבודת החקירות ואני יכול לתרום למדינה בעניין זה", הוא אומר.

כל החקירות נגד כרמלי החלה, לדבריו, לאחר שעצר קצין משטרה לשעבר שהיה חשוד בסחיטת 300,000 דולר. שני קציני משטרה אחרים החלו לדבריו להפעיל נגדו לחצים. במסגרת הלחצים, עקבו אחריו וצילמו אותו ביום שישי אחר הצהריים בשוק הכרמל בתל־אביב כשהוא קונה אצל ירקן מלפפונים ועגבניות. בפועל נחקר כרמלי בחשד לתשלום נמוך יותר עבור הירקות, סכום שהסתכם כ־30 אגורות. כרמלי נחקר גם על הפקדות צ'קים של מרחב הירקון בבנקים, במקום להשאירם בכספת המשטרה, וזאת לאחר שהאינפלציה גרמה לדבריו להפסד כספי ניכר. בהפקדת הצ'קים נחסכו למדינה, לדברי כרמלי, עשרות אלפי שקלים.

למרות החקירות בנושאים אלה בלבד, פירסמו חשדות על מעורבותו בפרשיות מחרידות. "שמי נקשר לקציני משטרה אחרים שהיו קשורים לענייני מין ושוחד", אמר. כאמור, נמסר השבוע לכרמלי, כי אין נגדו כל ראיות למעשים פליליים ולא יינקטו כל צעדים נגדו. (עתים)

הקוקסינל שושי הופיע כעד מומחה במקצוע העתיק

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

הקוקסינל זלמן שושי משך אתמול תשומת לב מרובה בבית־המשפט המחוזי בחיפה. כאשר הופיע כעד מומחה ותיאר את תנאי עבודתן ורווחיהן של הפרוצות הישראליות, כשהוא מאופר באיפור כבד ועונד תכשיטי זהב רבים.

זלמן שושי נקרא להעיד בתביעה שהגישה הפרוצה בת־שבע ימיני ממושב אליכין נגד חברת הביטוח סלע בע"מ ונגד נהג מכונית שפגע בה בעת שהיתה בעבודתה, שמואל שבי מהוד השרון.

בתביעתה שהגישה נגד שבי וחברת הביטוח שלו טוענת הפרוצה, כי הפכה לנכה לאחר ששבי פגע בה עם מכוניתו שעה שהיתה בעבודתה. היא תובעת משבי ומחברת הביטוח שלו פיצויים על הפסד הכנסה באמצעות פרקליטיה, עורכי־הדין חנוך סדר ויהודה דוברת.

כבר בפתיחת עדותו עורר שושי גל צחוק באולם כשהשופט מיכאל בן־יאיר שאל אותו "מה שמך גבירתי" והוא ענה: "אני בבוקר זלמן בינגדר ממין זכר. רק בלילה אני הופך נקבה והמקצוע שלי הוא זנות".

בהמשך הדיון המשפטי אמר נציג התובעת, עו"ד חיים גלזר, כי לפי הנתונים שבידיו יש בחוף תל־ברוך פחות מ־300 פרוצות. בתגובה אמר שושי: "אתה בשטח שלך ואני בשלי. ויש 300 פרוצות".

שושי המשיך וסיפר כי פרוצה ממין זכר מרוויחה בין 1000 ל־1200 ש"ח ללילה ואילו פרוצה ממין נקבה רק 800 עד 1000 ש"ח.

כמו עגבניה רקובה

שושי סיפר כי הפרוצות סובלות מגל אלימות גואה. "בא קליינט. אני עולה. נוסע לפינה ואז קופצים מהבנג' עוד חמישה־שישה ומקיימים איתי יחסים בלי לשלם", אמר. הוא הצהיר, כי הוא עובד 365 יום בשנה ואם הוא מעוניין ללכת לסרט או הצגה "אני עושה קליינט אחד או שניים כדי לממן את הכרטיס".

לשאלת התובעת גילה שושי, כי הפרוצה המבוגרת ביותר העובדת כיום הינה בת 55 והישווה אותה לעגבניה רקובה. "הקליינטים אוהבים עגבניה טריה ולא רקובה. אבל כשאין טריה הם מסתפקים גם בעגבניה רקובה", אמר.

זלמן שושי גם קבל בבית־המשפט נגד ראש עיריית תל־אביב על שאינו עומד בהבטחתו ואמר. כי "האיידס זה ניפוח של התקשורת ואצלנו אין שום איידס. יש מקפי תנועה גדולים בחוף תל־ברוך ולחט הבטיה לעשות שם "מזורים".

המשך המשפט נדחה למועד אחר.

גופת צעירה נמצאה על גדת הירקון

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

גופת צעירה מעורטלת התגלתה אתמול סמוך לשעה 11 בבוקר בגדה הדרומית של הירקון על־ידי שתי תלמידות מהמרכז העירוני של חינוך ימי בת"א.

השתיים, הלומדות בסמוך למקום מציאתה של הגופה, יצאו לשוט באיזור במסגרת שיעור. הן הודיעו על כך לאחד ממורי בית־הספר, ישראל ציון, שיצא למקום ומצא על הגדה את הגופה שנסחפה כנראה מהמים.

הגופה היתה מעורטלת לגמרי והיתה מונחת כשפניה לכיוון האדמה.

המורה הזעיק את המשטרה שהגיעה למקום עם רופא פתולוגי שבדק הגופה והיא הועברה למכון הפתולוגי באברכביר. הגופה טרם זוהתה.

מפקד מרחב הירקון אמר, כי עדיין לא ברור אם מדובר ברקע פלילי והמשטרה חוקרת בכיוונים שונים.

קופמן: בלס תרם לא מרצונו

טענת "העבודה", כי דוד בלס תרם לה כספים מרצונו היא התחסדות ושקר — אמר אתמול יו"ר סיעת הליכוד חיים קופמן בישיבת הנהלת סיעתו. לדבריו, תרומות הנטו של בלס היו כה גבוהות עד כי היה צריך להרוויח 5 מיליון דולר לשנה כדי לשלם תרומת נטו כה גבוהה. קופמן הביע תמיהתו על כי מבקר המדינה לא נכנס לעובי הקורה. לדבריו, אחת הסיבות למצבם הכספי החמור של הקיבוצים היא תרומתם האדירה למערכת הבחירות של "העבודה".

זיופי ה"זייגרמאכר" מעוררים תדהמה בצפת

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

חקירת המשטרה בחשד לזיופי ציורים של הצייר שלום מושקוביץ', המכונה הזייגרמאכר, מעוררת תדהמה בקריית־האמנים בצפת.

בעלי הגלריות ציינו, שמדובר בצייר שבשנות ה־30 היה מוכר כשען ובמרוצת הזמן הלך ופיתח חוש אמנותי ועם הקמת המדינה החל להתפרסם כצייר. ציוריו מבוקשים על־ידי אספנים רבים ומוצגים בגלריות בארץ ובעולם.

שני בעלי גלריה מצפת הובאו לחקירה במטה היחידה הארצית לחקירות הונאה ביפו.

בעלי הגלריות בצפת ציינו, שאם אכן החשד אשר נפל על כמה בעלי גלריות הוא נכון, מדובר במקרה יוצא דופן שלא אירע עד כה בקריית־האמנים.

● החל מה־1 בפברואר '87 ועד ליום ה־10 במארס '87 יוכלו אזרחי ישראל בעלי הדת המוסלמית להגיש בקשות לעלייה לרגל למכה.

● שירות התעסוקה פתח במיבצע מיוחד לגיוס עובדים לענפי הטקסטיל וההלבשה. בענף זה שוררת בתקופה האחרונה גאות ומפעלים רבים העלו את ייצואם ב־60 אחוז ויותר בשנה האחרונה.

הטור השבועי

חוק פנסיה – כן. הרעת תנאים – לא –

הממשלה קיימה דיון ראשון בחוק הפנסיה המוצע ע"י שר העבודה והרווחה – משה קצב. ידועים לנו רק חלק מהפרטים. הרעיון לכלול את כלל ציבור האזרחים במדינה בתכנית פנסיה, הוא ודאי חיובי, ביחוד שלא מדובר על הקמת מערכת מוסדות חדשה, אלא לבצע את התכנית באמצעות קרנות הפנסיה הקיימות. חוק פנסיה מחייב גם ערבות ממלכתית לפעולות הקרנות. בתכנית כפי שהוצגה בכלי התקשורת ע"י שר העבודה והרווחה, טמונות גם סכנות משמעותיות לגבי ציבור הפנסיונרים בעתיד. נרמז בהצהרת השר שעם קבלת החוק יש לחנהיג את השילוב של תשלומי הפנסיה עם קיצבאות הזיקנה של הביטוח הלאומי. דהיינו: העובד יפריש גם לקרן הפנסיה וגם לביטוח הלאומי כמו עד כה. אולם יקבל מקסימום 70% משכרו בעבר למרות שחוייב לשלם לשתי קופות.

בהקשר לתכנית, לא נאמרה ולו גם מילה ע"י השר בנושא חדחוף ביותר במערכת הפנסיה, והוא ביסוס חישובי ההפרשות ותשלומי הפנסיה על מלוא השכר. על כל רכיביו עליהם משלם העובד מס־הכנסה. יש לחסל את העיוות ש־70% פנסיה מהווים בפועל 45% משכרו בעבר של הפנסיונר. מוזר ביותר לשמוע מחוגי הממשלה על סכנת התמוטטות קרנות הפנסיה בעוד 15 עד 20 שנה. הרי בזמן שהאוצר מנע את ביצוע ההסכם שהושג בין ההסתדרות לבין המעסיקים עוד לפני שלוש שנים – להפריש עוד 1½% לחיזוק המערכת הפיננסית של הקרנות. אנו משוכנעים כי אם ההסכם הנ"ל יתבצע, והידיעות שבידינו אומרות שסוף סוף הסכים האוצר לתת אישורו, ואם יונהג גיל פרישה גמיש, כפי שמתכוונים לעשות, מובטחת פעולתן התקינה של הקרנות בעשרות השנים הקרובות. על ההסתדרות לגלות פעולות מירבית בעיבוד החוק. כדי למצות את החיוב שיש בו, ולמנוע את הפגיעות המסתמנות בתוכו, בגימלאי העתיד.

הגימלאים הוצבים בסולל־בונה

הגימלאים היציבים בחיפה קיימו טיול מאורגן לאיזור ערד, ים־המלח, מועצת תמר ובאתרים שבסביבה. בטיול השתתפו 300 חברים גימלאים. לציון יום הולדתו של דוד בן־גוריון התקיימה מסיבה במועצת פועלי חיפה שהשתתפו 100 חברים. לציון 66 שנה להקמת ההסתדרות התקיימה מסיבה במועצת פועלי עכו בהשתתפות ראש העיר.

בקרית שמונה ובצפת אירגנו הגימלאים היציבים שני טיולים לחמת גדר והסביבה. נמסר ע"י החי י. ליבאי.

כנס גימלאי קואופ. דן־השרון –

ב־20 בינואר 1987 בהשתתפות מילק קרמר סמנכ"ל, אילנה מהנהלת קבם והחי וולקן יו"ר הגימלאים. שמואל פוטיק יו"ר הוועדה הכלכלית הרצה בנושא כלכלה וחברה ועמד על החישנים של הסתדרות הגימלאים במאבק לשמירת רמת חיים.

גימלאי הועד הפועל –

במפגש המסורתי ביום א' ב־25 בינואר ש.ז. של גימלאי הועד הפועל ומוסדותיו בירך החי מ. ברטל, מאשה לובלסקי הרצתה על מעמד האשה וכן השתתפו שרה ברונר, גדעון שגיא, משה חייק, חנחה חחי חנוך דון.

גני־יהודה –

ביום שלישי 13 בינואר ש.ז. חגגו פתיחת מועדון לגימלאים. החי חיים טלמור הרצה על "הסתדרות הגימלאים ועדיות". ביום שלישי 20 בינואר ש.ז. הרצה בפני גימלאי חברת החשמל בת"א על נושא: "יעדים ומאבקים של הסתדרות הגימלאים". הנחה החי גיטליס.

רמלה –

ב־19 בינואר 1987 התקיים כנס גדול לציון 100 שנה לחולדת בן־גוריון, פתח יו"ר הסניף, החי צבי סלובוטקין. ראש עירית רמלה לשעבר מאיר מלמד סיפר על פגישותיו עם בן־גוריון. אלוף משנה בני מטיב סיפר על חזונו של בן־גוריון ודבקותו בנגב. בחלק האמנותי הופיעה מקהלת גיל הזהב של רמלה. ביום שישי 23 בינואר ש.ז. בישיבת מזכירות סניף הגימלאים חשתתפו אברהם שמיל, מזכיר מועצת הפועלים, ישראל לרנר מזכיר המפלגה, יחזקאל אילן מזכיר המחוז, יעקב כהן יו"ר מחוז יהודה, צבי סלובוטקין יו"ר הסניף וכן חברי המזכירות: א. מק. א. רמאן, לאח וודמן, י. סלים, מ. קניגסברג, ת. גלוברמן.

כפר־סירקין –

ב־22 בינואר ש.ז. הרצה שמעון אביזמר על מדינת היחודים – מדינת חוק. במועדון הגימלאים. האולם היה מלא וערנות הנוכחים ראויה לציון.

גימלאי וותיקי מפ"ם –

ב־18 בינואר ש.ז. וב־25 בדצמבר 1986, התכנסו לדיון על הפנסיה ומצב קרנות הגמל והשחיקה בגימלא התקציבית. הינחת החי משה סמולר וסיכם את הדיון החי דב פלג, יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בועד הפועל. בדיון השתתפו החי"ה: אטלס, קפלנשניק, דוד, ליליה, קפלן, שחורי, לורוביץ, צוקרמן, מן, לוי.

שוחרר האסיר הזקן ביותר בישראל

האסיר הזקן ביותר בישראל, אסיר עולם לב ברונוסלב, בן 84, משוחרר אתמול ממאסר, ומי משלוש שנים לאחר שוועדת השחרורים החליטה להמליץ על שחרורו, אך במשך כל התקופה לא נמצא עבורו סידור הולם בהוסטל, אשפוז … [illegible]

לב ברונוסלב … הורשע לפני 41 שנה ברצח הרופא ד"ר … [illegible]

ברונוסלב … [illegible]

… בגלל זקנתו … [illegible] (עתים)

לאילנה ובני ולמשפחה
משתתפים בצערכם במות האב
נחום כהן ז"ל
קיבוץ מרחביה

לסבתא לוכה גיסר והמשפחה
משתתפים בצערכם במותו של
ישראל
קיבוץ רמות מנשה

עם מלכה ומשפחת וינרואוב
עם רבקה ומשפחת טורי
אתכם בצערכם העמוק עם מות
האב והסב
בית מגידו

לרותי ולמשפחת גולה
אתכם באבלכם
במות
האב
בית אילון